

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA FARMACIJO

MARUŠKA AVBELJ
MAGISTRSKA NALOGA

ENOVIT MAGISTRSKI ŠTUDIJ FARMACIJE

Ljubljana, 2017

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA FARMACIJO

MARUŠKA AVBELJ

**DINAMIKA TRGA ZDRAVIL IN POLOŽAJ IMETNIKOV
DOVOLJENJA ZA PROMET V REPUBLIKI SLOVENIJI**

**MARKET DYNAMICS OF MEDICINAL PRODUCTS AND THE
POSITION OF MARKETING AUTHORIZATION HOLDERS IN THE
REPUBLIC OF SLOVENIA**

UNIFORM MASTER'S STUDY PROGRAMME PHARMACY

Ljubljana, 2017

Magistrsko naložko sem opravljala na Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani, pod mentorstvom izr. prof. dr. Mitje Kosa, mag. farm.

Zahvala

Iskreno se zahvaljujem izr. prof. dr. Mitji Kosu, mag. farm., za mentorstvo pri pisanju naloge. Zahvala gre tudi asistentki Janji Jazbar, mag. farm., za pomoč, spodbudo in uporabne nasvete.

Še posebej se zahvaljujem svojim najbližnjim in prijateljem, ki so mi stali ob strani in me podpirali skozi vsa leta študija.

Izjava

Izjavljam, da sem magistrsko naložko samostojno izdelala pod mentorstvom izr. prof. dr. Mitje Kosa, mag. farm.

Maruška Avbelj

VSEBINA

1	UVOD	1
1.1	Trg zdravil	1
1.2	Imetniki dovoljenja za promet	3
1.3	Tržna koncentracija	4
1.4	Inovativna in generična zdravila	5
2	NAMEN DELA	9
3	METODE	10
3.1	Ambulantno predpisovanje zdravil v obdobju 2006–2015	11
3.2	Ambulantno predpisovanje zdravil v letu 2015	12
3.3	Analiza imetnikov dovoljenja za promet v letu 2015	12
3.3.1	Imetniki dovoljenja za promet – splošno	12
3.3.2	Imetniki dovoljenja za promet – ATC skupine	12
3.4	Analiza inovativnih in generičnih zdravil v letu 2015	13
3.5	Koncentracija na trgu zdravil v letu 2015	13
4	REZULTATI	15
4.1	Predpisovanje zdravil v obdobju 2006–2015	15
4.2	Ambulantno predpisovanje zdravil v letu 2015	19
4.3	Analiza imetnikov dovoljenja za promet v letu 2015	20
4.3.1	Imetniki dovoljenja za promet – splošno	20
4.3.2	Imetniki dovoljenja za promet – ATC skupine	24
4.3.3	Imetniki dovoljenja za promet – znotraj posameznih ATC skupin	25
4.4	Analiza inovativnih in generičnih zdravil v letu 2015	44
4.5	Koncentracija na trgu zdravil v letu 2015	47
5	RAZPRAVA	50
5.1	Predpisovanje zdravil v obdobju 2006–2015	50
5.2	Ambulantno predpisovanje zdravil v letu 2015	50
5.3	Analiza imetnikov dovoljenja za promet v letu 2015	51
5.4	Analiza inovativnih in generičnih zdravil v letu 2015	52
5.5	Koncentracija na trgu zdravil v letu 2015	53
6	SKLEP	55
7	LITERATURA	56
8	PRILOGE	58

KAZALO SLIK

Slika 1: Celokupna denarna vrednost ambulantno izdanih receptov v obdobju 2006–2015.	16
Slika 2: Primerjava indeksov rasti za obdobje 2006–2015.	17
Slika 3: Delež vrednosti ambulantno izdanih receptov štirih imetnikov DzP z najvišjim deležem ambulantno izdanih receptov in vsota ostalih imetnikov DzP v posamezni ATC skupini.	25
Slika 4: Število ambulantno izdanih različnih zdravil, število ambulantno izdanih receptov in vrednost ambulantno izdanih receptov za inovativna in generična zdravila.	44
Slika 5:Delež ambulantno izdanih receptov za inovativna in generična zdravila po posameznih ATC skupinah.	45
Slika 6: Deleži vrednosti ambulantno izdanih receptov za inovativna in generična zdravila po posameznih ATC skupinah.	46
Slika 7:HHI vrednosti glede na ATC skupino zdravil in vrsto zdravil ter število imetnikov dovoljenja za promet v letu 2015. S svetlo zeleno so označene vrednosti zmerne tržne koncentracije. S temno zeleno so označene vrednosti visoke tržne koncentracije. Vrednosti nizke tržne koncentracije niso obravljene.	49

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica I: Število prejemnikov receptov, število izdanih receptov in povprečna denarna vrednost izdanih receptov na osebo v obdobju 2006–2015.	15
Preglednica II: Denarna vrednost izdanih zdravil glede na prvi nivo ATC klasifikacije v obdobju 2006–2015.	18
Preglednica III: Število in delež prejemnikov receptov ter število in delež izdanih receptov glede na spol in starost oseb v letu 2015.	19
Preglednica IV: Prvih 50 imetnikov DzP glede na vrednost receptov.	21
Preglednica V: Prvih 50 imetnikov DzP glede na število izdanih receptov.	22
Preglednica VI: Prvih 50 imetnikov DzP glede na število prejemnikov receptov.	23
Preglednica VII: Število imetnikov DzP, vrednost izdanih receptov, število izdanih receptov in prejemnikov receptov ter povprečna vrednost recepta po ATC skupinah.	24
Preglednica VIII: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini A glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.	26
Preglednica IX: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini B glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.	28
Preglednica X: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini C glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.	29
Preglednica XII: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini D glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.	30
Preglednica XIII: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini G glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.	32
Preglednica XIV: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini J glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.	34
Preglednica XV: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini L glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.	36
Preglednica XVI: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini M glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.	37
Preglednica XVII: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini N glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.	38
Preglednica XVIII: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini P glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.	39
Preglednica XIX: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini R glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.	41
Preglednica XX: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini S glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.	42

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Imetniki dovoljenja za promet v letu 2015 glede na vrednost ambulantno izdanih receptov.	58
Priloga 2: Imetniki dovoljenja za promet v letu 2015 glede na število ambulantno izdanih receptov.	61
Priloga 3: Imetniki dovoljenja za promet v letu 2015 glede na število prejemnikov ambulantno izdanih receptov.....	64
Priloga 4: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini A glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.	67
Priloga 5: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini B glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.	70
Priloga 6: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini C glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.	72
Priloga 7: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini D glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.	75
Priloga 8: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini G glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.	77
Priloga 9: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini H glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.	79
Priloga 10: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini J glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.	81
Priloga 11: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini L glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.	84
Priloga 12: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini M glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.	87
Priloga 13: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini N glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.	89
Priloga 14: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini P glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.	94
Priloga 15: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini R glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.	95
Priloga 16: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini S glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.	97
Priloga 17: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini V glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.	98
Priloga 18: Imetniki dovoljenja za promet za inovativna zdravila.	99
Priloga 19: Imetniki dovoljenja za promet za generična zdravila.....	99
Priloga 20: Imetniki dovoljenja za promet za inovativna in generična zdravila.	102

POVZETEK

Farmacevtska industrija velja za dobičkonosno in hitro se razvijajočo industrijo. Potrebe trga zdravil se konstantno spreminjačo in stalna rast porabe zdravil, ki je posledica rasti in staranja prebivalstva, predstavlja farmacevtskim podjetjem vedno večje izzive. Farmacevtska podjetja posledično iščejo nove priložnosti na področju svojega razvoja, hkrati pa veliko pozornosti usmerjajo k pridobivanju dovoljenja za promet, ki je predpogoj za prodajo izdelka in ekonomsko rast podjetja.

Namen magistrske naloge je bil preučiti dinamiko trga zdravil in položaj imetnikov dovoljenja za promet z zdravili v Sloveniji. Najprej smo preučili dinamiko ambulantno predpisanih zdravil v obdobju 2006–2015. V nadaljevanju smo analizirali ambulantno predpisana zdravila in slovenski trg zdravil v letu 2015. Preučili smo položaj imetnikov dovoljenja za promet, ovrednotili razmerje med inovativnimi in generičnimi zdravili ter ovrednotili tržno koncentracijo slovenskega trga zdravil.

Za namen analize ambulantno predpisanih zdravil in analize trga zdravil smo uporabili združene podatke iz anonimizirane evidence podatkov Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in seznama zdravil Centralne baze zdravil. Podatke smo obdelali s programoma Microsoft Excel in IBM SPSS Statistics 23.

Ugotovili smo, da je v obdobju 2006–2015 število izdanih receptov zraslo za 18,5 %, število prejemnikov receptov za 3 % in vrednost izdanih receptov za 4 %. V letu 2015 je vsaj en recept prejelo 1.478.150 oseb, skupaj pa je bilo izdanih 16.314.052 receptov.

V letu 2015 sta bila na prvem in drugem mestu med imetniki dovoljenja za promet glede na število izdanih receptov, število prejemnikov receptov in vrednost izdanih receptov imetnika, ki sta bila ustanovljena v Sloveniji. Imetniki dovoljenja za promet z dražjimi zdravili so bili visoko na lestvici glede na vrednost izdanih receptov, obenem pa so bili uvrščeni nizko na lestvici glede na število izdanih receptov in število prejemnikov receptov. 81 % receptov je bilo izdanih za generična zdravila, vendar je njihova vrednost predstavljala le 44 % celotne vrednosti izdanih receptov. Tudi znotraj posameznih ATC skupin je bilo večinoma izdanih več receptov za generična kot za inovativna zdravila. Tržna koncentracija na slovenskem trgu zdravil je bila nizka. Z dodatno razdelitvijo trga na manjše definirane trge je bila koncentracija v 41 % visoka in v 22 % zmerna.

ABSTRACT

The pharmaceutical industry is considered to be a profitable and rapidly developing industry. The needs of the drug market are constantly changing and the continued growth in the consumption of medicines resulting from the growth and aging of the population is becoming increasingly challenging for pharmaceutical companies. Pharmaceutical companies are consequently looking for new development opportunities, while at the same time they tend to obtain marketing authorizations, which are required for selling products and economic growth of the company.

The purpose of the thesis was to evaluate market dynamics of medicinal products and the position of marketing authorisation holders in the Republic of Slovenia. First, we evaluated the prescribing patterns in primary care in the years 2006–2015. Then we analyzed the prescribing patterns in primary care and the Slovenian drug market in 2015. We studied the position of marketing authorization holders, evaluated the relations between brand name drugs and generic drugs, and calculated the market concentration of the Slovenian drug market.

In order to analyze prescribing patters in primary care and to analyze drug market we combined data from the anonymized database of the Health Insurance Institute of Slovenia and The central drug database. We analyzed the data using programs Microsoft Excel and IBM SPSS Statistics 23.

From 2006 to 2015, the number of prescriptions in primary care increased by 18.5%, the number of patients by 3% and the total cost of prescriptions by 4%. In 2015, the number of patients was 1.478.150, and the number of prescriptions dispensed in primary care was 16.314.052. In 2015, the leading two marketing authorisation holders according to the number of prescriptions in primary care, number of patients and total cost of prescriptions were marketing authorization holders established in Slovenia. Marketing authorization holders with more expensive drugs were ranked high based on total cost of prescriptions, but they were ranked low based on number of prescriptions and nuber of patients. Eventhough generics represented 81% of all dispensed prescriptions, they represented only 44% of total cost of prescriptions. There were also higher proportions of prescriptions for generics compared to prescriptions for brand name drugs in most of the ATC groups. Market concentration of the Slovenian drug market was low. But when we separated the market into sub-markets, market concentration was high in 41% and moderate in 22%.

SEZNAM OKRAJŠAV

ATC klasifikacija – anatomsko-terapevtsko-kemična klasifikacija

EMA – Evropska agencija za zdravila

HHI – Herfindahl-Hirschmanov indeks

Imetnik DzP – imetnik dovoljenja za promet (z zdravilom)

IVZ – Inštitut za varovanje zdravja

JAZMP – Javna agencija za zdravila in medicinske pripomočke

OZZ – obvezno zdravstveno zavarovanje

PZZ – prostovoljno dodatno zdravstveno zavarovanje

ZPOmK-1 – Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence

ZZdr-2 – Zakon o zdravilih

ZZZS – Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

1 UVOD

Leta 2015 je bilo v Sloveniji približno 2.062.900 prebivalcev, bruto domači proizvod (BDP) pa je znašal približno 8.938 milijonov evrov (€). Skupni izdatki za zdravstvo so leta 2014 predstavljeni 8,6 % BDP (1). Farmacevtska politika države naj bi odražala nacionalne prioritete za zdravstvo in industrijsko politiko, vključno z obvladovanjem cen, zaposlitvijo, inovacijami in podpiranjem trgovanja (2).

1.1 Trg zdravil

Glavna prisotna subjekta na trgu zdravil sta ponudnik in porabnik. Medtem ko želi porabnik imeti takojšnji dostop do zdravil po najnižji ceni, želi ponudnik oziroma proizvajalec z zdravili ustvariti primeren dobiček. Ko govorimo o zdravilih, ki se izdajo na recept, je poleg zgoraj omenjenih glavnih členov v procesu in členov, ki so odgovorni za distribucijo zdravil, prisoten še dodatni člen – plačnik storitev. Prav zaradi tega se trg zdravil razlikuje od večine drugih trgov dobrin in storitev. Da bi natančneje razčlenili pot zdravila na recept od proizvajalca do končnega porabnika, vpletene člene razdelimo glede na njihove vloge v naslednje skupine:

- Plačniki so odgovorni za plačilo zdravil na recept. Poleg tega so vključeni v proces razvrščanja zdravil na listo zdravil, ki se izdajajo na recept, in vplivajo na dostopnost zdravil na trgu; plačniki so vlada, zavodi za zdravstveno zavarovanje in zavarovalnice.
- Veletrgovci so odgovorni za distribucijo zdravila od proizvajalca do lekarne oziroma bolnišnice, njihov cilj pa je pridobiti zdravilo po najnižji ceni.
- Zdravniki predpisujejo zdravila bolnikom in tako z izbiro zdravil pomembno vplivajo na uspešnost prodaje določenega zdravila.
- Farmacevti v lekarnah izdajo bolniku predpisano zdravilo in so pristojni za zamenjavo predisanega zdravila za zdravilo z doplačilom.
- Ministrstvo za finance pa vpliva na končno ceno zdravila s predpisanim davkom na dodano vrednost (3).

Trg zdravil je trg nepopolne konkurence zaradi naslednjih razlogov:

- zunanje odločitve o izbiri zdravila, saj zdravilo navadno izbere zdravnik;
- nepopolne vpletene porabnika pri plačilu zdravila, zato plačnik nima potrebe po

- iskanju boljše ponudbe;
- in v veliki meri zato, ker država posega v delovanje trga in določa cene zdravil (4).

Za farmacevtsko industrijo velja, da se z zvišanjem cene opazovanega izdelka zniža povpraševanje po tem izdelku, medtem ko zvišanje cene sorodnega izdelka deluje nasprotno na povpraševanje po opazovanem izdelku (5). Poleg tega na višino cene zdravila vpliva cenovna elastičnost povpraševanja, ki odraža reakcije potrošnikov na spremembe cen opazovanih izdelkov. Razlika med cenovno elastičnostjo in navzkrižno elastičnostjo je v tem, da cenovna elastičnost beleži, kako spremembu v ceni opazovanega izdelka vpliva na obseg povpraševanja (6). Na trgu zdravil se s tem, ko se spremeni cena zdravila, ne spremeni povpraševanje po tem zdravilu, kar kaže na to, da je vrednost koeficiente cenovne elastičnosti na trgu zdravil 0 in je za trg značilna cenovna neelastičnost. Na višino cene zdravila dodatno vpliva tudi velikost trga. Slovenski trg zdravil spada med manjše trge. Najvišje dovoljene cene zdravil so v Sloveniji določene na podlagi Zakona o zdravilih (ZZdr-2). Za oblikovanje cen zdravil je pristojna Javna agencija za zdravila in medicinske pripomočke (JAZMP). Zaradi nizkih cen zdravil in majhnosti trga se lahko zniža konkurenca. Poleg tega je cena odvisna od vrste zdravila, saj so na trgu vedno bolj prisotna tudi generična zdravila, ki imajo lahko zelo različne cene (7).

Farmacevtska industrija v Sloveniji in v svetu že od nekdaj velja za uspešno, stabilno in donosno industrijo. Izdatki za zdravstvo in zdravila neprestano naraščajo predvsem zaradi povečane porabe zdravil, ki je posledica rasti števila prebivalstva in pojava staranja prebivalstva ter večje prevalence nekaterih kroničnih, rakavih in drugih bolezni. Tako se razvijajo nova, dražja zdravila, ki zamenjujejo starejša, cenejša zdravila, vendar pa nova zdravila nimajo vedno dodane terapevtske vrednosti. Poleg tega na trgu vstopajo nova zdravila, s katerimi zdravimo do zdaj še neozdravljeni bolezni, torej na trgu vstopajo zdravila brez in z dodano terapevtsko vrednostjo (8).

Izdatki za zdravila so visoki tudi zaradi visokih cen zdravil, ki so posledica:

- visokih in nepopustljivih standardov pri izdelavi zdravil. Proizvajalec mora zagotavljati visoko kakovost, varnost in učinkovitost zdravil, zato mora investirati v drage raziskovalne in razvojne programe. S ceno končnega zdravila, ki prestane testiranja, mora pokriti stroške raziskav, razvoja in oglaševanja za omenjeno zdravilo, poleg tega pa tudi stroške razvoja raziskav za zdravila, ki ne prestanejo testiranj, in investicije v prihodnje raziskave in razvoj, ob vsem tem pa ustvariti še

primeren dobiček;

- določenih dejavnikov, ki na trgu ustvarjajo monopol. Eden od dejavnikov je zagotovo zagotavljanje kakovosti, ki pogosto predstavlja oviro za nova podjetja na trgu. Patentna zaščita omogoča farmacevtskim podjetjem prevlado znotraj pomembnih segmentov farmacevtskega trga. Poleg tega pri zdravilih prevladuje cenovna neelastičnost, ki monopolistu omogoča ohranjanje visoke cene izdelka kljub visokemu povpraševanju;
- tretje osebe v vlogi plačnika storitev, saj je porabnik posledično manj občutljiv na spremembo cene;
- pomanjkanja informacij. Kot pri vseh izdelkih, o katerih ima uporabnik premoš informacij, tudi o kakovosti in učinkovitosti zdravil pogosto sodi glede na višino cene; tako naj bi dražja zdravila veljala za kakovostnejša, medtem ko naj bi cenejša zdravila (primer so generična zdravila) nudila nižji standard, kar sicer ne drži (9).

1.2 Imetniki dovoljenja za promet

Pridobitev dovoljenja za promet z zdravilom je opredeljena z ZZdr-2. 20. člen tega zakona določa, da je zdravilo lahko v prometu, razen izjemoma, če ima za to ustrezeno dovoljenje. O dovoljenju za promet odločata JAZMP in Evropska agencija za zdravila (EMA). Za začetek postopka za izdajo dovoljenja za promet mora predlagatelj, ki je pravna ali fizična oseba s sedežem v Evropski uniji, vložiti vlogo (10, 11).

JAZMP vodi naslednje postopke za pridobitev dovoljenja za promet z zdravilom:

- Decentralizirani postopek. Ta je obvezen za zdravila, ki še niso pridobila dovoljenja za promet v Evropski uniji in bodo na trgu v več kot eni državi članici Evropske unije. Decentralizirani postopek se začne hkrati v referenčni in zadevnih državah članicah Evropske unije.
- Postopek z medsebojnim priznavanjem. Ta se po odobritvi v referenčni državi članici začne pri v ta postopek vključenih državah članicah Evropske unije. Zdravila, ki so pridobila dovoljenje za promet po postopku z medsebojnim priznavanjem, bodo tako na trgu v več kot eni državi članici Evropske unije.
- Nacionalni postopek. V tem postopku lahko dobijo zdravila dovoljenje za promet le v Republiki Sloveniji.

EMA, ki deluje v Londonu, se ukvarja z vodenjem postopkov pridobivanja dovoljenja za

promet po centraliziranem postopku. Gre za postopek, v katerem so obravnavane vloge za pridobitev dovoljenja za promet z zdravili po vsej Evropski uniji. Postopek je obvezen za vsa zdravila, ki so bila pridobljena s pomočjo biotehnologije in druge visoke tehnologije, ki so namenjena zdravljenju okužb s HIV, raka, sladkorne bolezni ali nevrodegenerativnih bolezni, ter za zdravila sirote, ki so namenjena zdravljenju redkih bolezni. Pred vstopom v Evropsko unijo je bilo v Sloveniji mogoče pridobiti dovoljenje za promet le po nacionalnem postopku. S priključitvijo Evropski uniji pa lahko Slovenija podeljuje dovoljenje za promet z zdravilom po več postopkih (10).

V Sloveniji je lahko zdravilo brez dovoljenja za promet na trgu le, če je umeščeno na Seznam nujno potrebnih zdravil za uporabo v humani medicini. Seznam določi minister za zdravje na predlog JAZMP. Na seznam je trenutno uvrščenih 223 zdravil, navedenih z mednarodnimi nelastniškimi imeni. Ta zdravila so na podlagi zadnjih strokovnih spoznanj nujna za izvajanje zdravstvenega varstva in so pridobila dovoljenje za uvoz oziroma vnos (12).

EMA in JAZMP pred odločanjem o podelitvi ali zavrnitvi izdaje dovoljenja za promet ocenita kakovost, varnost in učinkovitost zdravila. Dovoljenje podelita na podlagi razmerja med koristnostjo in tveganjem zdravila. Ne glede na postopek, po katerem poteka pridobitev dovoljenja za promet, je odločitev o podelitvi dovoljenja znana najpozneje v 210 dni od oddaje vloge za pridobitev dovoljenja. Potem ko je bilo zdravilu podeljeno dovoljenje za promet, se prične postopek določanja cene zdravila in razvrstitev zdravila na listo (10).

1.3 Tržna koncentracija

V zadnjih letih na svetovnem farmacevtskem trgu opažamo hitre in kompleksne spremembe. Posledično se je pojavila potreba po prilagajanju farmacevtske industrije glede na potrebe in zahteve trga. S tem ko se razvija sama industrija, se vzporedno razvija tudi njena koncentracija.

Izstopajoča značilnost strukture trga je koncentracija panoge. Stopnja tržne koncentracije je odvisna od porazdelitve števila in velikosti podjetij znotraj posamezne panoge. Do tržne koncentracije panoge po navadi pride s prevzemi ali združitvami podjetij znotraj panoge ali z ustanovitvami skupnih podjetij. Kadar je tržna koncentracija visoka, pomeni, da znotraj panoge prevladuje določeno podjetje. Če je tržna koncentracija nizka, je na trgu

prisotnih več enakovrednih podjetij. Prednost visoke koncentracije v panogi je ekonomska učinkovitost, saj se z združitvijo podjetij znižajo stroški, posledično pa se poveča dobiček. Na tržno koncentracijo vplivajo tudi vstopne ovire, ki se kažejo predvsem v diferenciaciji proizvoda ali storitve, razlikah v stroških in patentni zaščiti. Največja nevarnost pri visoki tržni koncentraciji je velika moč določenih podjetij, kar lahko zmanjša konkurenčno učinkovitost drugih podjetij v panogi. Zato obstajajo zakoni, ki preprečujejo, da bi prišlo do tako visokih koncentracij na trgu, zaradi katerih bi bila mogoča nevarnost ustvarjanja ali krepitve prevladujočega položaja. V Sloveniji je bil v ta namen sprejet Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence – ZPOmK-1, ki tako ureja omejevalna ravnana, koncentracije podjetij, oblastna omejevanja konkurence in ukrepe za preprečitev omejevalnih ravnanj in koncentracij, ki bistveno omejujejo učinkovito konkurenco na ozemlju Republike Slovenije (13).

1.4 Inovativna in generična zdravila

V zadnjih nekaj desetletjih so se izdatki za zdravila na recept povišali hitreje kot celotni izdatki v zdravstvu in bruto domači proizvod v večini državah članicah Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Zaradi teh opažanj in povečanih farmacevtskih izdatkov je nastala potreba po večjem nadzoru in preoblikovanju farmacevtskega trga in regulativnih praks. Generična zdravila imajo lahko pomembno vlogo pri obvladovanju rasti farmacevtskih izdatkov. Njihov potencial za znižanje stroškov je pomemben, saj omogočajo predpisovalcem in porabnikom možnost izbire cenejših zdravil in predstavljajo orodje za znižanje cen inovativnih zdravil. Prispevek generičnih zdravil k obvladovanju farmacevtskih izdatkov je deloma odvisen od cene zdravil, ki jo ob vstopu in širitvi na trgu narekuje konkurenca. Medtem ko je splošno priznan potencial generičnih zdravil za optimizacijo izdatkov, so študije, v katerih so preučevali vpliv vstopa generičnih zdravil na trg na ceno inovativnih zdravil in tržni delež, pokazale, da je vstop generičnih zdravil v nekaterih primerih znižal vrednost inovativnih zdravil, medtem ko se je v drugih primerih vrednost povišala (14).

Podatki kažejo, da v državah članicah OECD več kot 65 % farmacevtskega trga obsegajo zdravila brez patenta. S kombiniranjem politike ponudbe in povpraševanja imajo zdravstvene zavarovalnice namen povečati razširjenost in uporabo generičnih zdravil kot tudi povečati njihov vpliv na cene inovativnih zdravil. Po poteku intelektualne lastnine inovativnega zdravila se predvideva, da bosta vstop in širitev generičnih zdravil na trgu

zdravil vplivala tako na ceno kot tudi na tržni delež inovativnega zdravila. Vendar se je izkazalo, da so mnenja v različnih literaturah nekoliko deljena. Nekatere študije so pričakovano pokazale, da so ob vstopu generičnih zdravil na trg cene inovativnih zdravil padle, medtem ko so druge študije pokazale, da naj bi ob vstopu generičnih zdravil na trg cene inovativnih zdravil narasle. Čeprav naj bi povečana konkurenca med generičnimi zdravili znižala cene generičnih zdravil, pa ni nujno, da je posledica povečane konkurence med generičnimi zdravili tudi povišanje cene inovativnega zdravila. Študije so tudi pokazale, da se proizvajalci inovativnih zdravil na vstop generičnih zdravil na trg ne odzovejo z znižanjem cen, temveč le z znižanjem hitrosti rasti cen inovativnih zdravil. Študije so pokazale tudi, da proizvajalci inovativnih zdravil po vstopu generičnih zdravil na trg pogosto ne tekmujejo več s ceno zdravil (14).

Podobno obstajajo pomislenki o doseganju določenih nivojev cen in stopnji upadanja cen po vstopu generičnih zdravil na trg. Študije kažejo na precejšnja znižanja cen po vstopu generičnih zdravil. Vendar je obseg znižanja cen in tržni delež generičnih zdravil odvisen od načina uredbe (regulacije) zdravil in oblikovanja cen zdravil (14).

Vstop generičnega zdravila na trg ne vpliva le na ceno zdravil, temveč tudi na tržni delež zdravil. Z vstopom generičnih zdravil na trg se struktura trga bistveno spremeni. Iz monopolnega trga, kjer je na trgu prisotno le inovativno zdravilo, se trg preoblikuje v oligopolni trg, na katerem inovativna in generična zdravila tekmujejo za prevlado na trgu. Glede na to, da so generična zdravila bioekivalentna inovativnim, ekonomska teorija predpostavlja, da bi racionalni potrošnik ob vstopu generičnega zdravila na trg takoj zamenjal inovativno zdravilo za stroškovno najugodnejše zdravilo na trgu (15).

Na splošno po vstopu generičnih zdravil na trg tržni delež inovativnih zdravil pada, medtem ko tržni delež generičnih zdravil raste. Na spremembe ob vstopu generičnih zdravil na trg in konkurenco na farmacevtskem trgu vplivajo številni dejavniki, ki se razlikujejo za vsako državo. Povpraševanje in dobava vseh farmacevtskih izdelkov in specifično generičnih sta določena z dejavniki, kot so potrebe potrošnikov, vrsta zdravstvenega sistema, politike predpisovanja ter cene in sistemi za povrnitev stroškov.

Glede na dostopnost generičnih zdravil se pojavljalo velike razlike med državami. Države 1. ravni imajo veliko višjo stopnjo dostopnosti (46,7 % vseh molekul s pretečenim patentom v Veliki Britaniji in 47,1 % v Nemčiji) kot države 3. ravni (32 % v Italiji in 24,6 % v Grčiji). Te razlike so neposredno povezane tudi s tržnimi deleži generičnih zdravil po

vstopu na trg. 24 mesecev po vstopu generičnega zdravila na trg se 11–59 % molekul ne sooči z generično konkurenco. Delež molekul brez generične konkurence je višji v državah 3. ravni (Grčija 59 %, Portugalska 30 %) kot v državah 1. ravni (Danska 10 %, Velika Britanija 11 % in Nemčija 15 %).

Tako država kot velikost trga za posamezno molekulo imata vpliv na vstop in obseg generičnih zdravil na trg. Pomemben vpliv ima velikost trga zdravil v državi v smislu celokupne vrednosti prodaje in očitna razlika se pojavi v številu generičnih zdravil, ki vstopijo na trg, glede na obseg trga, ki ga je zavzemalo inovativno zdravilo. V primeru, da inovativno zdravilo zavzema velik delež trga zdravil, se za vstop na trg bori večje število generičnih zdravil, kot v primeru, da inovativno zdravilo zavzema majhen delež trga zdravil (14).

Francija ima drugi največji farmacevtski trg v Evropi, je tudi največji proizvajalec farmacevtskih izdelkov v Evropi in obsega okoli 21 % celotne farmacevtske industrije.

Čeprav so v Franciji sprejeli številne pobude za povečanje uporabe generičnih zdravil, je bil njihov tržni delež v letu 2011 še vedno nizek v primerjavi z drugimi evropskimi državami. Leta 2013 so generična zdravila predstavljala 30 % celotnega farmacevtskega trga in 18,6 % vrednosti trga zdravil.

Z namenom povečanja tržnega deleža generičnih zdravil so izvedli študijo, v kateri so predstavili pogled na maloprodajni trg generičnih zdravil v Franciji in kako lahko okoljska politika vpliva na dolgoročno trajnost tega trga. Opredelili so ovire za razvoj generičnega trga zdravil in predlagali priporočila, s katerimi bi se povišala uporaba generičnih zdravil (16).

Tudi študije za italijanski trg zdravil so pokazale, da je Italija država z najnižjo uporabo generičnih zdravil v Evropi. Leta 2013 so generična zdravila predstavljala 18 % celotnega farmacevtskega trga in 9,52 % vrednosti trga zdravil. Ugotovili so, da je razlog za nizko uporabo generičnih zdravil v Italiji oviran vstop generičnih zdravil na trg. Cene generičnih zdravil so nižje v primerjavi z drugimi evropskimi državami. Na podlagi zakonodaje morajo podjetja vrniti denar v primeru prekoračitve farmacevtskih izdatkov, kar nesorazmerno bremenii manjša in hitrorastoča podjetja, med katerimi je največ proizvajalcev generičnih zdravil. Poleg tega obstoječa politika povpraševanja ne spodbuja uporabe generičnih zdravil, trenutno tržno okolje pa ogroža dolgoročno trajnost trga generičnih zdravil (17).

Tudi Belgija je država z nizkim tržnim deležem generičnih zdravil. Približno 15 % celotne prodaje zdravil predstavlja generična zdravila. V študiji so se osredotočili na uporabo generičnih zdravil s perspektive porabnika. Ugotovili so, da razlog za nizko uporabo generičnih zdravil ni nezaupanje porabnikov v generična zdravila, temveč slabo poznavanje zdravil (18).

2 NAMEN DELA

Namen magistrske naloge je preučiti dinamiko trga zdravil in položaj imetnikov dovoljenja za promet z zdravili v Sloveniji.

Sprva bomo preučili dinamiko ambulantno predpisanih zdravil v obdobju 2006–2015 glede na število prejemnikov receptov, število izdanih receptov in vrednost izdanih receptov in ovrednotili ambulantno predpisana zdravila v letu 2015.

V nadaljevanju bomo analizirali slovenski trg zdravil in se osredotočili na imetnike dovoljenja za promet. Preučili bomo, kateri imetniki dovoljenja za promet so bili v letu 2015 vodilni glede na vrednost izdanih receptov, število izdanih receptov in število prejemnikov receptov. Zanimalo nas bo, kateri imetniki dovoljenja za promet so bili prisotni v posameznih ATC skupinah, kako so bili razvrščeni in zaradi katerih zdravil so dosegali določeno vrednost izdanih receptov, število izdanih receptov in število prejemnikov receptov.

Ovrednotili bomo razmerje med inovativnimi in generičnimi zdravili na splošno in znotraj posameznih ATC skupin. Zanimala nas bosta vrednost in število izdanih receptov. Analizirali bomo, kateri imetniki dovoljenja za promet so imeli dovoljenje za promet z inovativnimi zdravili, generičnimi zdravili in obema vrstama zdravil.

Ovrednotili bomo tržno koncentracijo slovenskega trga zdravil na podlagi vrednosti izdanih receptov. Za podrobnejšo oceno bomo trg zdravil razdelili na manjše trge glede na ATC skupino in vrsto zdravil ter ovrednotili njihovo tržno koncentracijo. Analizirali bomo, kateri imetniki dovoljenja za promet so bili vodilni na trgih z visoko tržno koncentracijo.

3 METODE

V Sloveniji se na nacionalni ravni spremljajo podatki o ambulantno predpisanih zdravilih. Podatke o izdanih zdravilih, predpisanih na recept, skladno z Zakonom o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva lekarne pošiljajo Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) (19). Ti podatki so zbrani v anonimizirani zbirkki podatkov ZZZS. Na podlagi anonimiziranih zbirk podatkov o izdanih zdravilih na recept smo v magistrskem delu analizirali ambulantno predpisovanje zdravil v Sloveniji in stanje slovenskega trga zdravil v letu 2015. Za analize predpisovanja zdravil v desetletnem obdobju smo imeli na razpolago anonimne zbirke podatkov ZZZS od leta 2006 do 2015.

Pri obdelavi podatkov iz zbirke podatkov ZZZS smo si pomagali z računalniškima programoma Microsoft Excel in IBM SPSS Statistics 23. Program SPSS sodi med najbolj razširjene statistične programe in je namenjen predvsem statistični obdelavi podatkov z osebnimi računalniki. SPSS je sestavljen iz modulov, vsak modul pa vsebuje že pripravljene (pod)programe. (Pod)programi rešujejo različne naloge po že vnaprej določenih postopkih. Z namenom izvajanja (pod)programov smo za obdelavo podatkov oblikovali sintakse. Te nam omogočajo ponovljivost obdelave podatkov, nadzor nad napakami pri obdelavi podatkov in v prihodnosti možnost sistematičnega vrednotenja novejših letnih zbirk podatkov (20).

Zbirka podatkov vsebuje podatke za vsa ambulantno predpisana zdravila. Podatki o zdravilih, ki so izdani brez recepta, in o bolnišnični porabi zdravil niso na razpolago. V zbirki so podatki predstavljeni za vsako osebo, vendar iz podatkov ni razvidno, komu pripadajo, saj so podatki anonimizirani. Za namen naše raziskave smo od ZZZS dobili osnovno zbirko podatkov, v kateri so podani podatki z ustreznim datumom izdanih receptov (spremenljivka DATUMizdaja). Za vsako leto posebej smo razporedili recepte iz osnovne baze podatkov glede na vrsto recepta (spremenljivka BARVARp). Za namen analiz smo obdržali običajne zelene recepte ZZZS in običajne zelene recepte za zdravila, izdana iz depoja. Druge vrste receptov smo izločili iz baz. Osebni recepti zdravnika (po 210. členu) niso bili primerni za analize, ker pri teh receptih ne poznamo prejemnika recepta. Izločili smo tudi vse naročilnice in recepte IVZ. Pridobljene baze so bile osnova za nadaljnje analize.

Pri analizi podatkov smo uporabili naslednje spremenljivke:

- DATUMizdaja – datum izdaje recepta;
- BARVARp – vrsta recepta;
- LETOoseba – leto rojstva osebe;
- DELsifra – delovna šifra zdravila;
- oseba – številka osebe, ki ji je bil predpisan recept; gre za anonimno številko osebe, pod katero so zabeležene vse izdaje zdravil tej osebi;
- SPOLOSEba – spol osebe;
- ATCaktual – ATC oznaka zdravilne učinkovine, določena po anatomsко-terapevtsko-kemični klasifikaciji zdravil. Anatomsко-terapevtsko-kemična klasifikacija zdravil (ATC) je mednarodni, univerzalni klasifikacijski sistem za zdravila. Služi kot orodje v raziskavah o porabi zdravil. Klasifikacijski sistem ATC razvršča zdravila glede na njihovo glavno indikacijo;
- VREDNOSTRp – celotna vrednost recepta je skupna vrednost zdravil na receptu. Sestavljen je iz deleža cene, ki ga pokrije obvezno zdravstven zavarovanje (OZZ), deleža cene, ki ga pokrije prostovoljno dopolnilno zdravstveno zavarovanje (PZZ) oz. pacient, če nima urejenega PZZ, ter deleža cene, ki ga doplača pacient v primeru, če je cena zdravila, vključenega na seznam medsebojno zamenljivih zdravil ali seznam terapevtskih skupin zdravil, višja od njegove najvišje priznane vrednosti. Vrednosti zdravil na recept temeljijo na cenah, ki so bile zanje v veljavi na dan izdaje recepta.

3.1 Ambulantno predpisovanje zdravil v obdobju 2006–2015

Za obdobje 2006–2015 smo analizirali število prejemnikov receptov, število izdanih receptov, povprečno vrednost izdanih receptov na osebo in celokupno vrednost izdanih receptov. Za vsako spremenljivko smo izračunali indeks rasti med posameznimi leti in celokupni indeks rasti za desetletno obdobje. Celokupne indekse rasti za desetletno obdobje smo primerjali med seboj.

Zanimale so nas spremembe denarnih vrednosti izdanih receptov glede na ATC oznako zdravila. Za namen analize receptov glede na ATC klasifikacijo zdravil smo zdravila razdelili v skupine glede na prvi nivo ATC klasifikacije zdravilne učinkovine in ustvarili novo spremenljivko *ATCprviNIVO*.

3.2 Ambulantno predpisovanje zdravil v letu 2015

Za namen analize oseb smo s pomočjo podatka o letu rojstva osebe (spremenljivka *LETOoseba*) ustvarili novo spremenljivko, s katero smo pridobili informacijo o starosti prejemnikov receptov (spremenljivka *STAROSToseba*). S pomočjo podatkov o starosti prejemnikov receptov smo prejemnike razdelili v starostne skupine (spremenljivka *SKUPINAstarost*).

Za leto 2015 smo analizirali število oseb oziroma prejemnikov receptov in število izdanih receptov. Zanimala sta nas število prejemnikov receptov, ki jim je bil v posameznem letu predpisan vsaj en recept, in delež prejemnikov receptov glede na spol in starost prejemnikov. Glede na spol in starost prejemnikov receptov smo analizirali tudi število in delež izdanih receptov.

3.3 Analiza imetnikov dovoljenja za promet v letu 2015

Z namenom analize trga zdravil smo združili podatke iz anonimizirane baze podatkov ZZZS o izdanih zdravilih na recept in iz seznama zdravil Centralne baze zdravil na osnovi delovne šifre zdravil (spremenljivka *DELSifra*). Centralna baza zdravil vsebuje podatke o veljavnih in že ukinjenih zdravilih. Za naše analize je bilo pomembno, da vsebuje podatke o imenu zdravila, imetniku dovoljenja za promet in vrsti zdravila. S tem smo v zbirki podatkov pridobili podatke o imetnikih dovoljenja za promet (imetnik DzP) za posamezna zdravila (spremenljivka *Nazivimetnikadovoljenja*) in vrsti zdravil – ali je zdravilo inovativno ali generično (spremenljivka *Originator*). 186 delovnih šifer zdravil ni vsebovalo naziva imetnika DzP. Ta zdravila smo iz baze odstranili.

3.3.1 Imetniki dovoljenja za promet – splošno

Analizirali smo splošne podatke o trgu zdravil. Zanimalo nas je število imetnikov DzP, ki so bili prisotni na trgu zdravil. Pogledali smo, kako so si imetniki DzP sledili glede na število prejemnikov receptov, število izdanih receptov in vrednost izdanih receptov.

3.3.2 Imetniki dovoljenja za promet – ATC skupine

Analizirali smo imetnike DzP znotraj posameznih ATC skupin. Zanimalo nas je število imetnikov DzP, število prejemnikov receptov, število izdanih receptov in njihova skupna vrednost znotraj ATC skupine. Izračunali smo tudi povprečno vrednost izdanih receptov znotraj posamezne ATC skupine. V nadaljevanju smo se osredotočili na vsako ATC

skupino posebej. Znotraj ATC skupine smo analizirali imetnike DzP glede na število prejemnikov receptov, število izdanih receptov in vrednost izdanih receptov.

3.4 Analiza inovativnih in generičnih zdravil v letu 2015

Analizirali smo trg zdravil na podlagi razdelitve zdravil na inovativna in generična zdravila. Glede na delovno šifro zdravil smo pogledali, koliko inovativnih in koliko generičnih zdravil je bilo izdanih. Zanimala sta nas število izdanih receptov in vrednost izdanih receptov glede na vrsto izdanih zdravil. V nadaljevanju smo analizirali število izdanih receptov in vrednost izdanih receptov glede na vrsto izdanih zdravil znotraj posamezne ATC skupine. Pogledali smo tudi, kateri imetniki DzP so imeli DzP za inovativna zdravila, generična zdravila in obe vrsti zdravil.

3.5 Koncentracija na trgu zdravil v letu 2015

Analizirali smo koncentracijo na trgu zdravil s pomočjo vrednosti Herfindahl-Hirschmanovega indeksa.

Herfindahl-Hirschmanov indeks (HHI) je vsota kvadratov tržnih deležev vseh imetnikov DzP, prisotnih na trgu. HHI se uporablja kot prednostni indikator več protimonopolnih organov (*anti-trust bodies*) po svetu za analizo vpliva združitev in prevzemov na konkurenco relevantnih trgov po smernicah organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (21). Višja vrednost HHI nakazuje na bolj skoncentriran trg, kar pomeni, da določen imetnik DzP prevladuje na trgu. Nižja vrednost HHI nakazuje na manj skoncentriran trg oziroma bolj razprtjen trg po več imetnikih DzP. Najvišja vrednost HHI je lahko 100² ali 10.000, kar je v primeru popolnega monopola. Pri naših analizah smo uporabili razdelitev, ki je navedena v smernicah Ministrstva za pravosodje Združenih držav (22), kjer je visoka koncentracija definirana pri vrednostih HHI, ki so višje od 2.500, zmerna koncentracija za koncentracije, ki so večje ali enake kot 1.500, a manjše od 2.500, in nizka koncentracija pri vrednostih HHI, nižjih od 1.500.

Za namen naše analize smo analizirali tržne deleže glede na vrednost izdanih receptov. Na podlagi vrednosti izdanih receptov smo določili vrednost HHI za celotni trg zdravil. Nato smo trg zdravil razdelili na manjše trge glede na ATC skupine in znotraj ATC skupin določili vrednosti HHI. Znotraj ATC skupin smo trge opredelili še podrobneje in jih razdelili glede na vrsto zdravil – inovativna in generična zdravila – ter določili vrednosti

HHI. V nadaljevanju smo pogledali, kateri imetniki DzP so bili vodilni na trgih z zmerno in visoko tržno koncentracijo ter zaradi katerih zdravil.

4 REZULTATI

4.1 Predpisovanje zdravil v obdobju 2006–2015

V prvem delu smo spremljali ambulantno predpisovanje zdravil v obdobju 2006–2015. Spremembe v številu prejemnikov receptov ter vrednosti in številu izdanih receptov so predstavljene v Preglednici I. Rast in padec celokupne denarne vrednosti receptov sta predstavljena na Sliki 1. V nadaljevanju so v Preglednici II predstavljene denarne vrednosti zdravil, razdeljenih glede na prvi nivo ATC klasifikacije.

V obdobju 2006–2015 je število prejemnikov receptov naraslo za 3 %, medtem ko je število prejemnikov med leti nihalo. Število prejemnikov receptov je bilo najvišje leta 2008, ko jih je bilo 1.479.710, in najnižje leta 2006, ko je bilo prejemnikov receptov 1.434.156.

Leta 2006 je bilo izdanih 13.771.662 receptov, leta 2015 pa 16.314.052 receptov. Število izdanih receptov je skozi vsa leta naraščalo. Največji porast izdanih receptov smo zabeležili v letu 2007, ko se je število izdanih receptov zvišalo za 6 % v primerjavi z letom 2006. Število izdanih receptov je v obdobju 2006–2015 skupaj naraslo za 18,5 %.

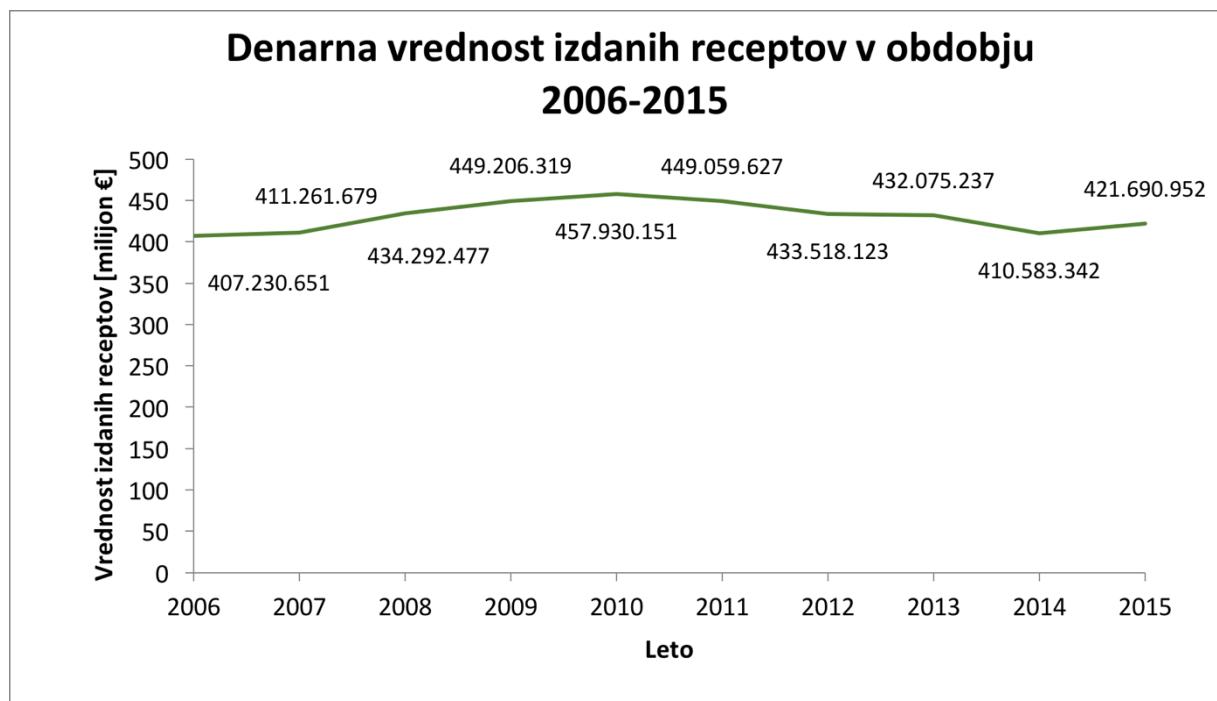
Povprečna vrednost izdanih receptov na osebo je bila leta 2015 za 0,5 % višja kot leta 2006. Leta 2006 je povprečna vrednost receptov na osebo znašala 284 €. Leta 2007 je bila vrednost nižja, in sicer je znašala 280 €. Povprečna vrednost izdanih receptov na osebo je naraščala do leta 2010, ko je bila najvišja in je znašala 313 €. Od 2010 do 2014 je povprečna vrednost izdanih receptov na osebo padala in leta 2014 znašala 279 €. Leta 2015 je bila povprečna vrednost izdanih receptov na osebo 285 €, kar je za 2,1 % več kot leta 2014.

Preglednica I: Število prejemnikov ambulantno izdanih receptov, število abmulantno izdanih receptov in povprečna denarna vrednost ambulantno izdanih receptov na osebo v obdobju 2006–2015.

	Leto									
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Število prejemnikov receptov [*1000]	1.434	1.472	1.480	1.475	1.461	1.466	1.459	1.470	1.470	1.478
Indeks rasti	–	1,026	1,005	0,997	0,991	1,003	0,995	1,007	1,000	1,006
Indeks rasti 2006–2015						1,031				
Število izdanih receptov	13.772	14.593	14.978	15.165	15.419	15.574	15.630	15.906	16.007	16.314

[*1000]											
Indeks rasti	–	1,060	0,942	1,012	1,017	1,010	1,004	1,018	1,006	1,019	
Indeks rasti 2006–2015											1,185
Povprečna vrednost izdanih receptov na osebo [€]	284,0	279,5	293,5	304,6	313,3	306,3	297,1	293,9	279,4	285,3	
Indeks rasti	–	0,984	1,050	1,038	1,029	0,978	0,970	0,989	0,951	1,021	
Indeks rasti 2006–2015											1,005

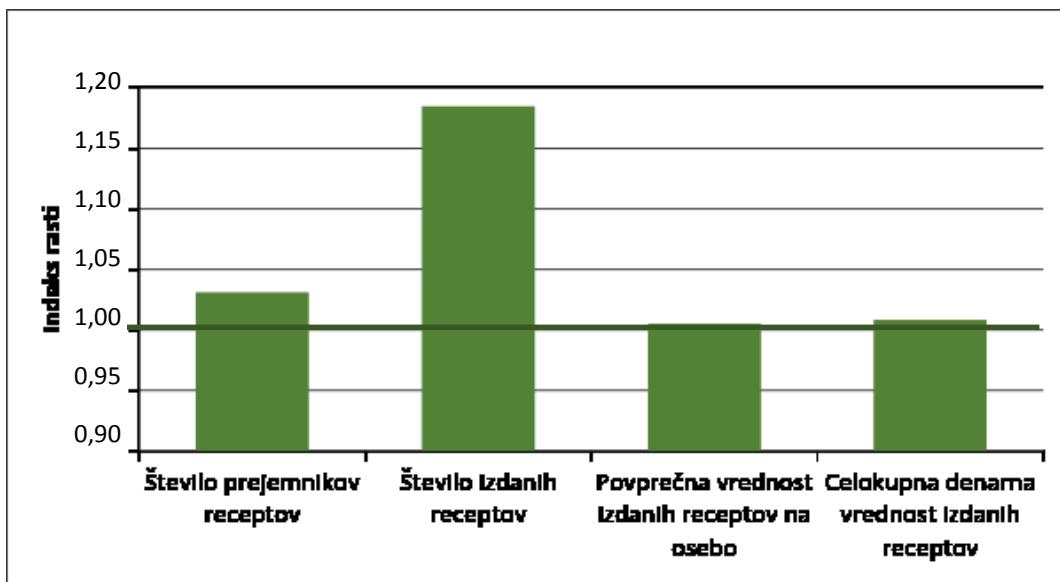
Celokupna denarna vrednost izdanih receptov je leta 2006 znašala 407.230.651 €. Od 2006 do 2010 je vrednost receptov narastla za 12 %, do vrednosti 457.930.151 €, kar je bila najvišja vrednost izdanih receptov v obdobju 2006–2015. Od leta 2010 dalje se je vrednost izdanih receptov spustila na 410.583.342 € v letu 2014. Leta 2015 je vrednost izdanih receptov zrasla za 2,7 % in znašala 421.690.952 €.

Slika 1: Celokupna denarna vrednost ambulantno izdanih receptov v obdobju 2006–2015.

V obdobju 2006–2015 je najbolj naraslo število izdanih receptov. Najmanjša sprememba je bila pri povprečni vrednosti izdanih receptov na osebo. Na Sliki 2 je predstavljena primerjava indeksov rasti za obdobje 2006–2015. Predstavljeni so vrednosti indeksov rasti

za število prejemnikov receptov, število izdanih receptov, povprečno vrednost izdanih receptov na osebo in celokupno vrednost izdanih receptov.

Slika 2: Primerjava indeksov rasti za obdobje 2006–2015.

Glede na prvi nivo ATC klasifikacije so imela leta 2006 najvišjo denarno vrednost izdanih receptov zdravila za bolezni srca in ožilja (skupina C). Njihova vrednost je nato postopoma padala in leta 2015 predstavljala le 61 % vrednosti iz leta 2006. Leta 2015 so imela zdravila iz skupine C drugo najvišjo vrednost med vsemi ATC skupinami. Najvišjo denarno vrednost v letu 2015 so imela zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji (skupina L). Od 2006 do 2015 je vrednost izdanih zdravil iz skupine L narasla za 260 %. Tudi vrednosti izdanih zdravil za bolezni krvi in krvotvornih organov (skupina B), hormonskih zdravil za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov in insulinov (skupina H), antiparazitikov, insekticidov in repellentov (skupina P), zdravil za bolezni čutil (skupina S) in raznih zdravil (skupina V) so v tem obdobju naraščale, in sicer za izdana zdravila iz skupine B za 185 %, iz skupine H za 151 %, iz skupine P za 191 %, iz skupine S za 127 % in za zdravila iz skupine V za 506 %. Vrednosti izdanih zdravil za bolezni prebavil in presnove (skupina A), zdravil z delovanjem na živčevje (skupina N), zdravil za bolezni dihal (skupina R) in zdravil za sistemsko zdravljenje infekcij (skupina J) so v obdobju 2006–2015 nihale in imele v letih 2006 in 2015 podobno vrednost. Vrednosti izdanih zdravil za bolezni kože in podkožnega tkiva (skupina D), zdravil za bolezni sečil in spolovil ter spolnih hormonov (skupina G) in zdravil za bolezni mišično-skeletnega

sistema (skupina M) so bile v obdobju 2006–2008 najvišje in so postopoma padale do leta 2015. Leta 2015 so vrednosti zdravil iz skupine D padle na 80 % najvišje vrednosti, iz skupine G na 80 % in iz skupine M na 66 %.

Preglednica II: Denarna vrednost abulantno izdanih zdravil glede na prvi nivo ATC klasifikacije v obdobju 2006–2015 [v 1.000 €]. Pri vsaki ATC skupini so vrednosti označene z različno intenzivnostjo barve. Pri višjih vrednostih je zelena barva intenzivnejša, najnižje vrednosti so obarvane s svetlo zeleno barvo.

Leto											
ATC		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
A	Zdravila za bolezni prebavil in presnove	51.923	51.033	52.523	53.474	54.453	53.752	50.574	48.750	48.667	51.109
B	Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	18.086	20.160	23.486	24.236	24.795	24.163	24.314	27.719	30.108	33.470
C	Zdravila za bolezni srca in ožilja	121.904	111.532	115.776	118.639	120.681	111.105	103.073	98.791	79.140	74.857
D	Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	8.307	8.220	7.384	6.973	7.215	7.242	6.608	6.539	6.641	6.654
G	Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	24.301	23.620	25.514	24.572	24.704	24.193	22.501	21.614	21.586	20.479
H	Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov in insulinov	6.444	7.032	7.525	8.096	8.877	9.015	8.778	8.720	9.114	9.720
J	Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	20.788	21.125	17.954	18.302	18.467	18.798	19.049	20.455	19.009	21.902
L	Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	30.388	37.417	47.774	55.013	59.426	63.321	68.163	72.664	73.790	78.867
M	Zdravila za bolezni mišično-skeletnega sistema	22.879	22.360	21.877	21.898	20.471	18.607	18.021	16.928	15.210	15.128
N	Zdravila z delovanjem na živčevje	68.979	72.389	75.979	78.608	78.921	77.962	72.167	70.252	67.707	65.770
P	Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	242	254	254	282	267	317	335	374	424	463
R	Zdravila za bolezni dihal	25.525	27.556	28.071	28.353	28.534	28.119	27.228	26.315	25.701	25.374
S	Zdravila za bolezni čutil	6.194	6.653	7.220	7.481	7.743	7.839	7.756	7.649	7.607	7.855
V	Razna zdravila	1.269	1.909	2.952	3.257	3.366	4.626	4.944	5.108	5.879	6.415
	Skupaj	407.229	411.260	434.289	449.184	457.920	449.059	433.511	431.878	410.583	418.063

4.2 Ambulantno predpisovanje zdravil v letu 2015

V drugem delu so predstavljeni splošni podatki o ambulantno predpisanih zdravilih v letu 2015. Prejemniki receptov glede na spol in starost so predstavljeni v Preglednici III.

V letu 2015 je bilo izdanih 16.314.052 receptov. Ženskam je bilo izdanih 58,0 % vseh izdanih receptov, moškim pa 42,0 %. Vsaj en receipt je prejelo 1.478.150 oseb. Od tega je recepte prejelo 821.481 žensk, kar je 55,6 % vseh prejemnikov receptov, in 656.669 moških, kar je 44,4 % vseh prejemnikov receptov.

Znotraj starostnih skupin je bilo največ prejemnikov receptov v skupini od 50 do 59 let. 17,5 % vseh prejemnikov receptov je bilo mlajših od 20 let. 34,3 % prejemnikov je bilo starih med 20 in 49 let. 48,2 % prejemnikov je bilo starejših od 50 let. Največ receptov je bilo izdanih prejemnikom v starostni skupini od 60 do 69 let. 74,8 % vseh receptov je bilo izdanih prejemnikom, starejšim od 50 let.

Preglednica III: Število in delež prejemnikov ambulantno izdanih receptov ter število in delež ambulantno izdanih receptov glede na spol in starost oseb v letu 2015.

Število prejemnikov receptov	Delež oseb [%]	Število izdanih receptov	Delež izdanih receptov [%]
Spol			
Moški	656.669	44,4	6.848.805
Ženski	821.481	55,6	9.465.247
Starost [leta]			
0–9	158.124	10,7	718.954
10–19	100.756	6,8	383.464
20–29	132.633	9,0	617.705
30–39	181.735	12,3	989.534
40–49	191.766	13,0	1.392.953
50–59	227.921	15,4	2.545.673
60–69	223.142	15,1	3.574.390
70–79	154.237	10,4	3.349.904
80 +	107.836	7,3	2.741.475
Skupaj	1.478.150	100,0	16.314.052
			100,0

4.3 Analiza imetnikov dovoljenja za promet v letu 2015

V tretjem delu smo analizirali stanje imetnikov dovoljenja za promet (imetniki DzP) na slovenskem trgu zdravil v letu 2015.

4.3.1 Imetniki dovoljenja za promet – splošno

Navedeni so splošni podatki o trgu zdravil za leto 2015.

V letu 2015 je bilo na slovenskem trgu zdravil prisotnih 166 imetnikov DzP. Celotna vrednost izdanih zdravil, katerih imetniki DzP so znani, je znašala 417.683.032 €.

Imetnike DzP smo analizirali po treh kriterijih. Glede na vrednost izdanih receptov (Preglednica IV), število izdanih receptov (Preglednica V) in število prejemnikov izdanih receptov (Preglednica VI). Glede na vse tri kriterije je bila v letu 2015 vodilna KRKA, d.d., Novo mesto, ki je zajemala 12,5 % vrednosti vseh receptov, 25,3 % vseh izdanih receptov in 15,9 % prejemnikov receptov. S 6,3 % vrednosti receptov, 15,0 % izdanih receptov in 13,5 % prejemnikov receptov je bil Lek d.d. po vseh treh kriterijih na drugem mestu. Določeni imetniki so imeli dovoljenja za promet z dražjimi zdravili, zato so bili glede na vrednost izdanih receptov uvrščeni med prvi 50, medtem ko je bil njihov delež števila izdanih receptov in števila prejemnikov receptov nižji od prvi 50 imetnikov DzP. Takšne vrednosti so imeli naslednji imetniki DzP: AbbVie Ltd, Amgen Europe B.V., Janssen-Cilag International NV, Roche Registration Ltd., Gilead Sciences International Limited, AstraZeneca AB, Celgene Europe Limited, Sanofi-Aventis Deutschland GmbH, Biogen Idec Limited, Dr. Falk Pharma GmbH, Chiesi Pharmaceuticals GmbH, AbbVie d.o.o., Otsuka pharmaceutical Europe ltd., GENZYME EUROPE B.V., Teva Pharmaceuticals Ltd., Les Laboratories Servier Industrie in Aspen Pharma Trading Limited.

Preglednica IV: Prvih 50 imetnikov DzP glede na vrednost ambulantno izdanih receptov.

Imetnik DzP	Vrednost receptov [€]	Delež vrednosti receptov [%]
1 KRKA, d.d., Novo mesto	52.073.681	12,5
2 Lek d.d.	26.450.948	6,3
3 Novartis Europaharm Limited	21.645.164	5,2
4 GSK d.o.o., Ljubljana	16.350.151	3,9
5 AbbVie Ltd	14.258.224	3,4
6 Novo Nordisk A/S	13.845.499	3,3
7 Pfizer Limited	13.630.950	3,3
8 Bayer Pharma AG	13.528.911	3,2
9 Boehringer Ingelheim International GmbH	11.464.139	2,7
10 Pfizer Luxembourg SARL	10.273.074	2,5
11 Amgen Europe B.V.	10.179.344	2,4
12 Janssen-Cilag International NV	9.521.114	2,3
13 Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	9.174.799	2,2
14 SERVIER PHARMA d.o.o.	7.410.068	1,8
15 BAYER d.o.o.	7.208.013	1,7
16 MERCK d.o.o.	7.196.266	1,7
17 Eli Lilly Nederland BV	6.661.929	1,6
18 PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	5.784.632	1,4
19 Roche Registration Ltd.	5.510.372	1,3
20 Gilead Sciences International Limited	5.426.898	1,3
21 MERCK SHARP & DOHME Limited	5.380.874	1,3
22 Novartis Pharma GmbH	5.282.669	1,3
23 AstraZeneca AB	5.121.520	1,2
24 Celgene Europe Limited	5.109.813	1,2
25 AstraZeneca UK Limited	5.049.062	1,2
26 sanofi-aventis d.o.o.	3.715.045	0,9
27 Astellas Pharma Europe B.V.	3.648.791	0,9
28 Sanofi-Aventis Deutschland GmbH	3.505.226	0,8
29 Biogen Idec Limited	3.479.808	0,8
30 Menarini International O.L.S.A.	3.300.284	0,8
31 ALKALOID – INT d.o.o.	3.162.218	0,8
32 Teva Pharma B.V.	2.998.111	0,7
33 UCB Pharma SA	2.923.748	0,7
34 Dr. Falk Pharma GmbH	2.884.613	0,7
35 Chiesi Pharmaceuticals GmbH	2.829.401	0,7
36 BELUPO, d.o.o., Ljubljana	2.826.496	0,7
37 AbbVie d.o.o.	2.767.494	0,7
38 Otsuka pharmaceutical Europe ltd.	2.747.651	0,7
39 GENZYME EUROPE B.V.	2.742.402	0,7
40 JOHNSON & JOHNSON d.o.o.	2.703.316	0,6
41 Actavis Group PTC ehf.	2.438.171	0,6
42 MEDIS, d.o.o.	2.436.996	0,6
43 Teva Pharmaceuticals Ltd.	2.412.987	0,6
44 Les Laboratoires Servier Industrie	2.406.391	0,6
45 ROCHE d.o.o.	2.387.732	0,6
46 Sandoz GmbH	2.381.306	0,6
47 Aspen Pharma Trading Limited	2.155.825	0,5
48 Astellas Pharma d.o.o.	2.135.818	0,5
49 STADA Arzneimittel AG	2.109.920	0,5
50 S.A. Alcon Couvreur N.V.	2.063.661	0,5

Preglednica V: Prvih 50 imetnikov DzP glede na število ambulantno izdanih receptov.

Imetnik DzP	Število receptov	Delež receptov [%]
1 KRKA, d.d., Novo mesto	4.109.060	25,3
2 Lek d.d.	2.435.040	15,0
3 BAYER d.o.o.	806.971	5,0
4 MERCK d.o.o.	735.056	4,5
5 PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	586.415	3,6
6 Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	511.907	3,2
7 GSK d.o.o., Ljubljana	504.660	3,1
8 S.A. Alcon Couvreur N.V.	376.484	2,3
9 SERVIER PHARMA d.o.o.	350.580	2,2
10 Boehringer Ingelheim International GmbH	306.634	1,9
11 BELUPO, d.o.o., Ljubljana	297.760	1,8
12 ALKALOID – INT d.o.o.	294.155	1,8
13 Pfizer Luxembourg SARL	293.316	1,8
14 sanofi-aventis d.o.o.	204.041	1,3
15 AstraZeneca UK Limited	193.953	1,2
16 Bayer Pharma AG	179.228	1,1
17 STADA Arzneimittel AG	176.002	1,1
18 MEDIS, d.o.o.	172.421	1,1
19 Actavis Group PTC ehf.	163.057	1,0
20 Novo Nordisk A/S	148.223	0,9
21 Teva Pharma B.V.	146.377	0,9
22 GSP Proizvodi d.o.o.	142.844	0,9
23 Sandoz GmbH	141.413	0,9
24 Menarini International O.L.S.A.	135.857	0,8
25 Novartis Pharma GmbH	123.946	0,8
26 Takeda GmbH	117.417	0,7
27 Astellas Pharma d.o.o.	114.889	0,7
28 MERCK SHARP & DOHME Limited	111.704	0,7
29 Orion Corporation	105.016	0,6
30 LUNDBECK-PHARMA d.o.o.	103.660	0,6
31 Novartis Europharm Limited	95.288	0,6
32 Eli Lilly Nederland BV	91.823	0,6
33 PharmaSwiss Česká republika s.r.o.	80.509	0,5
34 JOHNSON & JOHNSON d.o.o.	76.695	0,5
35 McNeil Products Limited, Foundation Park, Roxborough Way	68.343	0,4
36 Riemser Pharma GmbH	66.002	0,4
37 Pfizer Limited	65.950	0,4
38 Laboratoires Thea	64.921	0,4
39 N. V. Organon, Oss	63.211	0,4
40 BGP Products B.V.	62.742	0,4
41 Alcon Laboratories (UK) Ltd.	62.335	0,4
42 ROCHE d.o.o.	60.987	0,4
43 UCB Pharma SA	50.670	0,3
44 Dr. G. Mann	49.629	0,3
45 Sanofi Clir SNC	49.491	0,3
46 AstraZeneca AB	43.833	0,3
47 Lekarna Ljubljana	42.427	0,3
48 Deasma GmbH	41.748	0,3
49 Glaxo Group Limited	41.229	0,3
50 LENIS d.o.o.	40.556	0,3

Preglednica VI: Prvih 50 imetnikov DzP glede na število prejemnikov ambulantno izdanih receptov.

	Imetnik DzP	Število prejemnikov receptov
1	KRKA, d.d., Novo mesto	891.883
2	Lek d.d.	756.843
3	BAYER d.o.o.	306.862
4	PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	274.259
5	Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	260.358
6	S.A. Alcon Couvreur N.V.	221.080
7	GSK d.o.o., Ljubljana	183.341
8	MERCK d.o.o.	177.615
9	ALKALOID – INT d.o.o.	152.333
10	BELUPO, d.o.o., Ljubljana	148.819
11	Boehringer Ingelheim International GmbH	117.152
12	Pfizer Luxembourg SARL	114.876
13	SERVIER PHARMA d.o.o.	94.207
14	Sandoz GmbH	86.197
15	GSP Proizvodi d.o.o.	82.479
16	STADA Arzneimittel AG	74.090
17	AstraZeneca UK Limited	69.074
18	sanofi-aventis d.o.o.	68.553
19	MEDIS, d.o.o.	63.322
20	Bayer Pharma AG	60.287
21	MERCK SHARP & DOHME Limited	57.938
22	Actavis Group PTC ehf.	56.133
23	Astellas Pharma d.o.o.	53.545
24	Teva Pharma B.V.	53.355
25	McNeil Products Limited, Foundation Park, Roxborough Way	50.535
26	Takeda GmbH	49.157
27	Novo Nordisk A/S	45.670
28	Novartis Pharma GmbH	43.155
29	Menarini International O.L.S.A.	40.420
30	JOHNSON & JOHNSON d.o.o.	36.890
31	Laboratoires Thea	35.713
32	Orion Corporation	35.145
33	BGP Products B.V.	34.551
34	LUNDBECK-PHARMA d.o.o.	33.632
35	PharmaSwiss Česká republika s.r.o.	31.776
36	Alcon Laboratories (UK) Ltd.	30.707
37	Norgine BV	30.680
38	Novartis Consumer Health GmbH	28.427
39	LENIS d.o.o.	26.752
40	Glaxo Group Limited	26.392
41	Lekarna Ljubljana	26.148
42	Novartis Europharm Limited	25.978
43	Dr. G. Mann	25.927
44	Dr. A. Wolff	25.117
45	Eli Lilly Nederland BV	25.036
46	N. V. Organon, Oss	24.882
47	UCB Pharma SA	23.778
48	Pfizer Limited	21.340
49	Riemser Pharma GmbH	20.492
50	ROCHE d.o.o.	16.872

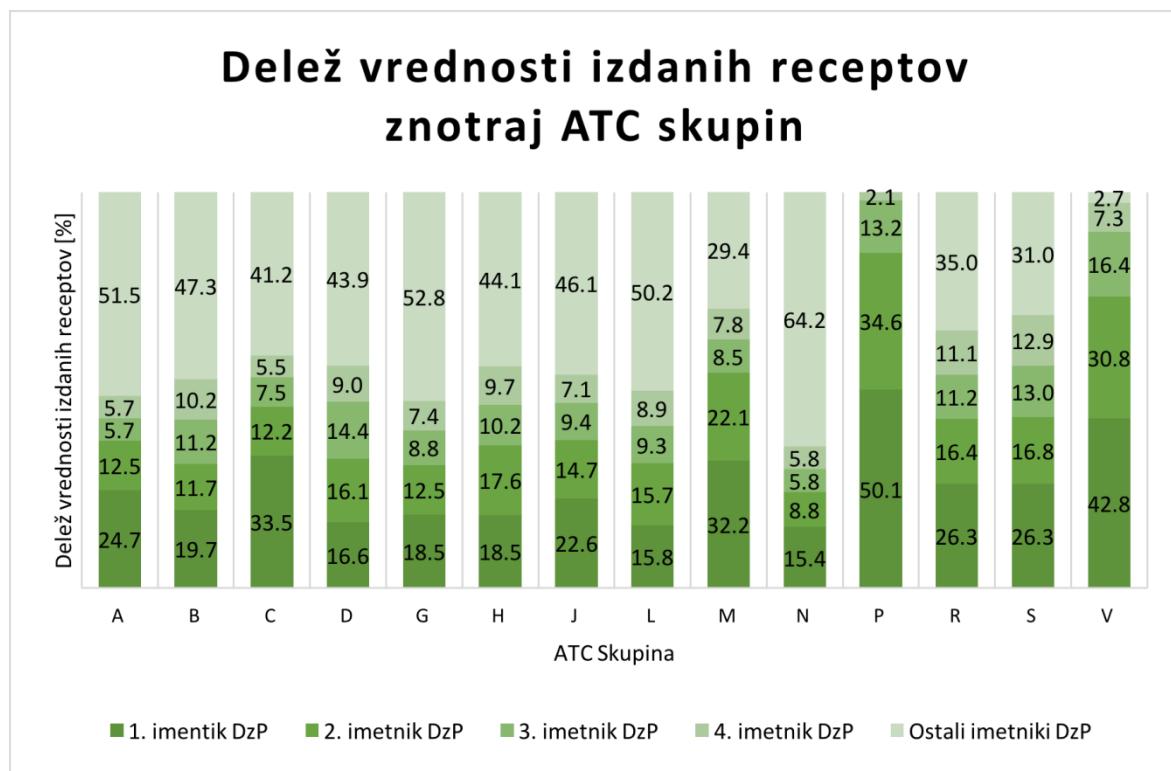
4.3.2 Imetniki dovoljenja za promet – ATC skupine

Največje število imetnikov DzP, in sicer 76, je imelo dovoljenje za promet z zdravili z delovanjem na živčevje (skupina N). Za zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorje (skupina L) je imelo dovoljenje za promet 53 imetnikov. Najmanj imetnikov DzP je imelo dovoljenje za promet z antiparazitiki, insekticidi in repellenti (skupina P; N = 4) in z raznimi zdravili (skupina V; N = 5). Število imetnikov DzP in vrednost izdanih receptov sta bila sorazmerna. V skupinah, kjer je večja vrednost izdanih receptov, je prisotnih več imetnikov DzP, medtem ko je v skupinah, kjer je vrednost izdanih receptov nižja, prisotnih manj imetnikov DzP. Število imetnikov DzP, prisotnih v posameznih ATC skupinah, je predstavljeno v Preglednici VII. Poleg števila imetnikov DzP so navedene vrednosti izdanih receptov, število izdanih receptov, število prejemnikov receptov in povprečna vrednost recepta znotraj posamezne ATC skupine.

Preglednica VII: Število imetnikov DzP, vrednost ambulantno izdanih receptov, število ambulantno izdanih receptov in prejemnikov ambulantno izdanih receptov ter povprečna vrednost ambulantno izdanega recepta po ATC skupinah.

ATC skupina	Vrednost izdanih receptov [€]	Število izdanih receptov	Število prejemnikov receptov	Povprečna vrednost recepta [€]	Število imetnikov DzP
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	78.867.177	133.833	34.241	589	53
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	74.843.377	4.438.215	1.146.315	17	45
N Zdravila z delovanjem na živčevje	65.734.011	3.119.105	1.167.642	21	76
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	50.803.952	2.042.199	840.073	25	47
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	33.470.411	931.760	342.996	36	31
R Zdravila za bolezni dihal	25.354.454	983.621	545.620	26	22
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	21.899.705	1.076.658	795.486	20	34
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	20.478.880	791.661	342.552	26	29
M Zdravila za bolezni mišično-skeletnega sistema	15.127.554	1.146.579	648.481	13	21
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov in insulinov	9.720.133	375.559	100.336	26	20
S Zdravila za bolezni čutil	7.855.161	649.329	343.905	12	12
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	6.325.023	465.294	336.155	14	18
V Razna zdravila	3.113.886	10.245	4.073	304	5
P Antiparazitiki, insekticidi in repellenti	462.441	52.700	42.616	9	4

Znotraj posamezne ATC skupine smo razdelili imetnike DzP na štiri z najvišjim deležem izdanih receptov in ostale. Največji skupni delež štirih imetnikov DzP je znašal 100 % za antiparazitike, insekticide in repelente (skupina P), kjer so prisotni na trgu le štirje imetniki DzP. Za ostale skupine zdravil je vrednost deležev ostalih imetnikov DzP znašala med 2,7 % in 64,2 %. Najmanjši delež izdanih receptov, 2,7 %, so imeli ostali imetniki DzP za razna zdravila (skupina V). Največji delež izdanih receptov, 64,2 %, so imeli ostali imetniki DzP za zdravila z delovanjem na živčevje (skupna N). Manj kot 40-odstotni delež izdanih receptov so imeli ostali imetniki DzP za zdravila za bolezni mišično-skeletnega sistema (skupina M; 29,4 %), za zdravila za bolezni čutil (skupina S; 31,0 %) in za zdravila za bolezni dihal (skupina R; 35,0 %). Na Sliki 3 so predstavljeni deleži prvih štirih imetnikov DzP z največjim deležem v posamezni ATC skupini in delež ostalih imetnikov DzP znotraj skupine.

Slika 3: Delež vrednosti ambulantno izdanih receptov štirih imetnikov DzP z najvišjim deležem ambulantno izdanih receptov in vsota ostalih imetnikov DzP v posamezni ATC skupini.

4.3.3 Imetniki dovoljenja za promet – znotraj posameznih ATC skupin

V nadaljevanju smo se poglobili v posamezne ATC skupine in si ogledali, kateri imetniki DzP so vodili v določeni skupini in katera zdravila so v ozadju.

- **Zdravila za bolezni prebavil in presnove (skupina A)**

V ATC skupini A je bil vodilni imetnik DzP s 27,4-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov Novo Nordisk A/S; 38,2 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo NovoMix in 24,4 % vrednosti zdravilo NovoRapid. Na drugem mestu glede na vrednost izdanih receptov je bila z 12,5-odstotnim deležem KRKA, d.d., Novo mesto, ki ji je 47,1 % vrednosti izdanih receptov doprineslo zdravilo Nolpaza, 18,7 % vrednosti izdanih receptov pa zdravilo Ultop. Na tretjem in četrtem mestu sta s 5,7-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov sledila Sanofi-Aventis Deutschland GmbH in Dr. Falk Pharma GmbH. Imetniku DzP Sanofi-Aventis Deutschland GmbH je 80,3 % vrednosti izdanih receptov doprineslo zdravilo Lantus, imetniku DzP Dr. Falk Pharma GmbH pa je 75,0 % vrednosti izdanih receptov doprineslo zdravilo Salofak. Vrednost receptov vodilnih štirih imetnikov DzP je skupaj znašala 24.649.172 €, kar je 48,5 % celotne vrednosti izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine A.

Glede na število izdanih receptov je bil vodilni imetnik DzP v ATC skupini A KRKA, d.d., Novo mesto, s 26,3 % izdanih receptov; 50,0 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Nolpaza. Na drugem mestu glede na število izdanih receptov je bil imetnik DzP PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana, z 11,6 % izdanih receptov; 94,7 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Plivit. Na tretjem mestu je bil glede na število izdanih receptov Lek d.d. z 10,9 % izdanih receptov; 40,5 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Acipan in 23,9 % za zdravilo Ranital. Na četrtem mestu je bil MEDIS, d.o.o. s 5,9 % izdanih receptov; od tega je bilo 100 % receptov izdanih za zdravilo Aglurab. Vodilni štirje imetniki DzP so skupaj pokrili 1.117.680 receptov, kar je 54,7 % vseh izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine A.

Razpored imetnikov DzP glede na število prejemnikov receptov je bil podoben kot pri številu izdanih receptov, vendar s to razliko, da je četrto mesto pripadlo podjetju Takeda GmbH zaradi zdravila Controloc.

Preglednica VIII: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini A glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.

Imetnik DzP	Vrednost receptov [€]	Delež vrednosti receptov [%]
Novo Nordisk A/S	12.526.625	24,7
KRKA, d.d., Novo mesto	6.363.370	12,5
Sanofi-Aventis Deutschland GmbH	2.888.377	5,7
Dr. Falk Pharma GmbH	2.870.800	5,7

Skupaj	24.649.172	48,5
Imetnik DzP	Število receptov	Delež receptov [%]
KRKA, d.d., Novo mesto	537.366	26,3
PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	237.162	11,6
Lek d.d.	222.377	10,9
MEDIS, d.o.o.	120.775	5,9
Skupaj	1.117.680	54,7
Imetnik DzP	Število prejemnikov receptov	
KRKA, d.d., Novo mesto	221.774	
PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	112.575	
Lek d.d.	97.276	
Takeda GmbH	42.905	

• **Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov (skupina B)**

Glede na vrednost izdanih receptov je bil v ATC skupini B vodilni imetnik DzP Bayer Pharma AG z 19,7-odstotnim deležem vrednosti receptov; 74,0 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Xarelto, 24,7 % vrednosti izdanih receptov pa zdravilo KOGENATE BAYER. Na drugem mestu glede na vrednost izdanih receptov je bil imetnik DzP Pfizer Luxembourg SARL z 11,7-odstotnim deležem; 100 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Fragmin. Na tretjem mestu je sledil Boehringer Ingelheim International GmbH z 11,2-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov; 90,5 % vrednosti izdanih receptov prispevalo zdravilo Pradaxa. Na četrtem mestu je bil Amgen Europe B.V. z 10,2-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov; 52,3 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Aranesp, 47,7 % vrednosti izdanih receptov pa zdravilo Nplate. Skupna vrednost receptov vodilnih štirih imetnikov DzP je bila 17.646.451 €, kar predstavlja 52,7 % celotne vrednosti izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine B.

Glede na število izdanih receptov je bil v ATC skupini B vodilni imetnik DzP BAYER d.o.o. s 55,0 % izdanih receptov; 100 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Aspirin protect. Na drugem mestu je bil Orion Corporation z 10,5 % izdanih receptov; 100 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Marevan. Tretje mesto je zasedel Lek d.d. s 6,0 % izdanih receptov, od tega bilo 99,9 % receptov izdanih za zdravilo Ferrum Lek. Na četrtem mestu je bil glede na število izdanih receptov Bayer Pharma AG s 4,3 % izdanih receptov, od tega je bilo 99,3 % receptov izdanih za zdravilo Xarelto. Vodilni štirje imetniki DzP so

skupaj pokrili 706.473 receptov, kar je 75,8 % vseh izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine B.

Razpored imetnikov DzP glede na število prejemnikov receptov je bil podoben kot pri številu izdanih receptov, le da je bil četrti Pfizer Luxembourg SARL.

Preglednica IX: Vodilni širje imetniki DzP v ATC skupini B glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.

Imetnik DzP	Vrednost receptov [€]	Delež vrednosti receptov [%]
Bayer Pharma AG	6.586.763	19,7
Pfizer Luxembourg SARL	3.910.565	11,7
Boehringer Ingelheim International GmbH	3.744.316	11,2
Amgen Europe B.V.	3.404.808	10,2
Skupaj	17.646.451	52,7
Imetnik DzP	Število receptov	Delež receptov [%]
BAYER d.o.o.	512.096	55,0
Orion Corporation	98.283	10,5
Lek d.d.	55.669	6,0
Bayer Pharma AG	40.425	4,3
Skupaj	706.473	75,8
Imetnik DzP	Število prejemnikov receptov	
BAYER d.o.o.	166.449	
Orion Corporation	33.993	
Lek d.d.	33.371	
Pfizer Luxembourg SARL	21.150	

- Zdravila za bolezni srca in ožilja (skupina C)**

Glede na vrednost izdanih receptov je bila vodilna v ATC skupini C KRKA, d.d., Novo mesto, s 33,5-odstotnim deležem vrednosti receptov; 13,3 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Prenewel, 12,1 % vrednosti izdanih receptov pa zdravilo Prenessa. Na drugem mestu je bil Lek d.d. z 12,2 %; 16,2 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Coupet, 15,1 % vrednosti zdravilo Amlopin in 14,9 % vrednosti zdravilo Tulip. Na tretjem mestu je s 7,5-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov sledil imetnik DzP SERVIER PHARMA d.o.o., h kateremu je 23,3 % vrednosti izdanih receptov prispevalo zdravilo Noliprel, 20,6 % vrednosti zdravilo TERTENSIF in 19,3 % vrednosti zdravilo PREXANIL. Na četrtem mestu je bil s 5,5-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov MERCK d.o.o.; 94,1 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Concor. Skupna vrednost receptov vodilnih širih imetnikov DzP je bila 43.979.864 €, kar je 58,7 % celotne

vrednosti izdanih receptov za zdravila iz skupine C.

Glede na število izdanih receptov je bil vodilni imetnik DzP v ATC skupini C KRKA, d.d., Novo mesto, s 37,5 % izdanih receptov; 14,9 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Prenessa, 9,9 % receptov pa za zdravilo Atoris. Na drugem mestu je bil Lek d.d. s 16,0 % izdanih receptov; od tega je bilo 16,8 % receptov izdanih za zdravilo Amlopin, 15,0 % za zdravilo Byol in 14,5 % za zdravilo Edemid. Na tretjem mestu je bil imetnik DzP MERCK d.o.o. z 8,3 % izdanih receptov; 96,4 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Concor. Na četrtem mestu je bil imetnik DzP SERVIER PHARMA d.o.o. s 6,2 % izdanih receptov, od tega je bilo 29,9 % receptov izdanih za zdravilo TERTENSIF in 23,4 % za zdravilo PREXANIL. Vodilni štirje imetniki DzP so skupaj pokrili 3.018.623 receptov, kar predstavlja 68,0 % vseh izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine C.

Razpored imetnikov DzP glede na število prejemnikov receptov je bil podoben kot pri številu izdanih receptov.

Preglednica X: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini C glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.

Imetnik DzP	Vrednost receptov [€]	Delež vrednosti receptov [%]
KRKA, d.d., Novo mesto	25.098.274	33,5
Lek d.d.	9.163.458	12,2
SERVIER PHARMA d.o.o.	5.611.295	7,5
MERCK d.o.o.	4.106.837	5,5
Skupaj	43.979.864	58,7
Imetnik DzP	Število receptov	Delež receptov [%]
KRKA, d.d., Novo mesto	1.663.090	37,5
Lek d.d.	711.846	16,0
MERCK d.o.o.	368.394	8,3
SERVIER PHARMA d.o.o.	275.293	6,2
Skupaj	3.018.623	68,0
Imetnik DzP	Število prejemnikov receptov	
KRKA, d.d., Novo mesto	340.489	
Lek d.d.	183.051	
MERCK d.o.o.	104.197	
SERVIER PHARMA d.o.o.	73.353	

• **Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva (skupina D)**

Glede na vrednost izdanih receptov je bil v ATC skupini D vodilni imetnik DzP Merck Sharp & Dohme, d.o.o., s 16,6-odstotnim deležem vrednosti receptov; 75,7 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Elocom. Na drugem mestu je bil imetnik DzP

PHARMAGAN, d.o.o., s 16,1-odstotnim deležem, h kateremu je 100 % vrednosti izdanih receptov prispevalo zdravilo Daivobet. Na tretjem mestu je sledil BAYER d.o.o. s 14,4 % vrednosti izdanih receptov, od tega je 54,4 % vrednosti izdanih receptov prispevalo zdravilo Canesten in 31,9 % vrednosti zdravilo Advantan. Na četrtem mestu je bila z 9,0-odstotnim deležem izdanih receptov KRKA, d.d., Novo mesto; 71,9 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Atifan. Vodilni širje imetniki DzP so skupaj dosegli 3.550.254 €, kar je 56,1 % celotne vrednosti izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine D.

Glede na število izdanih receptov je bil vodilni v ATC skupini D BAYER d.o.o. s 25,2 % izdanih receptov; od tega je bilo 58,5 % receptov izdanih za zdravilo Canesten in 31,9 % receptov za zdravilo Advantan. Na drugem mestu glede na število izdanih receptov je bil imetnik DzP Merck Sharp & Dohme, d.o.o., z 22,1 % izdanih receptov; 60,1 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Elocom in 15,7 % za zdravilo Diprosalic. Na tretjem mestu je bila z 12,0 % izdanih receptov KRKA, d.d., Novo mesto; 61,5 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Atifan. Na četrtem mestu glede na število izdanih receptov je bil imetnik DzP BELUPO d.o.o., Ljubljana, z 10,9 % izdanih receptov; 32,1 % receptov je bilo izdanih za zdravilo AFLODERM in 31,6 % za zdravilo BELOSALIC . Vodilni širje imetniki DzP so skupaj pokrili 326.812 receptov, kar je 70,2 % vseh izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine D.

Razpored imetnikov DzP glede na število prejemnikov receptov je bil podoben kot pri številu izdanih receptov.

Preglednica XI: Vodilni širje imetniki DzP v ATC skupini D glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.

Imetnik DzP	Vrednost receptov [€]	Delež vrednosti receptov [%]
Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	1.050.454	16,6
PHARMAGAN, d.o.o.	1.016.046	16,1
BAYER d.o.o.	911.811	14,4
KRKA, d.d., Novo mesto	571.944	9,0
Skupaj	3.550.254	56,1
Imetnik DzP	Število receptov	Delež receptov [%]
BAYER d.o.o.	117.442	25,2
Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	102.837	22,1
KRKA, d.d., Novo mesto	55.608	12,0
BELUPO, d.o.o., Ljubljana	50.925	10,9
Skupaj	326.812	70,2
Imetnik DzP	Število prejemnikov receptov	

BAYER d.o.o.	85.801
Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	73.956
KRKA, d.d., Novo mesto	40.643
BELUPO, d.o.o., Ljubljana	37.809

• **Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni (skupina G)**

Glede na vrednost izdanih receptov je bil v ATC skupini G vodilni imetnik DzP GSK d.o.o., Ljubljana z 18,5-odstotnim deležem vrednosti receptov; imetniku DzP GSK d.o.o., Ljubljana, je 73,6 % vrednosti izdanih receptov doprineslo zdravilo Combodart, 26,4 % vrednosti izdanih receptov pa zdravilo Avodart. Na drugem mestu je bil glede na vrednost izdanih receptov imetnik DzP Bayer Pharma AG z 12,5-odstotnim deležem; 40,2 % vrednosti izdanih zdravil je prispevalo zdravilo Yasminelle, 21,5 % pa zdravilo Logest. Na tretjem mestu je z 8,8 % vrednosti izdanih receptov sledil BAYER d.o.o.; 54,1 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Yaz, 25,3 % vrednosti pa zdravilo Qlaira. Na četrtem mestu je bil s 7,4 % izdanih receptov imetnik DzP N. V. Organon, Oss; 46,4 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo NuvaRing in 44,8 % zdravilo Cerazette. Vodilni štirje imetniki DzP so skupaj dosegli 9.668.405 €, kar je 47,2 % celotne vrednosti izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine G.

Glede na število izdanih receptov je bil v ATC skupini G vodilni imetnik DzP Bayer Pharma AG s 16,4 % izdanih receptov; 36,7 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Logest in 36,1 % receptov za zdravilo Yasminelle. Na drugem mestu je bil glede na število izdanih receptov imetnik DzP BAYER d.o.o. z 11,9 % izdanih receptov; 49,6 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Yaz in 33,4 % za zdravilo Canesten. Na tretjem mestu je bil imetnik DzP Astellas Pharma d.o.o. z 10,3 % izdanih receptov, od tega je bilo 61,9 % receptov izdanih za zdravilo Omnic Ocas. Na četrtem mestu je bil Lek d.d. z 9,2 % izdanih receptov; 70,5 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Spasmex. Vodilni štirje imetniki DzP so skupaj pokrili 378.421 receptov, kar je 47,8 % vseh izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine G.

Razpored imetnikov DzP glede na število prejemnikov receptov je bil podoben razporedu glede na število izdanih receptov. Na tretjem mestu je bil glede na število prejemnikov receptov Lek d.d., medtem ko je bila na četrtem mestu KRKA, d.d., Novo mesto, zaradi zdravil Gyno-Daktarin in Tanyz.

Preglednica XII: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini G glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.

Imetnik DzP	Vrednost receptov [€]	Delež vrednosti receptov [%]
GSK d.o.o., Ljubljana	3.796.095	18,5
Bayer Pharma AG	2.565.725	12,5
BAYER d.o.o.	1.798.130	8,8
N. V. Organon, Oss	1.508.454	7,4
Skupaj	9.668.405	47,2
Imetnik DzP	Število receptov	Delež receptov [%]
Bayer Pharma AG	129.910	16,4
BAYER d.o.o.	94.369	11,9
Astellas Pharma d.o.o.	81.660	10,3
Lek d.d.	72.482	9,2
Skupaj	378.421	47,8
Imetnik DzP	Število prejemnikov receptov	
Bayer Pharma AG	46.656	
BAYER d.o.o.	44.384	
Lek d.d.	42.894	
KRKA, d.d., Novo mesto	30.867	

- Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov in insulinov (skupina H)**

Glede na vrednost izdanih receptov je bil v ATC skupini H vodilni imetnik DzP MERCK d.o.o. z 18,5-odstotnim deležem vrednosti receptov; 100 % vrednosti izdanih receptov prispevalo zdravilo Euthyrox. Na drugem mestu je bil imetnik DzP Novartis Pharma GmbH s 17,6-odstotnim deležem; 99,2 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Sandostatin. Na tretjem mestu je z 10,2-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov sledil imetnik dovoljenja za promet Pfizer Luxembourg SARL, ki mu je 51,1 % vrednosti izdanih receptov doprineslo zdravilo Medrol in 48,9 % vrednosti zdravilo GENOTROPIN. Na četrtem mestu je bil z 9,7-odstotnim deležem izdanih receptov imetnik DzP Amgen Europe B.V.; 100 % vrednost izdanih receptov je prispevalo zdravilo Mimpara. Vodilni štirje imetniki DzP so skupaj dosegli 5.436.954 €, kar je 55,9 % celotne vrednosti izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine H.

Glede na število izdanih receptov je bil v ATC skupini H vodilni imetnik DzP MERCK d.o.o. z 74,8 % izdanih receptov; 100 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Euthyrox. Na drugem mestu je bil glede na število izdanih receptov Pfizer Luxembourg SARL z 12,9 % izdanih receptov; 99,0 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Medrol. Na tretjem mestu je

bil imetnik DzP Aspen Pharma Trading Ltd. s 4,7 % izdanih receptov; 100 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Eltroxin. Na četrtem mestu je bil SANOFI-AVENTIS Hungary Commercial and Servicing Private Company Limited by Shares z 1,8 % izdanih receptov; 100 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Hydrocortisone Roussel. Vodilni širje imetniki DzP so skupaj pokrili 353.693 receptov, kar je 94,2 % vseh izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine H.

Razpored imetnikov DzP je bil glede na število prejemnikov receptov podoben kot pri številu izdanih receptov, le da je bil na četrtem mestu JADRAN – GALENSKI LABORATORIJ, d.o.o. Ljubljana, zaradi zdravila Athyrazol.

Preglednica XIII: Vodilni širje imetniki DzP v ATC skupini H glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.

Imetnik DzP	Vrednost receptov [€]	Delež vrednosti receptov [%]
MERCK d.o.o.	1.794.839	18,5
Novartis Pharma GmbH	1.706.888	17,6
Pfizer Luxembourg SARL	992.488	10,2
Amgen Europe B.V.	942.739	9,7
Skupaj	5.436.954	55,9
Imetnik DzP	Število receptov	Delež receptov [%]
MERCK d.o.o.	280.862	74,8
Pfizer Luxembourg SARL	48.419	12,9
Aspen Pharma Trading Ltd.	17.565	4,7
SANOFI-AVENTIS Hungary Commercial and Servicing Private Company Limited by Shares	6.847	1,8
Skupaj	353.693	94,2
Imetnik DzP	Število prejemnikov receptov	
MERCK d.o.o.	60.888	
Pfizer Luxembourg SARL	23.650	
Aspen Pharma Trading Ltd.	5.339	
JADRAN – GALENSKI LABORATORIJ, d.o.o. Ljubljana	2.058	

• **Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij (skupina J)**

Glede na vrednost izdanih receptov je bil v ATC skupini J vodilni imetnik dovoljenja za promet Lek d.d. z 22,6-odstotnim deležem vrednosti receptov; 62,0 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Amoksiklav, 13,9 % vrednosti zdravilo Ospamox in 11,4 % vrednosti izdanih receptov zdravilo Primotren. Na drugem mestu je bil imetnik DzP Gilead Sciences International Limited s 14,7-odstotnim deležem; 65,3 % vrednosti izdanih

receptov je prispevalo zdravilo Sovaldi, 22,8 % pa zdravilo Truvada. Na tretjem mestu je z 9,4-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov sledila KRKA, d.d., Novo mesto, ki ji je 37,8 % vrednosti izdanih receptov doprineslo zdravilo Hiconcil in 16,1 % zdravilo Ciprinol. Na četrtem mestu je bil s 7,1-odstotnim deležem izdanih receptov imetnik DzP Janssen-Cilag International NV; 52,7 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Olysius in 40,4 % vrednosti izdanih receptov zdravilo PREZISTA. Skupna vrednost receptov vodilnih štirih imetnikov DzP je znašala 11.804.539 €, kar je 53,9 % celotne vrednosti izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine J.

Glede na število izdanih receptov je bil v ATC skupini J vodilni Lek d.d. z 46,3 % izdanih receptov; 51,9 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Amoksiklav in 21,2 % receptov za zdravilo Ospamox. Na drugem mestu je bila KRKA, d.d., Novo mesto, z 21,1 % izdanih receptov; 47,5 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Hiconcil in 13,8 % za zdravilo Ciprinol. Na tretjem mestu je bil imetnik DzP PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana, z 10,7 % izdanih receptov; 90,5 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Sumamed. Na četrtem mestu pa je bil Sandoz GmbH z 8,5 % izdanih receptov; 100 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Ospen. Vodilni štirje imetniki DzP so skupaj pokrili 931.014 receptov, kar je 86,5 % vseh izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine J.

Razpored imetnikov DzP glede na število prejemnikov receptov je bil podoben razporedu glede na število izdanih receptov.

Preglednica XIV: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini J glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.

Imetnik DzP	Vrednost receptov [€]	Delež vrednosti receptov [%]
Lek d.d.	4.959.371	22,6
Gilead Sciences International Limited	3.225.749	14,7
KRKA, d.d., Novo mesto	2.057.535	9,4
Janssen-Cilag International NV	1.561.884	7,1
Skupaj	11.804.539	53,9
Imetnik DzP	Število receptov	Delež receptov [%]
Lek d.d.	498.580	46,3
KRKA, d.d., Novo mesto	226.668	21,1
PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	114.684	10,7
Sandoz GmbH	91.082	8,5
Skupaj	931.014	86,5
Imetnik DzP	Število prejemnikov receptov	
Lek d.d.	346.070	

KRKA, d.d., Novo mesto	172.339
PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	98.104
Sandoz GmbH	71.234

• **Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorje (skupina L)**

Glede na vrednost izdanih receptov je bil v ATC skupini L vodilni imetnik DzP AbbVie Ltd s 15,8-odstotnim deležem vrednosti receptov; 100 % vrednost izdanih receptov je prispevalo zdravilo Humira. Na drugem mestu je bil imetnik DzP Novartis Europharm Limited s 15,7-odstotnim deležem, h kateremu je 20,3 % vrednosti izdanih receptov doprineslo zdravilo GILENYA in 19,5 % zdravilo GLIVEC. Na tretjem mestu je z 9,3-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov sledil imetnik DzP Pfizer Limited; 65,2 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Enbrel in 26,3 % vrednosti zdravilo Sutent. Na četrtem mestu je bil z 8,9-odstotnim deležem izdanih receptov imetnik DzP Janssen-Cilag International NV; 66,0 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo STELARA in 31,3 % vrednosti izdanih receptov zdravilo ZYTIGA. Vodilni širje imetniki DzP so skupaj dosegli 39.265.000 €, kar je 49,8 % celotne vrednosti izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine L.

Glede na število izdanih receptov je bil v ATC skupini L vodilni imetnik DzP AstraZeneca UK Limited s 14,7 % izdanih receptov; 45,6 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Norvaldex, 29,0 % receptov za zdravilo Arimidex in 25,5 % receptov za zdravilo Casodex. Na drugem mestu je bil imetnik DzP Novartis Pharma GmbH z 10,9 % izdanih receptov; 61,3 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Femara in 29,8 % za zdravilo Sandimmun. Na tretjem mestu je bil glede na število izdanih receptov AbbiVie Ltd z 8,8 % izdanih receptov; 100 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Humira. Na četrtem mestu je bil EBEWE Pharma s 7,7 % izdanih receptov; 100 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Metotreksat Ebewe. Vodilni širje imetniki DzP so skupaj pokrili 56.311 receptov, kar je 42,1 % vseh izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine L.

Glede na število prejemnikov receptov je bil na prvem mestu AstraZeneca UK Limited, na drugem pa EBEWE Pharma. Tretji je bil Novartis Pharma GmbH zaradi zdravila Femara. Na četrtem mestu je bil Roche Registration Ltd. zaradi zdravil CellCept in XELODA.

Preglednica XV: Vodilni širje imetniki DzP v ATC skupini L glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.

Imetnik DzP	Vrednost receptov [€]	Delež vrednosti receptov [%]
AbbVie Ltd	12.460.366	15,8
Novartis Europharm Limited	12.412.985	15,7
Pfizer Limited	7.350.222	9,3
Janssen-Cilag International NV	7.041.426	8,9
Skupaj	39.265.000	49,8
Imetnik DzP	Število receptov	Delež receptov [%]
AstraZeneca UK Limited	19.719	14,7
Novartis Pharma GmbH	14.539	10,9
AbbVie Ltd	11.760	8,8
EWEWE Pharma	10.293	7,7
Skupaj	56.311	42,1
Imetnik DzP	Število prejemnikov receptov	
AstraZeneca UK Limited	5.852	
EWEWE Pharma	4.199	
Novartis Pharma GmbH	3.931	
Roche Registration Ltd.	1.821	

• Zdravila za bolezni mišično-skeletnega sistema (skupina M)

Glede na vrednost izdanih receptov je bil v ATC skupini M vodilni imetnik DzP KRKA, d.d., Novo mesto, z 32,2-odstotnim deležem vrednosti receptov; 61,2 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Naprosyn in 38,8 % zdravilo Naklofen. Na drugem mestu je bil imetnik DzP Amgen Europe B.V. z 22,1-odstotnim deležem; 100 % vrednost izdanih receptov je prispevalo zdravilo Prolia. Na tretjem mestu je bil z 8,5-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov imetnik dovoljenja za promet Merck Sharp & Dohme, d.o.o.; 100 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo ARCOXIA. Na četrtem mestu je bil imetnik DzP BELUPO, d.o.o., Ljubljana, s 7,8-odstotnim deležem izdanih receptov, h kateremu je 62,8 % vrednosti izdanih receptov doprineslo zdravilo ALOPURINOL BELUPO, 35,8 % vrednosti izdanih receptov pa zdravilo Ibuprofen Belupo. Vodilni širje imetniki DzP so skupaj dosegli 10.682.284 €, kar je 70,6 % celotne vrednosti izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine M.

Glede na število izdanih receptov je bila vodilna v ATC skupini M KRKA, d.d., Novo mesto, s 50,0 % izdanih receptov, od katerih je bilo 59,0 % receptov izdanih za zdravilo Naprosyn in 41,0 % receptov za zdravilo Naklofen. Na drugem mestu je bil glede na število izdanih receptov imetnik DzP BELUPO, d.o.o., Ljubljana, z 12,6 % izdanih

receptov; 49,6 % receptov je bilo izdanih za zdravilo ALOPURINOL BELUPO in 48,3 % za zdravilo Ibuprofen Belupo. Na tretjem mestu je bil imetnik DzP GSP Proizvodi d.o.o. z 8,2 % izdanih receptov; 100 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Brufen. Na četrtem mestu je bil imetnik DzP Lek d.d. s 5,8 % izdanih receptov; 72,8 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Ketonal. Vodilni širje imetniki DzP so skupaj pokrili 879.612 receptov, kar je 76,7 % vseh izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine M.

Razpored imetnikov DzP glede na število prejemnikov receptov je bil podoben kot pri številu izdanih receptov.

Preglednica XVI: Vodilni širje imetniki DzP v ATC skupini M glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.

Imetnik DzP	Vrednost receptov [€]	Delež vrednosti receptov [%]
KRKA, d.d., Novo mesto	4.865.441	32,2
Amgen Europe B.V.	3.347.091	22,1
Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	1.292.801	8,5
BELUPO, d.o.o., Ljubljana	1.176.950	7,8
Skupaj	10.682.284	70,6

Imetnik DzP	Število receptov	Delež receptov [%]
KRKA, d.d., Novo mesto	573.817	50,0
BELUPO, d.o.o., Ljubljana	144.916	12,6
GSP Proizvodi d.o.o.	94.493	8,2
Lek d.d.	66.386	5,8
Skupaj	879.612	76,7

Imetnik DzP	Število prejemnikov receptov
KRKA, d.d., Novo mesto	323.212
BELUPO, d.o.o., Ljubljana	75.357
GSP Proizvodi d.o.o.	69.660
Lek d.d.	39.581

• Zdravila z delovanjem na živčevje (skupina N)

Glede na vrednost izdanih receptov je bil v ATC skupini N vodilni imetnik DzP KRKA, d.d., Novo mesto, s 15,4-odstotnim deležem vrednosti receptov; zdravilo Doreta je prispevalo 21,4 % vrednosti izdanih receptov. Na drugem mestu je bil imetnik DzP Lek d.d. z 8,8-odstotnim deležem; 48,6 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Lekadol, 22,7 % vrednosti izdanih receptov pa zdravilo Sanval. Na tretjem mestu sta bila s 5,8-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptom imetnika DzP Eli Lilly Nederland BV in Pfizer Limited. Imetniku DzP Eli Lilly Nederland BV je 92,6 % vrednosti izdanih receptov doprineslo zdravilo CYMBALTA, medtem ko je Pfizer Limited 96,1 % vrednosti

izdanih receptov doprineslo zdravilo LYRICA. Vodilni štirje imetniki DzP so skupaj dosegli 23.530.096 €, kar je 35,8 % celotne vrednosti izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine N.

Glede na število izdanih receptov je bil v ATC skupini N vodilni imetnik KRKA, d.d., Novo mesto, z 28,3 % izdanih receptov, od katerih je bilo 19,1 % receptov izdanih za zdravilo Doreta, 14,4 % za zdravilo Helex in 14,2 % receptov za zdravilo Lexaurin. Na drugem mestu je bil Lek d.d. s 23,6 % izdanih receptov; 64,1 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Lekadol. Na tretjem mestu je bil ALKALOID – INT d.o.o. s 6,4 % izdanih receptov; 83,0 % receptov je bilo izdanih za zdravilo ANALGIN. Na četrtem mestu je bil imetnik DzP STADA Arzneimittel AG s 5,5 % izdanih receptov; 77,0 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Zaldiar. Vodilni štirje imetniki DzP so skupaj pokrili 1.990.802 receptov, kar je 63,8 % vseh izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine N.

Razpored imetnikov DzP glede na število prejemnikov receptov je bil podoben kot pri številu izdanih receptov.

Preglednica XVII: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini N glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.

Imetnik DzP	Vrednost receptov [€]	Delež vrednosti receptov [%]
KRKA, d.d., Novo mesto	10.140.054	15,4
Lek d.d.	5.793.412	8,8
Eli Lilly Nederland BV	3.815.351	5,8
Pfizer Limited	3.781.279	5,8
Skupaj	23.530.096	35,8
Imetnik DzP	Število receptov	Delež receptov [%]
KRKA, d.d., Novo mesto	881.485	28,3
Lek d.d.	736.877	23,6
ALKALOID – INT d.o.o.	199.566	6,4
STADA Arzneimittel AG	172.874	5,5
Skupaj	1.990.802	63,8
Imetnik DzP	Število prejemnikov receptov	
Lek d.d.	312.601	
KRKA, d.d., Novo mesto	278.485	
ALKALOID – INT d.o.o.	107.288	
STADA Arzneimittel AG	72.989	

- Antiparazitiki, insekticidi in repellenti (skupina P)**

Glede na vrednost izdanih receptov je bil v ATC skupini P vodilni imetnik DzP JOHNSON & JOHNSON d.o.o. s 50,1-odstotnim deležem vrednosti receptov; 100 %

vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Vermox. Na drugem mestu je bil glede na vrednost izdanih receptov imetnik DzP KRKA, d.d., Novo mesto s 34,6-odstotnim deležem; 100 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Efloran. Na tretjem mestu je bil s 13,2-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptom imetnik DzP Infectopharm Arzneimittel GmbH; 100 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo INFECTOSCAB. Naslednji v tej skupini je bil imetnik DzP FARMADENT d.o.o. z 2,1 % deležem vrednosti izdanih zdravil. Imetniku DzP FARMADENT d.o.o je 100 % vrednosti izdanih receptov doprineslo zdravilo VERMOX. Vodilni širje imetniki DzP so skupaj dosegli 426.441 €, kar je 100 % celotne vrednosti izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine P.

Glede na število izdanih receptov je bil v ATC skupini P vodilni imetnik DzP KRKA, d.d., Novo mesto, z 49,5 % izdanih receptov; 100 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Efloran. Na drugem mestu je bil imetnik DzP JOHNSON & JOHNSON d.o.o. s 44,9 % izdanih receptov; 100 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Vermox. Na tretjem mestu je bil imetnik DzP Infectopharm Arzneimittel GmbH s 3,8 % izdanih receptov; 100 % receptov je bilo izdanih za zdravilo INFECTOSCAB. Na četrtem mestu pa je bil imetnik DzP FARMADENT d.o.o. z 1,8 % izdanih receptov; 100 % receptov je bilo izdanih za zdravilo VERMOX. Vodilni širje imetniki DzP so skupaj pokrili 52.700 receptov, kar je 100 % vseh izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine P.

Razpored imetnikov DzP glede na število prejemnikov receptov je bil podoben razporedu glede na število izdanih receptov.

Preglednica XVIII: Vodilni širje imetniki DzP v ATC skupini P glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.

Imetnik DzP	Vrednost receptov [€]	Delež vrednosti receptov [%]
JOHNSON & JOHNSON d.o.o.	231.703	50,1
KRKA, d.d., Novo mesto	159.911	34,6
Infectopharm Arzneimittel GmbH	60.911	13,2
FARMADENT d.o.o.	9.916	2,1
Skupaj	462.441	100,0
Imetnik DzP	Število receptov	Delež receptov [%]
KRKA, d.d., Novo mesto	26.093	49,5
JOHNSON & JOHNSON d.o.o.	23.669	44,9
Infectopharm Arzneimittel GmbH	1.996	3,8
FARMADENT d.o.o.	942	1,8
Skupaj	52.700	100,0
Imetnik DzP	Število prejemnikov receptov	

KRKA, d.d., Novo mesto	20.282
JOHNSON & JOHNSON d.o.o.	19.988
Infectopharm Arzneimittel GmbH	1.449
FARMAIDENT d.o.o.	897

• **Zdravila za bolezni dihal (skupina R)**

Glede na vrednost izdanih receptov je bil v ATC skupini R vodilni imetnik DzP GSK d.o.o., Ljubljana, s 26,3-odstotnim deležem vrednosti receptov, h kateremu je 66,7 % vrednosti izdanih receptov doprineslo zdravilo Seretide in 17,0 % zdravilo Flixotide. Na drugem mestu je bil glede na vrednost izdanih receptov imetnik DzP Boehringer Ingelheim International GmbH s 16,4-odstotnim deležem; 61,9 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Spiriva, 38,1 % pa zdravilo Berodual. Na tretjem mestu je sledil imetnik DzP Chiesi Pharmaceuticals GmbH z 11,2-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov, h kateremu je 95,0 % vrednosti izdanih receptov doprineslo zdravilo Foster. Na četrtem mestu je bil z 11,1-odstotnim deležem izdanih receptov imetnik DzP AstraZeneca AB; 99,9 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Symbicort. Vodilni širje imetniki DzP so skupaj dosegli 16.472.359 €, kar je 65,0 % celotne vrednosti izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine R.

Glede na število izdanih receptov je bil v ATC skupini R vodilni imetnik DzP Merck Sharp & Dohme, d.o.o., z 22,0 % izdanih receptov; 40,5 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Nasonex in 40,0 % receptov za zdravilo Claritine. Na drugem mestu je bil glede na število izdanih receptov imetnik DzP GSK d.o.o., Ljubljana, z 20,2 % izdanih receptov; 49,5 % receptov je bilo izdanih za zdravilo VENTOLIN in 23,0 % za zdravilo Flixotide. Tretji je bil imetnik DzP Boehringer Ingelheim International GmbH s 14,9 % izdanih receptov; 77,3 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Berodual in 22,7 % za zdravilo Spiriva. Na četrtem mestu je bil glede na število izdanih receptov Lek d.d. s 6,9 % izdanih receptov; 44,4 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Flonidan in 41,1 % za zdravilo Momox. Vodilni širje imetniki DzP so skupaj pokrili 629.548 receptov, kar je 64,0 % vseh izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine R.

Razpored imetnikov DzP je bil glede na število prejemnikov receptov podoben kot pri številu izdanih receptov.

Preglednica XIX: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini R glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.

Imetnik DzP	Vrednost receptov [€]	Delež vrednosti receptov [%]
GSK d.o.o., Ljubljana	6.673.898	26,3
Boehringer Ingelheim International GmbH	4.164.571	16,4
Chiesi Pharmaceuticals GmbH	2.829.401	11,2
AstraZeneca AB	2.804.488	11,1
Skupaj	16.472.359	65,0
Imetnik DzP	Število receptov	Delež receptov [%]
Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	216.343	22,0
GSK d.o.o., Ljubljana	198.734	20,2
Boehringer Ingelheim International GmbH	146.752	14,9
Lek d.d.	67.719	6,9
Skupaj	629.548	64,0
Imetnik DzP	Število prejemnikov receptov	
Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	141.113	
GSK d.o.o., Ljubljana	90.778	
Boehringer Ingelheim International GmbH	64.601	
Lek d.d.	50.199	

• Zdravila za bolezni čutil (skupina S)

Glede na vrednost izdanih receptov je bil v ATC skupini S vodilni imetnik DzP S.A. Alcon Couvreur N.V. s 26,3-odstotnim deležem vrednosti receptov; 33,6 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo TOBREX in 25,7 % zdravilo MAXITROL. Na drugem mestu je bil glede na vrednost izdanih receptov imetnik DzP Alcon Laboratories (UK) Ltd. s 16,8-odstotnim deležem; 32,7 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo DuoTrav, 21,8 % zdravili AZOPT in TRAVATAN ter 21,6 % zdravilo Opatanol. Na tretjem mestu je bil s 13,0-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov imetnik DzP Dr. G. Mann; 89,9 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Artelac. Na četrtem mestu je bil z 12,9-odstotnim deležem izdanih receptov imetnik DzP Merck Sharp & Dohme, d.o.o.; 66,1 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo COSOPT, 22,5 % pa zdravilo TIMOPTIC. Vodilni štirje imetniki DzP so skupaj dosegli 5.417.024 €, kar je 69,0 % celotne vrednosti izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine S.

Glede na število izdanih receptov je bil v ATC skupini S vodilni imetnik DzP S.A. Alcon Couvreur N.V. z 58,0 % izdanih receptov; 39,8 % receptov je bilo izdanih za zdravilo

TOBREX in 27,1 % receptov za zdravilo MAXITROL. Na drugem mestu je bil imetnik DzP Laboratories Thea z 10,0 % izdanih receptov; 23,9 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Zaditen, 21,0 % za zdravilo Naclof, 18,3 % za zdravilo Dexamono in 17,5 % za zdravilo Azyter. Na tretjem mestu je bil glede na število izdanih receptov imetnik DzP Alcon Laboratories (UK) Ltd. z 9,6 % izdanih receptov; 40,9 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Opatanol in 19,9 % za zdravilo TRAVATAN. Na četrtem mestu je bil imetnik DzP Dr. G. Mann s 7,6 % izdanih receptov; 82,6 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Artelac. Vodilni štirje imetniki DzP so skupaj pokrili 553.369 receptov, kar je 85,2 % vseh izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine S.

Razpored imetnikov DzP glede na število prejemnikov receptov je bil podoben kot pri številu izdanih receptov.

Preglednica XX: Vodilni štirje imetniki DzP v ATC skupini S glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.

Imetnik DzP	Vrednost receptov [€]	Delež vrednosti receptov [%]
S.A. Alcon Couvreur N.V.	2.063.661	26,3
Alcon Laboratories (UK) Ltd.	1.322.142	16,8
Dr. G. Mann	1.017.261	13,0
Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	1.013.960	12,9
Skupaj	5.417.024	69,0

Imetnik DzP	Število receptov	Delež receptov [%]
S.A. Alcon Couvreur N.V.	376.484	58,0
Laboratoires Thea	64.921	10,0
Alcon Laboratories (UK) Ltd.	62.335	9,6
Dr. G. Mann	49.629	7,6
Skupaj	553.369	85,2

Imetnik DzP	Število prejemnikov receptov
S.A. Alcon Couvreur N.V.	221.080
Laboratoires Thea	35.713
Alcon Laboratories (UK) Ltd.	30.707
Dr. G. Mann	25.927

• Razna zdravila (skupina V)

Glede na vrednost izdanih receptov je bil v ATC skupini V vodilni imetnik DzP GENZYME EUROPE B.V. z 42,8-odstotnim deležem vrednosti receptov; 100 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Renvela. Na drugem mestu je bil glede na vrednost izdanih receptov imetnik DzP Novartis Europharm Limited s 30,8-odstotnim deležem; 100 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo EXIADE. Na tretjem mestu je bil s

16,4-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov imetnik DzP STALLERGENES S.A.; 67,8 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Staloral, 32,2 % pa zdravilo ORALAIR. Na četrtem mestu je bil s 7,3-odstotnim deležem izdanih receptov imetnik DzP Shire; 100 % vrednosti izdanih receptov je prispevalo zdravilo Fosrenol. Vodilni širje imetniki DzP so skupaj dosegli 3.030.123 €, kar je 97,3 % celotne vrednosti izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine V.

Glede na število izdanih receptov je bil v ATC skupini V vodilni imetnik DzP GENZYME EUROPE B.V. s 37,6 % izdanih receptov; 100 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Renvela. Na drugem mestu je bil glede na število izdanih receptov imetnik DzP STALLERGENES S.A. s 25,8 % izdanih receptov; 52,6 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Staloral in 47,4 % za zdravilo ORALAIR. Na tretjem mestu je bil imetnik DzP Fresenius Medical Care Nephrologica Deutschland GmbH s 23,7 % izdanih receptov; 75,5 % receptov je bilo izdanih za zdravilo Sorbisterit in 24,5 % za zdravilo OsvaRen. Na četrtem mestu je bil imetnik DzP Novartis Europharm Limited s 6,5 % izdanih receptov; 100 % receptov je bilo izdanih za zdravilo EXJADE. Vodilni širje imetniki DzP so skupaj pokrili 9.586 receptov, kar je 93,6 % vseh izdanih receptov za zdravila iz ATC skupine V.

Razpored imetnikov DzP glede na število prejemnikov receptov je bil podoben kot pri številu izdanih receptov.

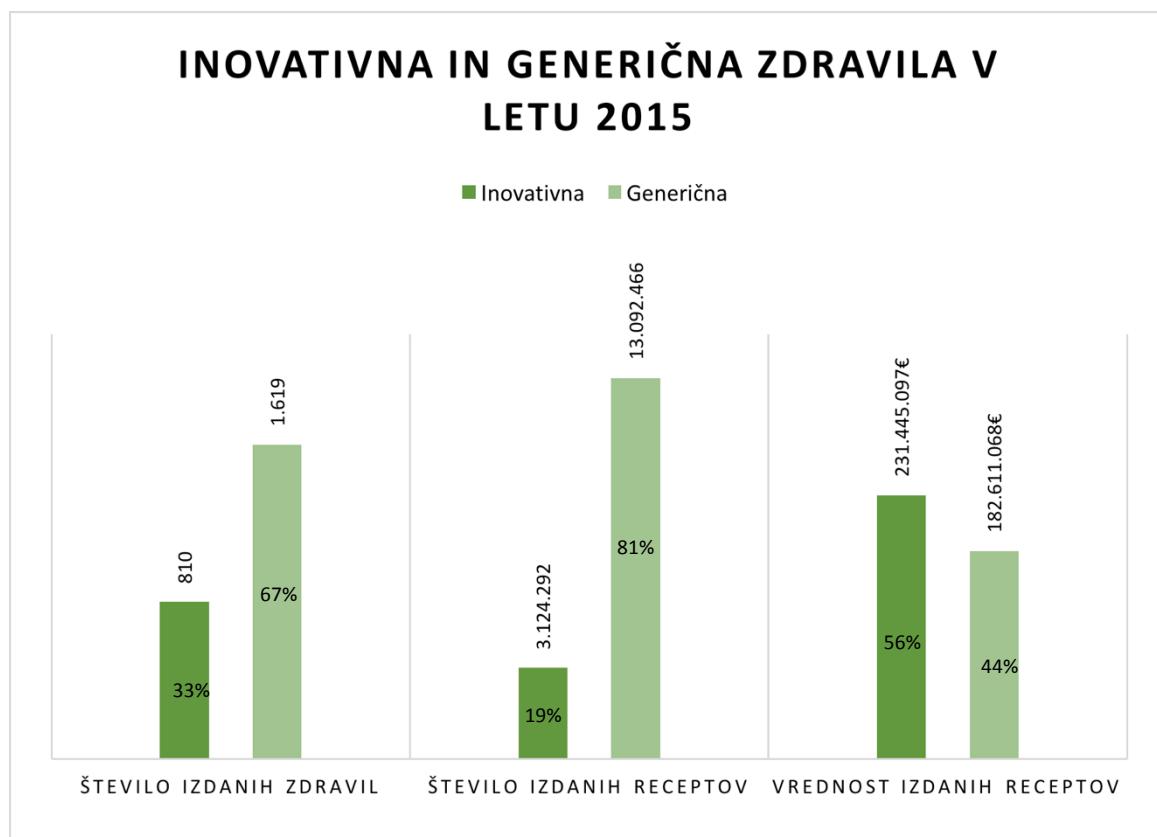
Preglednica XXI: Vodilni širje imetniki DzP v ATC skupini V glede na vrednost receptov, število receptov in število prejemnikov receptov.

Imetnik DzP	Vrednost receptov [€]	Delež vrednosti receptov [%]
GENZYME EUROPE B.V.	1.332.024	42,8
Novartis Europharm Limited	960.503	30,8
STALLERGENES S.A.	510.207	16,4
Shire	227.390	7,3
Skupaj	3.030.123	97,3
Imetnik DzP	Število receptov	Delež receptov [%]
GENZYME EUROPE B.V.	3.850	37,6
STALLERGENES S.A.	2.643	25,8
Fresenius Medical Care Nephrologica Deutschland GmbH	2.424	23,7
Novartis Europharm Limited	669	6,5
Skupaj	9.586	93,6
Imetnik DzP	Število prejemnikov receptov	
STALLERGENES S.A.	1.271	
GENZYME EUROPE B.V.	1.270	

Fresenius Medical Care	1.184
Nephrologica Deutschland GmbH	
Shire	235

4.4 Analiza inovativnih in generičnih zdravil v letu 2015

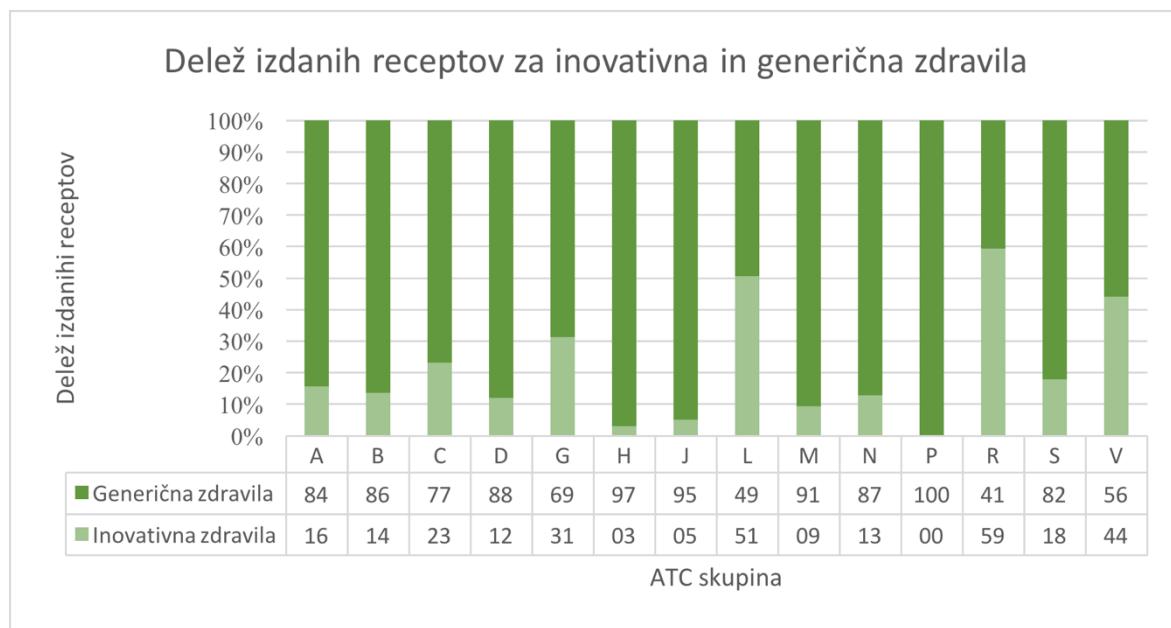
Leta 2015 je bilo izdanih 810 (33 %) različnih inovativnih zdravil in 1.619 (67 %) različnih generičnih zdravil. Za inovativna zdravila je bilo izdanih 3.124.292 receptov, kar je 19 % vseh receptov, medtem ko je za generična zdravila izdanih 13.092.466 receptov, kar je 81 % vseh receptov. Vrednost receptov za inovativna zdravila je znašala 231.445.097 €, kar je 56 % celotne vrednosti izdanih receptov, medtem ko je vrednost receptov za generična zdravila znašala 44 % celotne vrednosti receptov oz. 182.611.068 €. Primerjavo med inovativnimi in generičnimi zdravili lahko vidimo na Sliki 4.

Slika 4: Število ambulantno izdanih različnih zdravil, število ambulantno izdanih receptov in vrednost ambulantno izdanih receptov za inovativna in generična zdravila.

V letu 2015 so stodstotni delež izdanih receptov za antiparazitike, insekticide in repelente (skupine P) predstavljala generična zdravila. Več kot 50-odstotni delež vrednosti izdanih

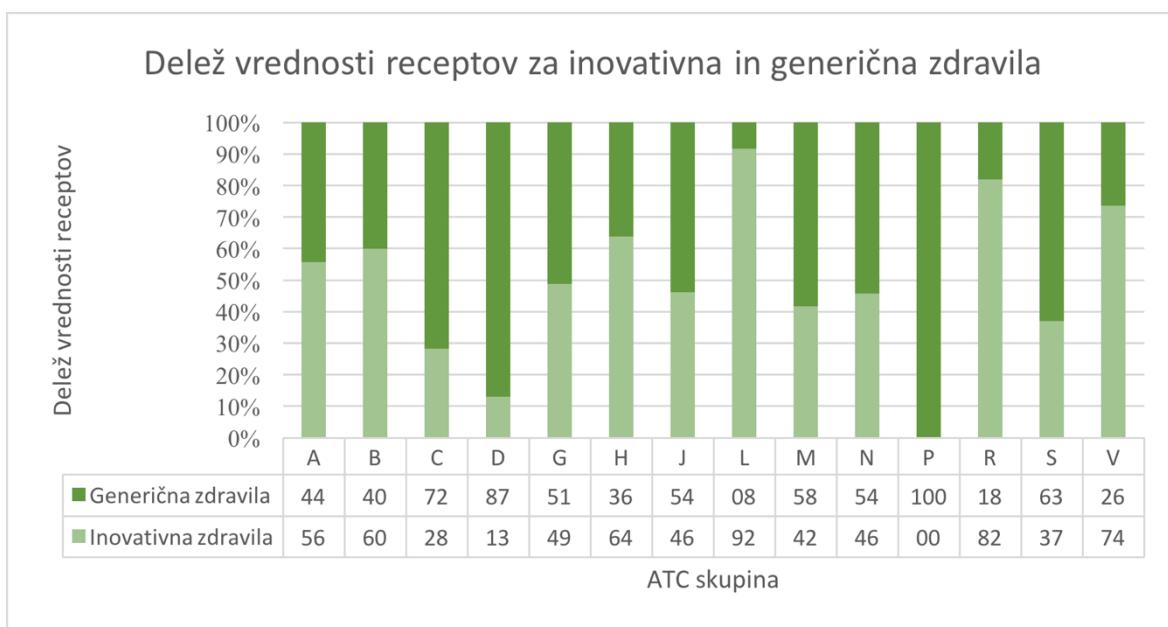
receptov so imela generična zdravila za bolezni prebavil in presnove (skupina A), generična zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov (skupina B), generična zdravila za bolezni srca in ožilja (skupina C), generična zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva (skupina D), generična zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni (skupina G), generična hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov in insulinov (skupina H), generična zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij (skupina J), generična zdravila za bolezni mišično-skeletnega sistema (skupina M), generična zdravila z delovanjem na živčevje (skupina N), generična zdravila za bolezni čutil (skupina S) in razna generična zdravila (skupina V). Od tega so imela največji delež vrednosti izdanih generičnih zdravil zdravila iz skupine H (97 %) in zdravila iz skupine J (95 %). Manj kot 50-odstotni delež vrednosti izdanih zdravil so imela generična zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji (skupina L) in generična zdravila za bolezni dihal (skupina R). Najmanjši delež vrednosti izdanih generičnih zdravil so imela zdravila iz skupine R in sicer 41-odstotni, zdravila iz skupine L pa so imela 49-odstotni delež. Na Sliki 5 so predstavljena razmerja deležev izdanih receptov za inovativna in generična zdravila znotraj posamezne ATC skupine.

Slika 5: Delež ambulantno izdanih receptov za inovativna in generična zdravila po posameznih ATC skupinah.

V letu 2015 so stodstotno vrednost izdanih receptov za antiparazitike, insekticide in repelente (skupina P) predstavljala generična zdravila. Več kot 50-odstotni delež vrednosti izdanih receptov so imela generična zdravila za bolezni srca in ožilja (skupina C),

generična zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva (skupina D), generična zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni (skupina G), generična zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij (skupina J), generična zdravila za bolezni mišično-skeletnega sistema (skupina M), generična zdravila z delovanjem na živčevje (skupina N) in generična zdravila za bolezni čutil (skupina S). Od tega so imela največji delež vrednosti izdanih generičnih zdravil zdravila iz skupine D (87 %) in zdravila iz skupine C (72 %). Delež vrednosti izdanih zdravil, manjši od 50 %, so imela generična zdravila za bolezni prebavil in presnove (skupina A), generična zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov (skupina B), generična hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov in insulinov (skupina H), generična zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji (skupina L), generična zdravila za bolezni dihal (skupina R) in razna generična zdravila (skupina V). Najmanjši delež vrednosti izdanih generičnih zdravil so imela zdravila iz skupine L (8 %) in zdravila iz skupine R (18 %). Na Sliki 6 so predstavljena razmerja vrednosti izdanih receptov med inovativnimi in generičnimi zdravili znotraj posamezne ATC skupine.

Slika 6: Deleži vrednosti ambulantno izdanih receptov za inovativna in generična zdravila po posameznih ATC skupinah.

V letu 2015 je imelo 52 imetnikov dovoljenje za promet z inovativnimi zdravili, 69 imetnikov je imelo dovoljenje za promet z generičnimi zdravili, 45 imetnikov pa dovoljenje za promet z inovativnimi in generičnimi zdravili. V Prilogi so navedeni vsi

imetniki DzP glede na vrsto zdravil.

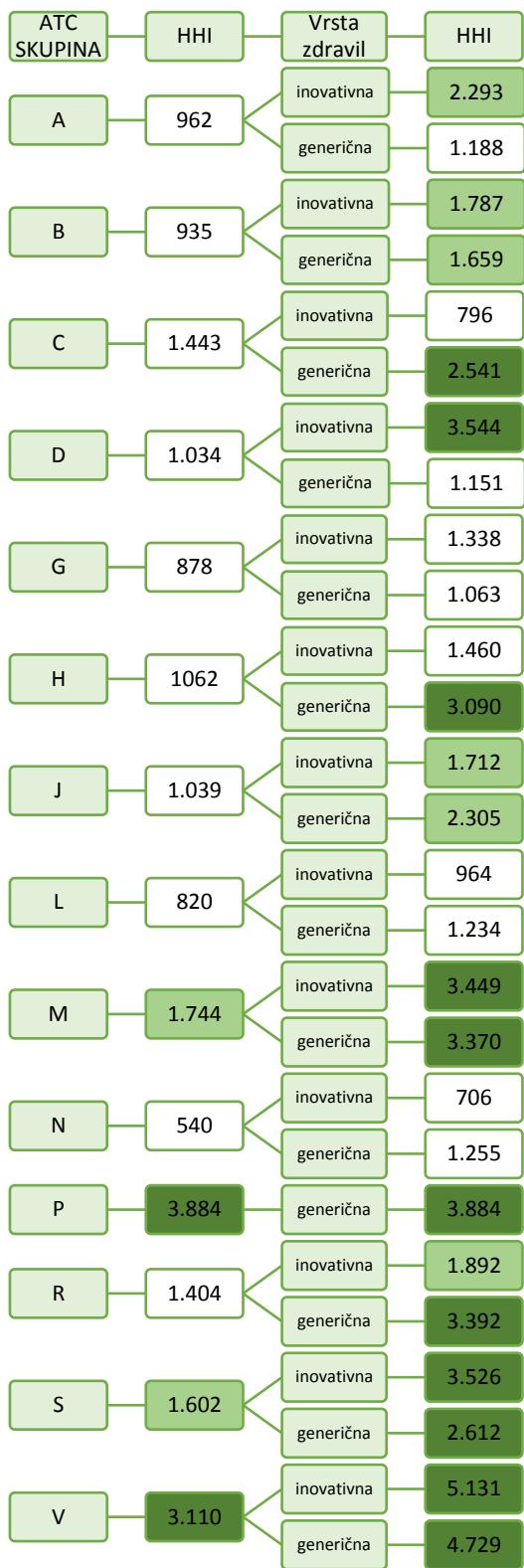
4.5 Koncentracija na trgu zdravil v letu 2015

V letu 2015 je celoten trg zdravil beležil nizko tržno koncentracijo (HHI = 353).

V nadaljevanju smo celotni trg zdravil razdelili na štirinajst manjših trgov glede na ATC skupino zdravil. Vsi imetniki DzP, prisotni v posamezni ATC skupini, predstavljajo posamezen manjši trg. Ko smo trg zdravil obravnavali kot manjše trge, so se koncentracije na trgu spremenile. Na desetih trgih je bila tržna koncentracija še vedno nizka, medtem ko je bila na dveh trgih zmerna in na dveh visoka. Tržna koncentracija je bila zmerna pri zdravilih za bolezni mišično-skeletnega sistema (skupina M; HHI = 1.744), kjer sta zmerno prevladovala imetnika DzP KRKA, d.d., Novo mesto, z zdraviloma Naprosyn in Naklofen, in Amgen Europe B.V. z zdravilom Prolia. Zmerna tržna koncentracija je bila tudi pri zdravilih za bolezni čutil (skupina S; HHI = 1.602), kjer je zmerno prevladoval imetnik DzP S.A. Alcon Couvreur N.V. z zdraviloma TOBREX in MAXITROL. Visoka tržna koncentracija je bila pri antiparazitikih, insekticidih in repellentih (skupina P; HHI = 3.884), kjer je prevladoval imetnik DzP JOHNSON & JOHNSON d.o.o. z zdravilom Vermox, in pri raznih zdravilih (skupina V; HHI = 3.110), kjer je prevladoval imetnik DzP GENZYME EUROPE B.V. z zdravilom Ranvela.

Nato smo trg zdravil razdelili še na manjše trge in znotraj vsake ATC skupine opazovali, ali imajo imetniki DzP dovoljenja za inovativna ali generična zdravila. Tržna koncentracija je bila v 22 % zmerna, medtem ko je bila visoka v 41 %, kar je pomenilo enajst definiranih trgov, ki so vključevali štiri trge z zdravili, na katerih imajo imetniki dovoljenje za promet z inovativnimi zdravili, in sedem trgov, na katerih imajo imetniki DzP z generičnimi zdravili. Trgi z visoko tržno koncentracijo z inovativnimi zdravili so bili pri zdravilih za bolezni kože in podkožnega tkiva (skupina D; HHI = 3.544), kjer je prevladoval imetnik DzP BAYER d.o.o. z zdravilom Advantan; pri zdravilih za bolezni mišično-skeletnega sistema (skupina M; HHI = 3.449), kjer je prevladoval imetnik DzP Amgen Europe B.V. z zdravilom Prolia; pri zdravilih za bolezni čutil (skupina S; HHI = 3.526), kjer je prevladoval Alcon Laboratories (UK) Ltd. z zdravili Alcon, AZOPT, DuoTrav in Opatanol; ter pri raznih zdravilih (skupina V; HHI = 5.131), kjer je prevladoval GENZYME EUROPE B.V. z zdravilom Renvela. Trgi z visoko tržno koncentracijo z generičnimi zdravili so bili pri zdravilih za bolezni srca in ožilja (skupina C; HHI = 2.541),

kjer je prevladovala KRKA, d.d., Novo mesto, z več zdravili, med katerimi sta tudi Prenewel in Prenessa; pri hormonskih zdravilih za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov in insulinov (skupina H; HHI = 3.090), kjer je prevladoval MERCK d.o.o. z zdravilom Euthyrox; pri zdravilih za bolezni mišično-skeletnega sistema (skupina M; HHI = 3.370), kjer je prevladovala KRKA, d.d., Novo mesto, z zdraviloma Naklofen in Nalgesin; pri aniparazitikih, insekticidih in repellentih (skupina P; HHI = 3.884), kjer je prevladoval JOHNSON & JOHNSON d.o.o. z zdravilom Vermox; pri zdravilih za bolezni dihal (skupina R; HHI = 3.392), kjer je prevladoval Merck Sharp & Dohme, d.o.o. z zdravili SINGULAIR, Nasonex in Claritine; pri zdravilih za bolezni čutil (skupina S; HHI = 2.612), kjer je prevladoval S.A. Alcon Couvreur N.V. z več zdravili, med katerimi sta tudi TOBREX in MAXITROL; ter pri raznih zdravilih (skupina V; HHI = 4.729), kjer je prevladoval STALLERGENES S.A. z zdravilom Staloral. Vrednosti HHI glede na ATC skupino zdravil in vrsto zdravil so predstavljene na Sliki 7.

Slika 7:HHI vrednosti glede na ATC skupino zdravil in vrsto zdravil ter število imetnikov dovoljenja za promet v letu 2015. S svetlo zeleno so označene vrednosti zmerne tržne koncentracije. S temno zeleno so označene vrednosti visoke tržne koncentracije. Vrednosti nizke tržne koncentracije niso obravljene.

5 RAZPRAVA

5.1 Predpisovanje zdravil v obdobju 2006–2015

Ko smo analizirali ambulantno predpisovanje zdravil v desetletnem obdobju, od 2006 do 2015, smo ugotovili, da je število prejemnikov receptov iz leta v leto nihalo za manj kot 1 %, v desetletnem obdobju pa je skupaj naraslo za 3 %. Rast števila prejemnikov receptov se sklada z rastjo deleža starostnikov po podatkih Statističnega Urada RS (23). Leta 2015 je bilo za 18,5 % več izdanih receptov kot v letu 2006. Iz tega lahko sklepamo, da se je povečal delež starejših prebivalcev, poleg tega pa se je tudi povečala pogostost bolezni. Z vidika denarnih vrednosti receptov sta povprečna vrednost izdanih receptov na osebo in celokupna vrednost izdanih receptov skozi desetletje nihali. Čeprav je število izdanih receptov ves čas naraščalo, so vrednosti receptov neprestano nihale, kar je lahko posledica prihoda generikov na trg, uvedbe sistema medsebojno zamenljivih zdravil in določanja najvišje priznane vrednosti zdravil.

Pri analizi denarne vrednosti izdanih receptov glede na prvi nivo ATC klasifikacije bi lahko izpostavili zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov (skupina B), hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov in insulinov (skupina H), zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji (skupina L), antiparazitike, insekticide in repelente (skupina P) ter razna zdravila (skupina V). Pri teh zdravilih je denarna vrednost skozi desetletje neprestano naraščala. Gre za skupine zdravil, kjer je bila v letu 2015 povprečna vrednost recepta najvišja, razen pri skupini P. Pri skupinah zdravil, kot so zdravila za bolezni srca in ožilja (skupina C), zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva (skupina D) in zdravila za bolezni mišično-skeletnega sistema (skupina M), je denarna vrednost izdanih receptov neprestano padala. Iz tega lahko sklepamo, da v teh skupinah zdravil ni bilo poudarka na razvijanju in uvajanju novih inovativnih zdravil na trg, temveč so se na trgu uveljavljala cenejša, generična zdravila, kar je razvidno tudi iz povprečne vrednosti recepta v letu 2015.

5.2 Ambulantno predpisovanje zdravil v letu 2015

Pri analizi ambulantno predpisanih zdravilih glede na spol smo ugotovili, da je recepte prejelo več žensk (56 %) kot moških ter da je bilo število izdanih receptov večje pri ženskah (58 %). Naše ugotovitve znotraj starostnih skupin potrjujejo trditev, da se s

starostjo pogostost bolezni in njihovo hkratno pojavljanje povečujeta (24). Delež izdanih receptov prejemnikom, starejšim od 50 let, je bil 74,5 % in ti so predstavljali skoraj polovico vseh prejemnikov receptov.

5.3 Analiza imetnikov dovoljenja za promet v letu 2015

Na slovenskem trgu zdravil je bilo v letu 2015 prisotnih 166 imetnikov DzP, katerih skupna vrednost izdanih receptov je znašala 417.683.032 €. Imetnike DzP smo analizirali na podlagi treh kriterijev, in sicer glede na vrednost izdanih receptov, število izdanih receptov in število prejemnikov izdanih receptov. Ugotovili smo, da je bil vodilni imetnik DzP na podlagi vseh treh kriterijev KRKA, d.d., Novo mesto, na drugem mestu pa je bil Lek d.d.. Ostali imetniki DzP so glede na različne kriterije zasedli različna mesta. Opazili smo, da so bili imeniki DzP z dražjimi zdravili višje na lestvici glede na vrednost izdanih receptov, obenem pa so bili pogosto zelo nizko na lestvici glede na število izdanih receptov in število prejemnikov receptov.

Nato smo imetnike DzP analizirali znotraj posameznih ATC skupin. Ugotovili smo, da je bila vrednost izdanih receptov najvišja pri zdravilih za bolezni prebavil in presnove (skupina A), zdravilih za bolezni srca in ožilja (skupina C), zdravilih z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorjih (skupina L) ter pri zdravilih z delovanjem na živčevje (skupina N). V teh štirih skupinah zdravil je bilo prisotnih tudi največ imetnikov DzP. V skupinah A, L in N ter pri zdravilih za bolezni sečil in spolovil ter spolnih hormonih (skupina G) so bili deleži prvih štirih imetnikov DzP manjši od 50 %. To pomeni, da je bila skupna vrednost izdanih receptov sicer visoka, k njej pa so prispevali številni imetniki DzP z manjšimi deleži. ATC skupine, v katerih so imeli štirje imetniki DzP glede na vrednost izdanih receptov več kot 60-odstotni delež, so bile pri zdravilih za bolezni mišično-skeletnega sistema (skupina M), antiparazitikih, insekticidih in repellentih (skupina P), zdravilih za bolezni dihal (skupina R), zdravilih za bolezni čutil (skupina S) in raznih zdravilih (skupina V). V skupini M je bil vodilni imetnik DzP KRKA, d.d., Novo mesto, z 32,2-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov oziroma s 4.865.441 € za izdajo receptov za zdravili Nalgesin in Naklofen. V skupini P je bil vodilni imetnik DzP JOHNSON & JOHNSON d.o.o. s 50,1-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov oziroma z 231.703 € za izdajo receptov za zdravilo Vermox. V skupini R je bil vodilni imetnik DzP GSK d.o.o., Ljubljana, s 26,3-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov oziroma s 6.673.898 € za izdajo receptov za zdravili Seretide in Flixotide. V skupini S je

bil vodilni imetnik DzP S.A. Alcon Couvreur N.V. s 26,3-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov oziroma z 2.063.661 € za izdajo receptov za zdravili TOBREX in MAXITROL. V skupini V je bil vodilni imetnik DzP GENZYME EUROPE B.V. z 42,8-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov oziroma z 1.332.024 € za izdajo receptov za zdravilo Ranvela. Več kot 20-odstotni delež vrednosti izdanih receptov znotraj ATC skupine so imeli tudi imetniki DzP v ATC skupini z zdravili za bolezni prebavil in presnove (skupina A), z zdravili za bolezni srca in ožilja (skupina C) in z zdravili za sistemsko zdravljenje infekcij (skupina J). V skupini A je bil vodilni imetnik DzP Novo Nordisk A/S s 24,7-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov oziroma z 12.526.625 € za izdajo receptov za zdravili NovoMix in NovoRapid. V skupini C je bil vodilni imetnik DzP KRKA, d.d., Novo mesto, s 33,5-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov oziroma s 25.098.274 € za izdajo receptov za več zdravil, med katerimi sta tudi Prenewel in Prenessa. V skupini J je bil vodilni imetnik DzP Lek d.d. z 22,6-odstotnim deležem vrednosti izdanih receptov oziroma s 4.959.371 € za izdajo receptov za zdravila Amoksiklav, Ospamox in Primotren.

5.4 Analiza inovativnih in generičnih zdravil v letu 2015

Pri analizi inovativnih in generičnih zdravil smo ugotovili, da je bilo kar 81 % receptov izdanih za generična zdravila in da je bilo glede na vrsto izdanih zdravil 67 % izdanih zdravil generičnih. Tudi znotraj posameznih ATC skupin je bilo izdanih več receptov za generična kot inovativna zdravila, z izjemo zdravil z delovanjem na novotvorbe in imunomadulatorjev (skupina L) ter zdravil za bolezni dihal (skupina R).

Čeprav je bil večji delež vseh receptov izdan za generična zdravila, je vrednost receptov za generična zdravila znašala le 44 %. To potrjujejo tudi deleži vrednosti izdanih receptov znotraj posameznih ATC skupin. Čeprav so bili deleži izdanih receptov za generična zdravila le v dveh ATC skupinah nižji od 50 %, so bili deleži vrednosti receptov za generična zdravila nižji od 50 % v kar šestih ATC skupinah, in sicer pri zdravilih za bolezni prebavil in presnove (skupina A), zdravilih za bolezni krvi in krvotvornih organov (skupina B), hormonskih zdravilih za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov in insulinov (skupina H), zdravilih z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorjih (skupina L), zdravilih za bolezni dihal (skupina R) in pri raznih zdravilih (skupina V). To so tudi skupine zdravil, v katerih so prisotna biološka zdravila.

Skladno z deleži izdanih receptov je bilo tudi več imetnikov DzP, ki so imeli dovoljenje za promet z generičnimi zdravili ($N = 69$). Poleg tega je imelo 45 imetnikov dovoljenje za promet z generičnimi in inovativnimi zdravili in 52 imetnikov dovoljenje za promet le z inovativnimi zdravili.

5.5 Koncentracija na trgu zdravil v letu 2015

Analizirali smo pomembne spremembe v tržni koncentraciji na slovenskem trgu zdravil ob spremembji definiranosti celotnega trga zdravil na manjše trge zdravil na podlagi ATC klasifikacije in vrste zdravil. Čeprav je trg zdravil kot celotni trg kazal nizko tržno koncentracijo ($HHI = 350$), smo opazili, da se je to spremenilo, ko smo trg zdravil razdelili na manjše trge.

Ko smo trg zdravil razdelili na štirinajst manjših trgov glede na ATC skupino zdravil, je bila na desetih trgih tržna koncentracija še vedno nizka, medtem ko je bila na dveh trgih zmerna in na dveh visoka. Zmerno so prevladovali imetniki DzP KRKA, d.d., Novo mesto, in Amgen Europe B.V. pri zdravilih za bolezni mišično-skeletnega sistema (skupina M) ter S.A. Alcon Couvreur N.V. pri zdravilih za bolezni čutil (skupina S). Na definiranem trgu pa sta prevladovala imetnika DzP JOHNSON & JOHNSON d.o.o. pri antiparazitikih, insekticidih in repellentih (skupina P) in GENZYME EUROPE B.V. pri raznih zdravilih (skupina V).

Ko smo trge glede na ATC skupino zdravil nadalje razdelili glede na vrsto zdravil, se je število zmerno koncentriranih in visoko koncentriranih trgov povečalo. V 22 % je bila tržna koncentracija zmerna, v kar 41 %, kar je predstavljalo enajst definiranih trgov, pa je bila tržna koncentracija visoka. Ti so zajemali štiri trge z zdravili, na katerih imajo imetniki DzP za inovativna zdravila, in sedem trgov, na katerih imajo imetniki DzP za generična zdravila. To pomeni, da je bilo več imetnikov DzP, ki so prevladovali na trgu z generičnimi zdravili.

Imetniki DzP, ki so prevladovali na trgu inovativnih zdravil, so bili BAYER d.o.o. pri zdravilih za bolezni kože in podkožnega tkiva (skupina D), Amgen Europe B.V. pri zdravilih za bolezni mišično-skeletnega sistema (skupina M), Alcon Laboratories (UK) Ltd. pri zdravilih za bolezni čutil (skupina S) ter GENZYME EUROPE B.V. pri raznih zdravilih (skupina V).

Imetniki DzP, ki so prevladovali na trgu generičnih zdravil, so bili KRKA, d.d., Novo

mesto, pri zdravilih za bolezni srca in ožilja (skupina C) in pri zdravilih za bolezni mišično-skeletnega sistema (skupina M), MERCK d.o.o. pri hormonskih zdravilih za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov in insulinov (skupina H), JOHNSON & JOHNSON d.o.o. pri aniparazitikih, insekticidih in repellentih (skupina P), Merck Sharp & Dohme, d.o.o. pri zdravilih za bolezni dihal (skupina R), S.A. Alcon Couvreur N.V. pri zdravilih za bolezni čutil (skupina S) ter STALLERGENES S.A. pri raznih zdravilih (skupina V). Iz tega je razvidno, da je na slovenskem trgu zdravil prevladovalo več imetnikov DzP, vsak znotraj posamezne ATC skupine in glede na vrsto zdravil, le imetnik DzP KRKA, d.d., Novo mesto, je prevladoval na generičnih trgih dveh ATC skupin.

6 SKLEP

- V obdobju 2006–2015 je število izdanih receptov zraslo za 18,5 %, število prejemnikov receptov za 3 % in vrednost izdanih receptov za 4 %. Rast je najverjetneje posledica povišanja deleža starejših prebivalcev in pogostosti bolezni.
- V letu 2015 je vsaj en receipt prejelo 1.478.150 oseb, od tega je bilo 56 % žensk. Skupaj je bilo izdanih 16.314.052 receptov, 74,5 % prejemnikov je bilo starejših od 50 let.
- Za skupine zdravil, kjer je bila v letu 2015 povprečna vrednost recepta najvišja, je denarna vrednost receptov skozi opazovano desetletje neprestano rasla, in sicer za ATC skupine B, H, L in V.
- Na prvem mestu med imetniki DzP glede na število izdanih receptov, število prejemnikov receptov in vrednost izdanih receptov v letu 2015 sta bila imetnika DzP ustanovljena v Sloveniji.
- Imetniki DzP z dražjimi zdravili so bili visoko na lestvici glede na vrednost izdanih receptov, obenem pa so bili uvrščeni nizko na lestvici glede na število izdanih receptov in število prejemnikov receptov.
- 81 % receptov je bilo izdanih za generična zdravila, vendar je njihova vrednost predstavljal le 44 % celotne vrednosti izdanih receptov. Tudi znotraj večine posameznih ATC skupin je bilo izdanih več receptov za generična kot inovativna zdravila. Če pa primerjamo z deleži vrednosti receptov, so bili deleži vrednosti receptov za inovativna zdravila višji kot deleži izdanih receptov za inovativna zdravila.
- Na slovenskem trgu zdravil je bila tržna koncentracija nizka. To pomeni, da na trgu zdravil ni prevladoval noben imetnik dovoljenja za promet.
- Ko smo trg razdelili na manjše trge glede na ATC skupine se je tržna koncentracija spremenila. Pri antiparazitikih, insekticidih in repelentih (skupina P) in pri raznih zdravilih (skupina V) je bila koncentracija na trgu visoka.
- Z dodatno razdelitvijo trga glede na vrsto zdravil znotraj ATC skupin je bila v 41 % koncentracija na trgu visoka in v 22 % zmerna. Tržna koncentracija je bila visoka pri inovativnih zdravilih iz ATC skupin D, M, S in V ter pri generičnih zdravilih iz ATC skupin C, H, M, P, R, S in V.

7 LITERATURA

1. Statistični urad Republike Slovenije. <http://www.stat.si/StatWeb/News/Index/5700> [Elektronski dostop: maj 2017].
2. Wagner AK, Quick JD, Ross-Degnan D: Quality use of medicines within universal health coverage: challenges and opportunities. BMC Health Serv Res. 2014; 14(1): 357.
3. Čeh M: Diplomska naloga Ovrednotenje sistema zunanje primerjave cen zdravil z vidika Slovenije, Fakulteta za farmacijo v Ljubljani, Ljubljana, 2015; 1.
4. Drummond M, Jönsson B, Rutten F: The role of economic evaluation in the pricing and reimbursement of medicines, 1997: 200.
5. Galizzi M, Ghislandi S, Hokkanen J, et al: Reference pricing in Finnish pharmaceutical markets: pre-policy evaluation. Ministry of social affairs and health, Finland, 2009; 25; 3, 19.
6. Prašnikar J, Domadenik P: Mikroekonomija, 1. izdaja, GV založba, Ljubljana, 2007: 60.
7. Podbrošek B: Diplomsko delo Določanje cen zdravil v Sloveniji, Ekomska fakulteta v Ljubljani, Ljubljana, 2010; 2.
8. Zupanek T: Magistrska naloga Presečna raziskava dogovorjenih cen zdravil v Republiki Sloveniji, Fakulteta za farmacijo, Ljubljana, 2014 (1).
9. Dukes M.N.G., Haaijer-Ruskamp F.M., De Joncheere C.P., Rietveld A.H.: Drugs and Money: Prices, affordability and cost containment. 7th edition. World Trade Organization. Amsterdam: IOS Press, 2003; 29–33.
10. Računsko sodišče Republike Slovenije. Revizijsko poročilo. Urejenost področja zdravil. Ljubljana, 2009; 18–19.
11. Zakon o zdravilih (ZZdr-2). Uradni list Republike Slovenije, št. 17/2014. [Elektronski dostop: januar 2017] <https://zakonodaja.com/zakon/zzdr-2>.
12. Seznam nujno potrebnih zdravil za uporabo v humani medicini. Javna agencija za zdravila in medicinske pripomočke. [Elektronski dostop: januar 2017] https://www.jazmp.si/fileadmin/datoteke/dokumenti/SFE/Seznam_NPZ_JAZMP_2_0161221.pdf.
13. Pucelj G: Magistrsko delo Integracijski procesi v globalni farmacevtski industriji,

- Ekonomska fakulteta, Ljubljana, 2013; 18.
14. Kanavos P: Measuring performance in off-patent drug markets: A methodological framework and empirical evidence from twelve EU Member States. *Health Policy* 2014; 118: 229-241.
 15. Fischer KE, Stargardt T: The diffusion of generic after patent expiry in Germany. *Health Econ* 2016; 17: 1027.
 16. Dylst P, Vulto A, Simoens S: Analysis of French generic medicines retail market: why the use of generic medicines is limited. *Expert Rev. Pharmacoecon. Outcomes Res.* 2014; 14(6): 795-803.
 17. Dylst P, Vulto A, Simoens S: Analysis of the Italian generic medicines retail market: recommendations to enhance long-term sustainability. *Expert Rev. Pharmacoecon. Outcomes Res.* 2015; 15(1): 33-42.
 18. Fraeyman J, Peeters L, Van Hal G, Beutels P, De Meyer G R.Y., De Loof H: Consumer Choice Between Common Generic and Branded Medicines in a Country with a Small Generic Market. *J Manag Care SpecPharm.* 2015; 21(4): 288-96.
 19. Ambulantno predpisana zdravila. Nacionalni inštitut za javno zdravje. [Elektronski dostop: november 2016]
http://www.nizj.si/sites/www.nizj.si/files/uploaded/publikacije/letopisi/2013/7_ambulantno_predpisana_zdravila_18.pdf.
 20. Koprivnik S, Kogovšek T, Gnidovec M: Analize podatkov z SPSS-om 12.0, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, 2006: 5–7. [Elektronski dostop: november 2016] <http://knjigarna.fdv.si/s/u/pdf/185.pdf>.
 21. OECD Guidance, Competition Assessment Toolkit, OECD 2011, Vol 2, Version 2.0 [Elektronski dostop: februar 2017]
<http://www.oecd.org/daf/competition/45544507.pdf>
 22. Ameriško zvezno ministrstvo za pravosodje in komisija za trgovino, Smernice o presozi horizontalnih združitev, 2010. (U.S. Department of Justice and the Federal Trade Commission, Horizontal Merger Guidelines, 2010.) [Elektronski dostop: februar 2017] <http://www.justice.gov/atr/public/guidelines/hmg-2010.html#5c>.
 23. Statistični urad Republike Slovenije, Število in sestava prebivalstva [Elektronski dostop: marec 2017].
 24. Fiala P. et al.: ZDRAVILA in starostniki : o pravilni in varni uporabi zdravil. Slovensko farmacevtsko društvo, Ljubljana, 2010: 7.

8 PRILOGE

Priloga 1: Imetniki dovoljenja za promet v letu 2015 glede na vrednost ambulantno izdanih receptov.

Imetnik DzP	Vrednost receptov [€]
1 KRKA, d.d., Novo mesto	52.073.681
2 Lek d.d.	26.450.948
3 Novartis Europarm Limited	21.645.164
4 GSK d.o.o., Ljubljana	16.350.151
5 AbbVie Ltd	14.258.224
6 Novo Nordisk A/S	13.845.499
7 Pfizer Limited	13.630.950
8 Bayer Pharma AG	13.528.911
Boehringer Ingelheim 9 International GmbH	11.464.139
10 Pfizer Luxembourg SARL	10.273.074
11 Amgen Europe B.V.	10.179.344
12 Janssen-Cilag International NV	9.521.114
13 Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	9.174.799
14 SERVIER PHARMA d.o.o.	7.410.068
15 BAYER d.o.o.	7.208.013
16 MERCK d.o.o.	7.196.266
17 Eli Lilly Nederland BV	6.661.929
18 PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	5.784.632
19 Roche Registration Ltd.	5.510.372
Gilead Sciences International 20 Limited	5.426.898
21 MERCK SHARP & DOHME Limited	5.380.874
22 Novartis Pharma GmbH	5.282.669
23 AstraZeneca AB	5.121.520
24 Celgene Europe Limited	5.109.813
25 AstraZeneca UK Limited	5.049.062
26 sanofi-aventis d.o.o.	3.715.045

27	Astellas Pharma Europe B.V.	3.648.791
28	Sanofi-Aventis Deutschland GmbH	3.505.226
29	Biogen Idec Limited	3.479.808
30	Menarini International O.L.S.A.	3.300.284
31	ALKALOID - INT d.o.o.	3.162.218
32	Teva Pharma B.V.	2.998.111
33	UCB Pharma SA	2.923.748
34	Dr. Falk Pharma GmbH	2.884.613
35	Chiesi Pharmaceuticals GmbH	2.829.401
36	BELUPO, d.o.o., Ljubljana	2.826.496
37	AbbVie d.o.o.	2.767.494
38	Otsuka pharmaceutical Europe ltd.	2.747.651
39	GENZYME EUROPE B.V.	2.742.402
40	JOHNSON & JOHNSON d.o.o.	2.703.316
41	Actavis Group PTC ehf.	2.438.171
42	MEDIS, d.o.o.	2.436.996
43	Teva Pharmaceuticals Ltd.	2.412.987
44	Les Laboratoires Servier Industrie	2.406.391
45	ROCHE d.o.o.	2.387.732
46	Sandoz GmbH	2.381.306
47	Aspen Pharma Trading Limited	2.155.825
48	Astellas Pharma d.o.o.	2.135.818
49	STADA Arzneimittel AG	2.109.920
50	S.A. Alcon Couvreur N.V.	2.063.661
51	Orion Corporation	2.061.932
52	Janssen Biologics B.V.	2.052.985
53	Takeda GmbH	1.780.839
54	GSP Proizvodi d.o.o.	1.767.637
55	Merck Serono	1.733.513
56	BRISTOL-MYERS SQUIBB PHARMA EEIG	1.649.807

57	N. V. Organon, Oss	1.549.491		88	Deasma GmbH	511.754
58	ELI LILLY FARMACEVTSKA DRUŽBA, d.o.o.	1.424.717		89	STALLERGENES S.A.	510.207
59	Abbott Arzneimittel GmbH	1.401.436		90	CHEPLAPHARM Arzneimittel GmbH	485.919
60	LUNDBECK-PHARMA d.o.o.	1.339.053		91	Aspen Pharma Trading Ltd.	478.957
61	LENIS d.o.o.	1.334.592		92	Medac	467.630
62	Actelion Registration Ltd	1.322.291		93	United Therapeutics	451.757
63	Alcon Laboratories (UK) Ltd.	1.322.142		94	Kemofarmacija d.d.	438.167
64	ViiV Healthcare UK Limited	1.262.438		95	Pfizer Europe MA, EEIG	434.822
65	PharmaSwiss Česká republika s.r.o.	1.207.647		96	IPSEN PHARMA	431.436
66	Riemser Pharma GmbH	1.156.242		97	Generics (UK) Ltd.	425.120
67	Glaxo Group Limited	1.132.418		98	Norgine BV	411.101
68	Dr. G. Mann	1.017.261		99	Novartis Consumer Health GmbH	387.231
69	PHARMAGAN, d.o.o.	1.016.046		100	CSC Pharmaceuticals Handels GmbH	378.176
70	UAB "Sicor Biotech"	923.212		101	UCB Manufacturing Ireland Ltd.	364.244
71	AOP Orphan Pharmaceuticals AG	898.822		102	Ratiopharm GmbH	363.420
72	Allergan Pharmaceuticals Ireland	841.323		103	SANOFI-AVENTIS Hungary Commercial and Servicing Private Company Limited by Shares	338.346
73	Sanofi Clir SNC	829.055		104	Merck Sharp & Dohme Ltd	334.301
74	Meda Pharma GmbH & Co. KG	823.706		105	BERLIN-CHEMIE AG	331.826
75	Bristol-Myers Squibb/Pfizer EEIG	813.379		106	McNeil Products Limited, Foundation Park, Roxborough Way	329.303
76	Sanofi-Aventis Groupe	810.275		107	WÖRWAG Pharma	309.833
77	Teva Pharma GmbH	779.006		108	Lekarna Ljubljana	286.770
78	Gruenenthal Nem	777.622		109	Dr. A. Wolff	284.162
79	Teva B.V.	768.659		110	ProStrakan Ltd.	282.390
80	Laboratoires Thea	760.657		111	LEO Pharma A/S	247.900
81	Mundipharma GmbH	724.084		112	Abbott Healthcare Products Ltd	233.997
82	Gedeon Richter Plc.	707.765		113	Shire	227.390
83	BGP Products B.V.	692.533		114	EWEWE Pharma	227.120
84	Merus Labs Luxco S.a r.l.	677.639		115	CHIESI SLOVENIJA, d.o.o.	218.640
85	H. Lundbeck A/S	673.661		116	JADRAN - GALENSKI LABORATORIJ, d.o.o. Ljubljana	206.869
86	Laboratoires Fournier S.A.	584.300				
87	Ferring GmbH	541.780				

	Laboratoires BESINS -	
117	INTERNATIONAL	206.010
118	UCB Pharma Ltd	202.236
119	Meda AB	200.475
120	BMS Češka	197.749
121	SALUS, Veletrgovina, d.o.o.	177.851
122	Bayer Oy	170.173
123	Teva GmbH	151.937
124	Laboratori Guidotti S.p.A.	150.499
125	PRO.MED.CS.	148.553
126	Chemical Works of Gedeon Richter Ltd.	146.709
127	Sanofi-aventis GmbH	141.150
128	PharmaSwiss d.o.o.	119.541
129	MEDICAL INTERTRADE d.o.o.	113.286
130	SALUS, Ljubljana, d.d.	108.217
131	Actavis Group hf	101.697
132	Swedish Orphan Biovitrum AB (publ)	91.448
133	Novartis Pharma AG, Basel,	89.281
134	Daiichi Sankyo Europe GmbH	85.742
135	Fresenius Medical Care Nephrologica Deutschland GmbH	83.763
136	Infectopharm Arzneimittel GmbH	60.911
137	Organon N.V.	57.322
138	Vitabalans oy	51.329
139	Orphan Europe S.A.R.L.	49.404
140	Actavis Grp	41.878
141	FARMADENT d.o.o.	41.379

142	FARMEDICA d.o.o. Ljubljana	37.886
143	Takeda Pharma A/S	33.512
144	Aventis Pharma S.A.	32.933
145	Eyepharm GmbH & Co. KG	32.711
146	ALTAMEDICS d.o.o.	32.341
147	APTA MEDICA d.o.o.	30.321
148	Shire Orphan Therapies GmbH	27.929
149	UAB Norameda	25.896
150	Phadisco Ltd	22.553
151	Cyathus Exquirere Pharmaforschungs GmbH	22.398
152	Marklas Netherland BV	21.832
153	Ebewe Pharma Ges.m.b.H. Nfg.KG,	17.109
154	Sandoz d.d.	15.015
155	Nordic Pharma B.V.	12.984
156	B. Braun Melsungen AG	12.847
157	Apogeha Arzneimittel GmbH	12.660
158	Octapharma (IP) Ltd.,	12.606
159	TMC Pharma Services Ltd	10.692
160	BAXTER d.o.o. Skrajšana firma v angleškem jeziku: BAXTER LLC	10.155
161	Apotex Europe BV	5.427
162	Merz Pharmaceuticals GmbH	2.492
163	Britannia Pharmaceuticals Ltd	934
164	Alpharma AS	836
165	Chiesi Farmaceutici S.p.A.	107
166	Holsten Pharma GmbH	39
Skupaj		417.683.032

Priloga 2: Imetniki dovoljenja za promet v letu 2015 glede na število ambulantno izdanih receptov.

Imetnik DzP	Število receptov
1 KRKA, d.d., Novo mesto	4.109.060
2 Lek d.d.	2.435.040
3 BAYER d.o.o.	806.971
4 MERCK d.o.o.	735.056
5 PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	586.415
6 Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	511.907
7 GSK d.o.o., Ljubljana	504.660
8 S.A. Alcon Couvreur N.V.	376.484
9 SERVIER PHARMA d.o.o.	350.580
10 Boehringer Ingelheim International GmbH	306.634
11 BELUPO, d.o.o., Ljubljana	297.760
12 ALKALOID - INT d.o.o.	294.155
13 Pfizer Luxembourg SARL	293.316
14 sanofi-aventis d.o.o.	204.041
15 AstraZeneca UK Limited	193.953
16 Bayer Pharma AG	179.228
17 STADA Arzneimittel AG	176.002
18 MEDIS, d.o.o.	172.421
19 Actavis Group PTC ehf.	163.057
20 Novo Nordisk A/S	148.223
21 Teva Pharma B.V.	146.377
22 GSP Proizvodi d.o.o.	142.844
23 Sandoz GmbH	141.413
24 Menarini International O.L.S.A.	135.857
25 Novartis Pharma GmbH	123.946
26 Takeda GmbH	117.417
27 Astellas Pharma d.o.o.	114.889
28 MERCK SHARP & DOHME Limited	111.704

29 Orion Corporation	105.016
30 LUNDBECK-PHARMA d.o.o.	103.660
31 Novartis Europharm Limited	95.288
32 Eli Lilly Nederland BV	91.823
33 PharmaSwiss Česká republika s.r.o.	80.509
34 JOHNSON & JOHNSON d.o.o.	76.695
35 McNeil Products Limited, Foundation Park, Roxborough Way	68.343
36 Riemser Pharma GmbH	66.002
37 Pfizer Limited	65.950
38 Laboratoires Thea	64.921
39 N. V. Organon, Oss	63.211
40 BGP Products B.V.	62.742
41 Alcon Laboratories (UK) Ltd.	62.335
42 ROCHE d.o.o.	60.987
43 UCB Pharma SA	50.670
44 Dr. G. Mann	49.629
45 Sanofi Clir SNC	49.491
46 AstraZeneca AB	43.833
47 Lekarna Ljubljana	42.427
48 Deasma GmbH	41.748
49 Glaxo Group Limited	41.229
50 LENIS d.o.o.	40.556
51 Chiesi Pharmaceuticals GmbH	38.497
52 Novartis Consumer Health GmbH	35.900
53 Abbott Arzneimittel GmbH	34.153
54 Dr. A. Wolff	34.044
55 Norgine BV	31.978
56 Pfizer Europe MA, EEIG	31.140
57 Amgen Europe B.V.	28.765
58 Roche Registration Ltd.	27.712
59 Dr. Falk Pharma GmbH	26.181

60	Sanofi-Aventis Deutschland GmbH	25.998
61	Gedeon Richter Plc.	25.706
62	Kemofarmacija d.d.	25.237
63	Les Laboratoires Servier Industrie	23.306
64	Aspen Pharma Trading Ltd.	22.928
65	CSC Pharmaceuticals Handels GmbH	22.390
66	Allergan Pharmaceuticals Ireland	21.550
67	Aspen Pharma Trading Limited	20.819
68	Astellas Pharma Europe B.V.	20.393
69	Laboratoires Fournier S.A.	19.885
70	Meda Pharma GmbH & Co. KG	19.787
71	JADRAN - GALENSKI LABORATORIJ, d.o.o. Ljubljana	18.714
72	WÖRWAG Pharma	16.649
73	Laboratori Guidotti S.p.A.	15.705
74	Gruenthal Nem	14.496
75	ELI LILLY FARMACEVTSKA DRUŽBA, d.o.o.	13.778
76	Mundipharma GmbH	13.565
77	CHEPLAPHARM Arzneimittel GmbH	13.063
78	Chemical Works of Gedeon Richter Ltd.	12.961
79	AbbVie Ltd	12.879
80	Generics (UK) Ltd.	12.530
81	Teva B.V.	12.488
82	PHARMAGAN, d.o.o.	11.748
83	Otsuka pharmaceutical Europe ltd.	11.341
84	EWEWE Pharma	10.293
85	H. Lundbeck A/S	9.636
86	Bristol-Myers Squibb/Pfizer EEIG	8.897
87	PRO.MED.CS.	8.727
88	Janssen-Cilag International NV	8.022
89	Abbott Healthcare Products Ltd	7.405
90	Actavis Group hf	6.867
91	SANOFI-AVENTIS Hungary Commercial and Servicing Private Company Limited by Shares	6.847
92	Merus Labs Luxco S.a r.l.	6.758
93	Vitabalans oy	6.319
94	PharmaSwiss d.o.o.	5.814
95	BERLIN-CHEMIE AG	5.290
96	Ferring GmbH	5.255
97	Merck Sharp & Dohme Ltd	4.755
98	Biogen Idec Limited	4.468
99	GENZYME EUROPE B.V.	4.156
100	LEO Pharma A/S	3.638
101	Teva Pharma GmbH	3.576
102	SALUS, Ljubljana, d.d.	3.393
103	Novartis Pharma AG, Basel,	3.247
104	Medac	3.240
105	Actavis Grp	2.723
106	BMS Česka	2.685
107	Teva Pharmaceuticals Ltd.	2.646
108	STALLERGENES S.A.	2.643
109	Meda AB	2.640
110	Fresenius Medical Care Nephrologica Deutschland GmbH	2.424
111	AbbVie d.o.o.	2.328
112	Sanofi-aventis GmbH	2.257
113	Sanofi-Aventis Groupe	2.175
114	Eyepharm GmbH & Co. KG	2.142
115	FARMEDICA d.o.o. Ljubljana	2.055
116	Infectopharm Arzneimittel GmbH	1.996
117	BRISTOL-MYERS SQUIBB PHARMA EEIG	1.961
118	UCB Manufacturing Ireland Ltd.	1.868

119	Merck Serono	1.860
120	MEDICAL INTERTRADE d.o.o.	1.851
121	Laboratoires BESINS - INTERNATIONAL	1.800
122	Cyathus Exquirere Pharmaforschungs GmbH	1.799
123	Janssen Biologics B.V.	1.779
124	APTA MEDICA d.o.o.	1.767
125	AOP Orphan Pharmaceuticals AG	1.735
126	B. Braun Melsungen AG	1.680
127	CHIESI SLOVENIJA, d.o.o.	1.613
128	Gilead Sciences International Limited	1.440
129	ProStrakan Ltd.	1.433
130	Daiichi Sankyo Europe GmbH	1.425
131	Phadisco Ltd	1.424
132	ViiV Healthcare UK Limited	1.275
133	UAB "Sicor Biotech"	1.123
134	Celgene Europe Limited	1.011
135	Ratiopharm GmbH	1.000
136	FARMAIDENT d.o.o.	965
137	Ebewe Pharma Ges.m.b.H. Nfg.KG,	963
138	ALTAMEDICS d.o.o.	883
139	Teva GmbH	881
140	Takeda Pharma A/S	850
141	BAXTER d.o.o. Skrajšana firma v angleškem jeziku: BAXTER LLC	710
142	Shire	659

143	SALUS, Veletrgovina, d.o.o.	535
144	Actelion Registration Ltd	459
145	Bayer Oy	386
146	Apogepha Arzneimittel GmbH	346
147	IPSEN PHARMA	281
148	Organon N.V.	278
149	Sandoz d.d.	221
150	UCB Pharma Ltd	175
151	Aventis Pharma S.A.	98
152	Swedish Orphan Biovitrum AB (publ)	79
153	Orphan Europe S.A.R.L.	71
154	TMC Pharma Services Ltd	54
155	United Therapeutics	47
156	Apotex Europe BV	44
157	Merz Pharmaceuticals GmbH	39
158	Nordic Pharma B.V.	34
159	Marklas Netherland BV	23
160	Alpharma AS	21
161	UAB Norameda	21
162	Shire Orphan Therapies GmbH	15
163	Octapharma (IP) Ltd.,	3
164	Holsten Pharma GmbH	2
165	Britannia Pharmaceuticals Ltd	1
166	Chiesi Farmaceutici S.p.A.	1
Skupaj		16.217.067

Priloga 3: Imetniki dovoljenja za promet v letu 2015 glede na število prejemnikov ambulantno izdanih receptov.

	Imetnik DzP	Število prejemnikov receptov
1	KRKA, d.d., Novo mesto	891.883
2	Lek d.d.	756.843
3	BAYER d.o.o.	306.862
4	PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	274.259
5	Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	260.358
6	S.A. Alcon Couvreur N.V.	221.080
7	GSK d.o.o., Ljubljana	183.341
8	MERCK d.o.o.	177.615
9	ALKALOID - INT d.o.o.	152.333
10	BELUPO, d.o.o., Ljubljana	148.819
11	Boehringer Ingelheim International GmbH	117.152
12	Pfizer Luxembourg SARL	114.876
13	SERVIER PHARMA d.o.o.	94.207
14	Sandoz GmbH	86.197
15	GSP Proizvodi d.o.o.	82.479
16	STADA Arzneimittel AG	74.090
17	AstraZeneca UK Limited	69.074
18	sanofi-aventis d.o.o.	68.553
19	MEDIS, d.o.o.	63.322
20	Bayer Pharma AG	60.287
21	MERCK SHARP & DOHME Limited	57.938
22	Actavis Group PTC ehf.	56.133
23	Astellas Pharma d.o.o.	53.545
24	Teva Pharma B.V.	53.355
25	McNeil Products Limited, Foundation Park, Roxborough Way	50.535
26	Takeda GmbH	49.157

27	Novo Nordisk A/S	45.670
28	Novartis Pharma GmbH	43.155
29	Menarini International O.L.S.A.	40.420
30	JOHNSON & JOHNSON d.o.o.	36.890
31	Laboratoires Thea	35.713
32	Orion Corporation	35.145
33	BGP Products B.V.	34.551
34	LUNDBECK-PHARMA d.o.o.	33.632
35	PharmaSwiss Česká republika s.r.o.	31.776
36	Alcon Laboratories (UK) Ltd.	30.707
37	Norgine BV	30.680
38	Novartis Consumer Health GmbH	28.427
39	LENIS d.o.o.	26.752
40	Glaxo Group Limited	26.392
41	Lekarna Ljubljana	26.148
42	Novartis Europharm Limited	25.978
43	Dr. G. Mann	25.927
44	Dr. A. Wolff	25.117
45	Eli Lilly Nederland BV	25.036
46	N. V. Organon, Oss	24.882
47	UCB Pharma SA	23.778
48	Pfizer Limited	21.340
49	Riemser Pharma GmbH	20.492
50	ROCHE d.o.o.	16.872
51	Abbott Arzneimittel GmbH	15.832
52	AstraZeneca AB	15.618
53	Sanofi Clir SNC	15.274
54	Chiesi Pharmaceuticals GmbH	14.617
55	Deasma GmbH	14.309
56	Kemofarmacija d.d.	13.809
57	Meda Pharma GmbH & Co. KG	13.282

58	Amgen Europe B.V.	13.211
59	Aspen Pharma Trading Limited	11.919
60	JADRAN - GALENSKI LABORATORIJ, d.o.o. Ljubljana	10.651
61	Pfizer Europe MA, EEIG	10.038
62	Gedeon Richter Plc.	9.828
63	Astellas Pharma Europe B.V.	9.600
64	Roche Registration Ltd.	8.755
65	CSC Pharmaceuticals Handels GmbH	8.101
66	Dr. Falk Pharma GmbH	7.880
67	Sanofi-Aventis Deutschland GmbH	7.352
68	Les Laboratoires Servier Industrie	7.246
69	Aspen Pharma Trading Ltd.	7.095
70	Laboratoires Fournier S.A.	6.742
71	Allergan Pharmaceuticals Ireland	6.539
72	PHARMAGAN, d.o.o.	6.539
73	Gruenthal Nem	5.344
74	Laboratori Guidotti S.p.A.	5.212
75	WÖRWAG Pharma	4.961
76	Teva B.V.	4.541
77	BERLIN-CHEMIE AG	4.460
78	CHEPLAPHARM Arzneimittel GmbH	4.410
79	EBEWE Pharma	4.199
80	ELI LILLY FARMACEVTSKA DRUŽBA, d.o.o.	4.153
81	Chemical Works of Gedeon Richter Ltd.	4.046
82	PharmaSwiss d.o.o.	3.974
83	Mundipharma GmbH	3.758
84	Vitabalans oy	3.705
85	Generics (UK) Ltd.	3.536
86	H. Lundbeck A/S	2.949
87	Abbott Healthcare Products Ltd	2.898
88	Otsuka pharmaceutical Europe Ltd.	2.864
89	Bristol-Myers Squibb/Pfizer EEIG	2.645
90	Actavis Group hf	2.643
91	PRO.MED.CS.	2.554
92	LEO Pharma A/S	2.474
93	Merus Labs Luxco S.a r.l.	2.422
94	Janssen-Cilag International NV	2.174
95	Ferring GmbH	2.121
96	Meda AB	1.940
97	SANOFI-AVENTIS Hungary Commercial and Servicing Private Company Limited by Shares	1.885
98	AbbVie Ltd	1.742
99	Infectopharm Arzneimittel GmbH	1.449
100	Merck Sharp & Dohme Ltd	1.395
101	APTA MEDICA d.o.o.	1.353
102	GENZYME EUROPE B.V.	1.335
103	STALLERGENES S.A.	1.271
104	Novartis Pharma AG, Basel,	1.188
105	Fresenius Medical Care Nephrologica Deutschland GmbH	1.184
106	B. Braun Melsungen AG	1.141
107	SALUS, Ljubljana, d.d.	1.139
108	Cyathus Exquirere Pharmaforschungs GmbH	1.120
109	Teva Pharma GmbH	1.010
110	Phadisco Ltd	990
111	FARMEDICA d.o.o. Ljubljana	933
112	Actavis Grp	910
113	FARMADENT d.o.o.	902
114	BMS Češka	883

115	Eyepharm GmbH & Co. KG	833
116	Medac	790
117	Biogen Idec Limited	712
118	Laboratoires BESINS - INTERNATIONAL	657
119	CHIESI SLOVENIJA, d.o.o.	641
120	Sanofi-aventis GmbH	603
121	AbbVie d.o.o.	558
122	ALTAMEDICS d.o.o.	510
123	Ebewe Pharma Ges.m.b.H. Nfg.KG,	492
124	Sanofi-Aventis Groupe	478
125	MEDICAL INTERTRADE d.o.o.	470
126	ProStrakan Ltd.	462
127	UCB Manufacturing Ireland Ltd.	435
128	Daiichi Sankyo Europe GmbH	420
129	UAB "Sicor Biotech"	385
130	Gilead Sciences International Limited	336
131	Teva Pharmaceuticals Ltd.	314
132	ViiV Healthcare UK Limited	307
133	AOP Orphan Pharmaceuticals AG	304
134	Takeda Pharma A/S	294
135	BRISTOL-MYERS SQUIBB PHARMA EEIG	293
136	Teva GmbH	287
137	Janssen Biologics B.V.	261
138	Ratiopharm GmbH	260
139	BAXTER d.o.o. Skrajšana firma v angleškem jeziku: BAXTER LLC	253
140	Shire	235
141	Merck Serono	214
142	Celgene Europe Limited	212
143	SALUS, Veletrgovina, d.o.o.	176

144	Apogepha Arzneimittel GmbH	121
145	Bayer Oy	111
146	Sandoz d.d.	90
147	Organon N.V.	79
148	Actelion Registration Ltd	56
149	IPSEN PHARMA	38
150	TMC Pharma Services Ltd	30
151	Aventis Pharma S.A.	29
152	UCB Pharma Ltd	23
153	Marklas Netherland BV	20
154	Alpharma AS	17
155	Merz Pharmaceuticals GmbH	16
156	Apotex Europe BV	13
157	Orphan Europe S.A.R.L.	13
158	Swedish Orphan Biovitrum AB (publ)	12
159	Nordic Pharma B.V.	9
160	Shire Orphan Therapies GmbH	9
161	UAB Norameda	7
162	United Therapeutics	6
163	Octapharma (IP) Ltd.,	3
164	Britannia Pharmaceuticals Ltd	1
165	Chiesi Farmaceutici S.p.A.	1

Priloga 4: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini A glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.

IMETNIKI DzP	VREDNOST RECEPTOV [€]	DELEŽ VREDNOSTI RECEPTOV [%]	ŠTEVILo RECEPTOV	DELEŽ RECEPTOV [%]	ŠTEVILo PREJEMNIKOV RECEPTOV
Novo Nordisk A/S	12.526.625	24,7	114.376	5,6	28.035
KRKA, d.d., Novo mesto	6.363.370	12,5	537.366	26,3	221.774
Sanofi-Aventis Deutschland GmbH	2.888.377	5,7	21.674	1,1	6.010
Dr. Falk Pharma GmbH	2.870.800	5,7	25.850	1,3	7.839
Lek d.d.	2.857.120	5,6	222.377	10,9	97.276
Eli Lilly Nederland BV	2.094.478	4,1	19.425	1,0	5.258
MERCK SHARP & DOHME Limited	1.765.733	3,5	19.557	1,0	6.253
Boehringer Ingelheim International GmbH	1.519.557	3,0	38.886	1,9	16.662
SERVIER PHARMA d.o.o.	1.349.665	2,7	64.629	3,2	21.385
GENZYME EUROPE B.V.	1.316.524	2,6	158	0,0	12
MERCK d.o.o.	1.294.590	2,5	85.800	4,2	26.410
Takeda GmbH	1.279.080	2,5	103.860	5,1	42.905
PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	1.242.769	2,4	237.162	11,6	112.575
MEDIS, d.o.o.	1.225.583	2,4	120.775	5,9	38.683
AstraZeneca UK Limited	1.092.509	2,2	78.009	3,8	35.834

Abbott Arzneimittel GmbH	1.019.974	2,0	12.576	0,6	4.988
Teva Pharma B.V.	891.019	1,8	42.890	2,1	18.204
Novartis Europharm Limited	868.977	1,7	9.951	0,5	2.701
AstraZeneca AB	715.715	1,4	5.537	0,3	1.814
ROCHE d.o.o.	583.947	1,1	14.342	0,7	5.916
Actelion Registration Ltd	552.488	1,1	30	0,0	4
ELI LILLY FARMACEVTSKA DRUŽBA, d.o.o.	475.319	0,9	5.279	0,3	1.711
BGP Products B.V.	436.677	0,9	40.503	2,0	21.296
Pfizer Luxembourg SARL	427.438	0,8	13.167	0,6	3.469
Norgine BV	411.101	0,8	31.978	1,6	30.680
sanofi-aventis d.o.o.	389.090	0,8	28.999	1,4	8.068
BELUPO, d.o.o., Ljubljana	372.813	0,7	35.343	1,7	18.590
LENIS d.o.o.	367.919	0,7	5.301	0,3	1.900
Deasma GmbH	267.673	0,5	18.163	0,9	8.764
BAYER d.o.o.	246.113	0,5	9.313	0,5	4.929
Actavis Group PTC ehf.	188.205	0,4	16.210	0,8	9.541
ALKALOID - INT d.o.o.	162.109	0,3	22.667	1,1	15.295
Laboratori Guidotti S.p.A.	150.499	0,3	15.705	0,8	5.212
Ferring GmbH	118.913	0,2	939	0,0	344

Lekarna Ljubljana	97.998	0,2	8.927	0,4	4.136
Sanofi-Aventis Groupe	75.165	0,1	501	0,0	123
WÖRWAG Pharma	61.435	0,1	4.510	0,2	1.544
PRO.MED.CS.	49.459	0,1	924	0,0	334
Orphan Europe S.A.R.L.	49.404	0,1	71	0,0	13
FARMEDICA d.o.o. Ljubljana	37.886	0,1	2.055	0,1	933
STADA Arzneimittel AG	32.979	0,1	2.165	0,1	744
JADRAN - GALENSKI LABORATORIJ, d.o.o. Ljubljana	24.705	0,0	2.164	0,1	1.013
GSK d.o.o., Ljubljana	13.271	0,0	266	0,0	142
TMC Pharma Services Ltd	10.692	0,0	54	0,0	30
BERLIN-CHEMIE AG	10.554	0,0	1.169	0,1	437
Takeda Pharma A/S	3.830	0,0	47	0,0	35
Vitabalans oy	3.804	0,0	549	0,0	252
47	50.803.952	100,0	2.042.199	100,0	840.073

Priloga 5: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini B glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.

IMETNIKI DzP	VREDNOST RECEPTOV [€]	DELEŽ VREDNOSTI RECEPTOV [%]	ŠTEVILo RECEPTOV	DELEŽ RECEPTOV [%]	ŠTEVILo PREJEMNIKOV RECEPTOV
Bayer Pharma AG	6.586.763	19,7	40.425	4,3	11.456
Pfizer Luxembourg SARL	3.910.565	11,7	39.873	4,3	21.150
Boehringer Ingelheim International GmbH	3.744.316	11,2	32.601	3,5	9.194
Amgen Europe B.V.	3.404.808	10,2	4.598	0,5	1.002
BAYER d.o.o.	2.726.279	8,1	512.096	55,0	166.449
Aspen Pharma Trading Limited	2.135.803	6,4	20.553	2,2	11.814
Novartis Europharm Limited	1.132.209	3,4	1.086	0,1	130
AstraZeneca AB	1.082.726	3,2	7.738	0,8	2.621
Lek d.d.	1.026.631	3,1	55.669	6,0	33.371
Orion Corporation	1.002.032	3,0	98.283	10,5	33.993
Roche Registration Ltd.	999.811	3,0	2.779	0,3	727
sanofi-aventis d.o.o.	848.596	2,5	10.987	1,2	6.221
Bristol-Myers Squibb/Pfizer EEIG	813.379	2,4	8.897	1,0	2.645
Pfizer Limited	608.439	1,8	55	0,0	4
ALKALOID - INT d.o.o.	543.764	1,6	24.658	2,6	13.601

United Therapeutics	451.757	1,3	47	0,0	6
JOHNSON & JOHNSON d.o.o.	392.147	1,2	1.323	0,1	352
Ratiopharm GmbH	363.420	1,1	1.000	0,1	260
Eli Lilly Nederland BV	339.124	1,0	3.100	0,3	1.036
Sandoz GmbH	317.221	0,9	426	0,0	133
Sanofi Clir SNC	279.922	0,8	20.786	2,2	7.749
KRKA, d.d., Novo mesto	273.563	0,8	5.455	0,6	1.700
PharmaSwiss Česká republika s.r.o.	129.407	0,4	19.526	2,1	5.995
Kemofarmacija d.d.	95.578	0,3	6.871	0,7	1.956
PharmaSwiss d.o.o.	89.964	0,3	5.623	0,6	3.876
Novo Nordisk A/S	61.560	0,2	6	0,0	1
LENIS d.o.o.	45.591	0,1	3.648	0,4	2.826
Shire Orphan Therapies GmbH	27.929	0,1	15	0,0	9
MEDIS, d.o.o.	22.728	0,1	1.858	0,2	1.539
B. Braun Melsungen AG	12.847	0,0	1.680	0,2	1.141
Actavis Group PTC ehf.	1.536	0,0	98	0,0	39
31	33.470.415	100,0	931.760	100,0	342.996

Priloga 6: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini C glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.

IMETNIKI DzP	VREDNOST RECEPTOV [€]	DELEŽ VREDNOSTI RECEPTOV [%]	ŠTEVILO RECEPTOV	DELEŽ RECEPTOV [%]	ŠTEVILLO PREJEMNIKOV RECEPTOV
KRKA, d.d., Novo mesto	25.098.274	33,5	1.663.090	37,5	340.489
Lek d.d.	9.163.458	12,2	711.846	16,0	183.051
SERVIER PHARMA d.o.o.	5.611.295	7,5	275.293	6,2	73.353
MERCK d.o.o.	4.106.837	5,5	368.394	8,3	104.197
Menarini International O.L.S.A.	3.234.136	4,3	133.369	3,0	39.340
Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	2.555.284	3,4	80.450	1,8	22.857
PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	1.683.754	2,2	130.575	2,9	41.410
AstraZeneca UK Limited	1.625.082	2,2	71.066	1,6	20.637
GSK d.o.o., Ljubljana	1.616.139	2,2	106.157	2,4	33.077
Novartis Europharm Limited	1.600.527	2,1	32.122	0,7	8.646
Pfizer Luxembourg SARL	1.520.935	2,0	55.642	1,3	16.230
Les Laboratoires Servier Industrie	1.486.788	2,0	13.682	0,3	4.115
Actavis Group PTC ehf.	1.441.523	1,9	113.216	2,6	36.536
sanofi-aventis d.o.o.	1.338.505	1,8	103.700	2,3	34.353
Novartis Pharma GmbH	1.247.210	1,7	56.255	1,3	15.321
Riemser Pharma GmbH	1.156.242	1,5	66.002	1,5	20.492

Boehringer Ingelheim International GmbH	1.142.583	1,5	46.216	1,0	13.199
GSP Proizvodi d.o.o.	1.131.559	1,5	48.351	1,1	13.185
BAYER d.o.o.	966.384	1,3	30.877	0,7	8.812
Teva Pharma B.V.	771.513	1,0	57.158	1,3	19.851
Actelion Registration Ltd	769.804	1,0	429	0,0	52
PharmaSwiss Česká republika s.r.o.	584.330	0,8	32.806	0,7	9.307
Laboratoires Fournier S.A.	584.300	0,8	19.885	0,4	6.742
Sandoz GmbH	559.225	0,7	46.116	1,0	13.803
Sanofi Clir SNC	549.133	0,7	28.705	0,6	7.631
BELUPO, d.o.o., Ljubljana	413.952	0,6	21.169	0,5	6.041
ALKALOID - INT d.o.o.	393.661	0,5	27.660	0,6	11.107
Merck Sharp & Dohme Ltd	334.301	0,4	4.755	0,1	1.395
Bayer Pharma AG	318.498	0,4	6.259	0,1	1.921
WÖRWAG Pharma	239.924	0,3	11.919	0,3	3.354
Abbott Healthcare Products Ltd	233.997	0,3	7.405	0,2	2.898
ROCHE d.o.o.	216.212	0,3	9.264	0,2	2.393
MEDIS, d.o.o.	209.654	0,3	24.069	0,5	17.578
Abbott Arzneimittel GmbH	209.560	0,3	12.296	0,3	3.945
Meda Pharma GmbH & Co. KG	145.680	0,2	2.968	0,1	2.491

Sanofi-Aventis Groupe	144.132	0,2	844	0,0	241
Glaxo Group Limited	115.190	0,2	40	0,0	4
PRO.MED.CS.	99.094	0,1	7.803	0,2	2.220
Actavis Group hf	74.512	0,1	5.474	0,1	2.053
Kemofarmacija d.d.	43.575	0,1	1.328	0,0	662
Actavis Grp	41.878	0,1	2.723	0,1	910
UAB Norameda	25.896	0,0	21	0,0	7
Marklas Netherland BV	21.832	0,0	23	0,0	20
STADA Arzneimittel AG	16.942	0,0	786	0,0	386
Vitabalans oy	66	0,0	7	0,0	3
45	74.843.376	100,0	4.438.215	100,0	1.146.315

Priloga 7: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini D glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.

IMETNIKI DzP	VREDNOST RECEPTOV [€]	DELEŽ VREDNOSTI RECEPTOV [%]	ŠTEVILLO RECEPTOV	DELEŽ RECEPTOV [%]	ŠTEVILLO PREJEMNIKOV RECEPTOV
Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	1.050.454	16,6	102.837	22,1	73.956
PHARMAGAN, d.o.o.	1.016.046	16,1	11.748	2,5	6.539
BAYER d.o.o.	911.811	14,4	117.442	25,2	85.801
KRKA, d.d., Novo mesto	571.944	9,0	55.608	12,0	40.643
Meda Pharma GmbH & Co. KG	499.572	7,9	11.527	2,5	8.544
BELUPO, d.o.o., Ljubljana	488.145	7,7	50.925	10,9	37.809
Novartis Consumer Health GmbH	349.831	5,5	28.400	6,1	22.461
LEO Pharma A/S	247.900	3,9	3.638	0,8	2.474
Meda AB	189.659	3,0	2.597	0,6	1.930
Dr. A. Wolff	182.722	2,9	21.257	4,6	14.510
Astellas Pharma Europe B.V.	165.325	2,6	4.343	0,9	2.832
Astellas Pharma d.o.o.	146.933	2,3	31.573	6,8	24.548
ROCHE d.o.o.	145.680	2,3	5.364	1,2	1.628
Novartis Pharma GmbH	127.283	2,0	4.841	1,0	3.356
JADRAN - GALENSKI LABORATORIJ, d.o.o. Ljubljana	103.489	1,6	10.230	2,2	7.388

GSK d.o.o., Ljubljana	49.746	0,8	107	0,0	45
Actavis Group PTC ehf.	40.918	0,6	887	0,2	289
Lek d.d.	37.565	0,6	1.970	0,4	1.402
18	6.325.023	100,0	465.294	100,0	336.155

Priloga 8: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini G glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.

IMETNIKI DzP	VREDNOST RECEPTOV [€]	DELEŽ VREDNOSTI RECEPTOV [%]	ŠTEVILLO RECEPTOV	DELEŽ RECEPTOV [%]	ŠTEVILLO PREJEMNIKOV RECEPTOV
GSK d.o.o., Ljubljana	3.796.095	18,5	61.417	7,8	19.475
Bayer Pharma AG	2.565.725	12,5	129.910	16,4	46.656
BAYER d.o.o.	1.798.130	8,8	94.369	11,9	44.384
N. V. Organon, Oss	1.508.454	7,4	60.891	7,7	24.072
Astellas Pharma d.o.o.	1.485.394	7,3	81.660	10,3	29.141
Lek d.d.	1.308.792	6,4	72.482	9,2	42.894
Astellas Pharma Europe B.V.	1.236.680	6,0	12.913	1,6	6.153
Pfizer Limited	1.120.552	5,5	5.854	0,7	1.778
KRKA, d.d., Novo mesto	978.466	4,8	67.620	8,5	30.867
Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	765.615	3,7	39.375	5,0	11.697
Pfizer Luxembourg SARL	709.416	3,5	18.642	2,4	13.751
Gedeon Richter Plc.	707.765	3,5	25.706	3,2	9.828
Merus Labs Luxco S.a r.l.	677.639	3,3	6.758	0,9	2.422
Novo Nordisk A/S	380.090	1,9	31.892	4,0	17.372
LENIS d.o.o.	293.655	1,4	10.979	1,4	5.511
Pfizer Europe MA, EEIG	291.696	1,4	24.922	3,1	8.156

Laboratoires BESINS - INTERNATIONAL	206.010	1,0	1.800	0,2	657
Abbott Arzneimittel GmbH	171.902	0,8	9.281	1,2	6.948
Chemical Works of Gedeon Richter Ltd.	146.709	0,7	12.961	1,6	4.046
Dr. A. Wolff	101.440	0,5	12.787	1,6	10.746
Daiichi Sankyo Europe GmbH	85.742	0,4	1.425	0,2	420
Janssen-Cilag International NV	51.837	0,3	1.825	0,2	662
ALKALOID - INT d.o.o.	35.381	0,2	3.979	0,5	3.742
Actavis Group hf	16.335	0,1	909	0,1	388
Apogeha Arzneimittel GmbH	12.660	0,1	346	0,0	121
MEDIS, d.o.o.	9.528	0,0	462	0,1	287
Teva Pharma B.V.	8.737	0,0	216	0,0	110
Teva B.V.	8.072	0,0	275	0,0	264
Ferring GmbH	361	0,0	5	0,0	4
29	20.478.878	100,0	791.661	100,0	342.552

Priloga 9: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini H glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.

IMETNIKI DzP	VREDNOST RECEPTOV [€]	DELEŽ VREDNOSTI RECEPTOV [%]	ŠTEVILo RECEPTOV	DELEŽ RECEPTOV [%]	ŠTEVILo PREJEMNIKOV RECEPTOV
MERCK d.o.o.	1.794.839	18,5	280.862	74,8	60.888
Novartis Pharma GmbH	1.706.888	17,6	2.951	0,8	1.734
Pfizer Luxembourg SARL	992.488	10,2	48.419	12,9	23.650
Amgen Europe B.V.	942.739	9,7	2.382	0,6	491
Novo Nordisk A/S	877.224	9,0	1.949	0,5	1.172
ELI LILLY FARMACEVTSKA DRUŽBA, d.o.o.	442.376	4,6	324	0,1	59
AbbVie d.o.o.	440.564	4,5	1.613	0,4	493
IPSEN PHARMA	431.436	4,4	281	0,1	38
Ferring GmbH	422.506	4,3	4.311	1,1	1.773
Eli Lilly Nederland BV	412.976	4,2	427	0,1	149
Pfizer Limited	410.813	4,2	96	0,0	10
SANOFI-AVENTIS Hungary Commercial and Servicing Private Company Limited by Shares	338.346	3,5	6.847	1,8	1.885
Aspen Pharma Trading Ltd.	125.923	1,3	17.565	4,7	5.339
Novartis Europharm Limited	110.773	1,1	32	0,0	4
JADRAN - GALENSKI LABORATORIJ, d.o.o. Ljubljana	70.215	0,7	5.790	1,5	2.058
SALUS, Veletrgovina, d.o.o.	67.970	0,7	483	0,1	146

Sandoz GmbH	65.812	0,7	61	0,0	12
PharmaSwiss d.o.o.	26.727	0,3	181	0,0	91
ALKALOID - INT d.o.o.	20.995	0,2	537	0,1	163
ALTAMEDICS d.o.o.	18.523	0,2	448	0,1	181
20	9.720.133	100,0	375.559	100,0	100.336

Priloga 10: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini J glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.

IMETNIKI DzP	VREDNOST RECEPTOV [€]	DELEŽ VREDNOSTI RECEPTOV [%]	ŠTEVILLO RECEPTOV	DELEŽ RECEPTOV [%]	ŠTEVILLO PREJEMNIKOV RECEPTOV
Lek d.d.	4.959.371	22,6	498.580	46,3	346.070
Gilead Sciences International Limited	3.225.749	14,7	1.320	0,1	295
KRKA, d.d., Novo mesto	2.057.535	9,4	226.668	21,1	172.339
Janssen-Cilag International NV	1.561.884	7,1	784	0,1	200
ViiV Healthcare UK Limited	1.262.438	5,8	1.275	0,1	307
Sandoz GmbH	1.247.944	5,7	91.082	8,5	71.234
BRISTOL-MYERS SQUIBB PHARMA EEIG	1.137.266	5,2	1.843	0,2	270
MERCK SHARP & DOHME Limited	1.126.627	5,1	1.358	0,1	389
PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	821.056	3,7	114.684	10,7	98.104
ROCHE d.o.o.	649.140	3,0	532	0,0	247
BAYER d.o.o.	559.296	2,6	42.874	4,0	31.583
Pfizer Luxembourg SARL	500.496	2,3	14.974	1,4	11.584
GSK d.o.o., Ljubljana	428.572	2,0	24.318	2,3	17.498
LENIS d.o.o.	388.692	1,8	18.492	1,7	15.511
AbbVie Ltd	378.264	1,7	933	0,1	244

Pfizer Limited	359.646	1,6	230	0,0	86
BERLIN-CHEMIE AG	321.272	1,5	4.121	0,4	4.024
JOHNSON & JOHNSON d.o.o.	158.797	0,7	4.819	0,4	3.739
Kemofarmacija d.d.	133.173	0,6	10.645	1,0	9.011
ALKALOID - INT d.o.o.	126.098	0,6	5.438	0,5	4.528
SALUS, Veletrgovina, d.o.o.	109.881	0,5	52	0,0	30
sanofi-aventis d.o.o.	76.783	0,4	4.297	0,4	2.878
Glaxo Group Limited	66.797	0,3	476	0,0	129
Novartis Europharm Limited	61.432	0,3	30	0,0	16
Teva B.V.	54.235	0,2	149	0,0	49
Teva Pharma B.V.	28.375	0,1	887	0,1	714
Phadisco Ltd	22.553	0,1	1.424	0,1	990
PharmaSwiss Česká republika s.r.o.	22.311	0,1	1.311	0,1	907
Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	15.712	0,1	997	0,1	806
Octapharma (IP) Ltd.,	12.606	0,1	3	0,0	3
Actavis Group PTC ehf.	10.180	0,0	1.099	0,1	818
Roche Registration Ltd.	9.613	0,0	440	0,0	438
ALTAMEDICS d.o.o.	3.510	0,0	359	0,0	299
STADA Arzneimittel AG	2.402	0,0	164	0,0	146

34	21.899.706	100,0	1.076.658	100,0	795.486
-----------	-------------------	--------------	------------------	--------------	----------------

Priloga 11: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini L glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.

IMETNIKI DzP	VREDNOST RECEPTOV [€]	DELEŽ VREDNOSTI RECEPTOV [%]	ŠTEVILO RECEPTOV	DELEŽ RECEPTOV [%]	ŠTEVILLO PREJEMNIKOV RECEPTOV
AbbVie Ltd	12.460.366	15,8	11.760	8,8	1.468
Novartis Europharm Limited	12.412.985	15,7	5.553	4,1	732
Pfizer Limited	7.350.222	9,3	4.933	3,7	709
Janssen-Cilag International NV	7.041.426	8,9	1.988	1,5	486
Celgene Europe Limited	5.109.813	6,5	1.011	0,8	212
Roche Registration Ltd.	4.168.858	5,3	8.172	6,1	1.821
Bayer Pharma AG	4.057.925	5,1	2.634	2,0	408
Amgen Europe B.V.	2.484.706	3,2	3.866	2,9	1.220
Teva Pharmaceuticals Ltd.	2.412.987	3,1	2.646	2,0	314
Astellas Pharma Europe B.V.	2.240.751	2,8	3.119	2,3	608
Janssen Biologics B.V.	2.052.985	2,6	1.779	1,3	261
Merck Serono	1.733.513	2,2	1.860	1,4	214
Novartis Pharma GmbH	1.439.181	1,8	14.539	10,9	3.931
Biogen Idec Limited	1.330.133	1,7	1.578	1,2	172
AstraZeneca UK Limited	1.300.745	1,6	19.719	14,7	5.852
UCB Pharma SA	1.226.955	1,6	993	0,7	154

MERCK SHARP & DOHME Limited	997.562	1,3	1.913	1,4	313
UAB "Sicor Biotech"	923.212	1,2	1.123	0,8	385
AOP Orphan Pharmaceuticals AG	898.822	1,1	1.735	1,3	304
KRKA, d.d., Novo mesto	775.619	1,0	1.144	0,9	247
Sanofi-Aventis Deutschland GmbH	616.850	0,8	4.324	3,2	1.360
Sanofi-Aventis Groupe	590.977	0,7	830	0,6	114
Teva Pharma B.V.	547.634	0,7	3.535	2,6	1.162
AstraZeneca AB	518.590	0,7	227	0,2	37
BRISTOL-MYERS SQUIBB PHARMA EEIG	512.541	0,6	118	0,1	23
Astellas Pharma d.o.o.	503.491	0,6	1.656	1,2	399
Teva B.V.	498.551	0,6	1.569	1,2	410
Medac	467.630	0,6	3.240	2,4	790
Aspen Pharma Trading Ltd.	353.034	0,4	5.363	4,0	1.764
PharmaSwiss Česká republika s.r.o.	245.281	0,3	1.435	1,1	810
EBEWE Pharma	227.120	0,3	10.293	7,7	4.199
BMS Česka	197.749	0,3	2.685	2,0	883
Boehringer Ingelheim International GmbH	187.223	0,2	102	0,1	22
Lek d.d.	165.510	0,2	1.134	0,8	506
Teva GmbH	151.937	0,2	881	0,7	287

Sandoz GmbH	140.016	0,2	441	0,3	165
Pfizer Luxembourg SARL	137.102	0,2	956	0,7	309
ROCHE d.o.o.	106.197	0,1	252	0,2	53
GENZYME EUROPE B.V.	93.854	0,1	148	0,1	53
Swedish Orphan Biovitrum AB (publ)	91.448	0,1	79	0,1	12
Aspen Pharma Trading Limited	20.022	0,0	266	0,2	109
Ebewe Pharma Ges.m.b.H. Nfg.KG,	17.109	0,0	963	0,7	492
Dr. Falk Pharma GmbH	13.813	0,0	331	0,2	118
Nordic Pharma B.V.	12.984	0,0	34	0,0	9
BAXTER d.o.o. Skrajšana firma v angleškem jeziku: BAXTER LLC	10.155	0,0	710	0,5	253
Sandoz d.d.	7.315	0,0	42	0,0	26
Apotex Europe BV	5.427	0,0	44	0,0	13
Actavis Group PTC ehf.	3.083	0,0	72	0,1	28
PharmaSwiss d.o.o.	2.850	0,0	10	0,0	8
ALKALOID - INT d.o.o.	1.877	0,0	12	0,0	8
GSK d.o.o., Ljubljana	492	0,0	2	0,0	2
STADA Arzneimittel AG	442	0,0	13	0,0	5
Chiesi Farmaceutici S.p.A.	107	0,0	1	0,0	1
53	78.867.177	100,0	133.833	100,0	34.241

Priloga 12: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini M glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.

IMETNIKI DzP	VREDNOST RECEPTOV [€]	DELEŽ VREDNOSTI RECEPTOV [%]	ŠTEVILo RECEPTOV	DELEŽ RECEPTOV [%]	ŠTEVILo PREJEMNIKOV RECEPTOV
KRKA, d.d., Novo mesto	4.865.441	32,2	573.817	50,0	323.212
Amgen Europe B.V.	3.347.091	22,1	17.919	1,6	10.651
Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	1.292.801	8,5	39.425	3,4	23.664
BELUPO, d.o.o., Ljubljana	1.176.950	7,8	144.916	12,6	75.357
MERCK SHARP & DOHME Limited	799.983	5,3	23.941	2,1	7.777
GSP Proizvodi d.o.o.	636.079	4,2	94.493	8,2	69.660
Lek d.d.	572.246	3,8	66.386	5,8	39.581
PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	353.094	2,3	58.354	5,1	35.254
Roche Registration Ltd.	332.090	2,2	16.321	1,4	5.845
Actavis Group PTC ehf.	327.290	2,2	7.423	0,6	2.518
Novartis Pharma GmbH	262.554	1,7	30.366	2,6	16.611
Les Laboratoires Servier Industrie	222.150	1,5	3.165	0,3	1.094
Boehringer Ingelheim International GmbH	216.518	1,4	29.193	2,5	16.183
PharmaSwiss Česká republika s.r.o.	192.196	1,3	23.885	2,1	14.754
Bayer Oy	170.173	1,1	386	0,0	111

Kemofarmacija d.d.	158.900	1,1	6.017	0,5	1.895
Teva B.V.	79.533	0,5	6.362	0,6	2.516
Pfizer Luxembourg SARL	67.750	0,4	2.372	0,2	1.213
Generics (UK) Ltd.	54.253	0,4	1.792	0,2	545
CSC Pharmaceuticals Handels GmbH	363	0,0	38	0,0	34
Takeda Pharma A/S	97	0,0	8	0,0	6
21	15.127.552	100,0	1.146.579	100,0	648.481

Priloga 13: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini N glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.

IMETNIKI DzP	VREDNOST RECEPTOV [€]	DELEŽ VREDNOSTI RECEPTOV [%]	ŠTEVILO RECEPTOV	DELEŽ RECEPTOV [%]	ŠTEVILLO PREJEMNIKOV RECEPTOV
KRKA, d.d., Novo mesto	10.140.054	15,4	881.485	28,3	278.485
Lek d.d.	5.793.412	8,8	736.877	23,6	312.601
Eli Lilly Nederland BV	3.815.351	5,8	68.871	2,2	18.870
Pfizer Limited	3.781.279	5,8	54.782	1,8	18.891
GSK d.o.o., Ljubljana	3.771.896	5,7	113.655	3,6	32.689
Otsuka pharmaceutical Europe Ltd.	2.747.651	4,2	11.341	0,4	2.864
Novartis Europaharm Limited	2.588.028	3,9	22.699	0,7	6.504
AbbVie d.o.o.	2.326.930	3,5	715	0,0	65
Biogen Idec Limited	2.149.675	3,3	2.890	0,1	575
STADA Arzneimittel AG	2.057.156	3,1	172.874	5,5	72.989
JOHNSON & JOHNSON d.o.o.	1.920.669	2,9	46.884	1,5	12.921
ALKALOID - INT d.o.o.	1.790.409	2,7	199.566	6,4	107.288
PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	1.682.977	2,6	45.496	1,5	12.782
UCB Pharma SA	1.382.297	2,1	22.212	0,7	5.414
LUNDBECK-PHARMA d.o.o.	1.339.053	2,0	103.660	3,3	33.632
Pfizer Luxembourg SARL	1.282.038	2,0	64.580	2,1	23.083

Orion Corporation	1.059.899	1,6	6.733	0,2	1.222
MEDIS, d.o.o.	969.503	1,5	25.257	0,8	7.401
AstraZeneca UK Limited	914.284	1,4	20.881	0,7	6.645
Janssen-Cilag International NV	865.967	1,3	3.425	0,1	828
sanofi-aventis d.o.o.	851.898	1,3	38.926	1,2	9.058
Teva Pharma GmbH	779.006	1,2	3.576	0,1	1.010
Gruenthal Nem	777.622	1,2	14.496	0,5	5.344
Teva Pharma B.V.	725.946	1,1	40.696	1,3	15.924
Mundipharma GmbH	724.084	1,1	13.565	0,4	3.758
Les Laboratoires Servier Industrie	697.454	1,1	6.459	0,2	2.062
H. Lundbeck A/S	673.661	1,0	9.636	0,3	2.949
ROCHE d.o.o.	535.551	0,8	31.046	1,0	6.856
ELI LILLY FARMACEVTSKA DRUŽBA, d.o.o.	507.022	0,8	8.175	0,3	2.386
Novartis Pharma GmbH	499.552	0,8	14.994	0,5	2.951
CHEPLAPHARM Arzneimittel GmbH	485.919	0,7	13.063	0,4	4.410
Boehringer Ingelheim International GmbH	483.246	0,7	12.881	0,4	3.769
SERVIER PHARMA d.o.o.	449.108	0,7	10.658	0,3	3.726
Actavis Group PTC ehf.	419.900	0,6	23.729	0,8	8.267
CSC Pharmaceuticals Handels GmbH	377.812	0,6	22.352	0,7	8.067

BELUPO, d.o.o., Ljubljana	374.636	0,6	45.407	1,5	19.652
Generics (UK) Ltd.	370.867	0,6	10.738	0,3	2.993
UCB Manufacturing Ireland Ltd.	364.244	0,6	1.868	0,1	435
McNeil Products Limited, Foundation Park, Roxborough Way	329.303	0,5	68.343	2,2	50.535
ProStrakan Ltd.	282.390	0,4	1.433	0,0	462
BGP Products B.V.	255.857	0,4	22.239	0,7	13.583
Deasma GmbH	244.081	0,4	23.585	0,8	5.602
CHIESI SLOVENIJA, d.o.o.	218.640	0,3	1.613	0,1	641
LENIS d.o.o.	205.518	0,3	1.266	0,0	914
UCB Pharma Ltd	202.236	0,3	175	0,0	23
Lekarna Ljubljana	188.772	0,3	33.500	1,1	22.022
Pfizer Europe MA, EEIG	143.125	0,2	6.218	0,2	1.889
Sanofi-aventis GmbH	141.150	0,2	2.257	0,1	603
Teva B.V.	128.267	0,2	4.133	0,1	1.311
Meda Pharma GmbH & Co. KG	124.227	0,2	2.600	0,1	727
MEDICAL INTERTRADE d.o.o.	113.286	0,2	1.851	0,1	470
SALUS, Ljubljana, d.d.	108.217	0,2	3.393	0,1	1.139
Novartis Pharma AG, Basel,	89.281	0,1	3.247	0,1	1.188
Menarini International O.L.S.A.	66.149	0,1	2.488	0,1	1.093

Organon N.V.	57.322	0,1	278	0,0	79
Sandoz GmbH	51.088	0,1	3.287	0,1	1.096
N. V. Organon, Oss	41.037	0,1	2.320	0,1	815
PharmaSwiss Česká republika s.r.o.	34.121	0,1	1.546	0,0	490
Aventis Pharma S.A.	32.933	0,1	98	0,0	29
FARMA DENT d.o.o.	31.462	0,0	23	0,0	5
APTA MEDICA d.o.o.	30.321	0,0	1.767	0,1	1.353
Takeda Pharma A/S	29.585	0,0	795	0,0	253
Cyathus Exquirere Pharmaforschungs GmbH	22.398	0,0	1.799	0,1	1.120
Glaxo Group Limited	21.656	0,0	235	0,0	39
Actavis Group hf	10.850	0,0	484	0,0	212
Meda AB	10.816	0,0	43	0,0	10
ALTAMEDICS d.o.o.	10.309	0,0	76	0,0	30
WÖRWAG Pharma	8.474	0,0	220	0,0	74
Sandoz d.d.	7.701	0,0	179	0,0	64
Kemofarmacija d.d.	6.941	0,0	376	0,0	349
Astellas Pharma Europe B.V.	6.035	0,0	18	0,0	16
Merz Pharmaceuticals GmbH	2.492	0,0	39	0,0	16
Britannia Pharmaceuticals Ltd	934	0,0	1	0,0	1

Alpharma AS	836	0,0	21	0,0	17
Vitabalans oy	111	0,0	9	0,0	5
Holsten Pharma GmbH	39	0,0	2	0,0	1
76	65.734.016	100,0	3.119.105	100,0	1.167.642

Priloga 14: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini P glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.

IMETNIKI DzP	VREDNOST RECEPTOV [€]	DELEŽ VREDNOSTI RECEPTOV [%]	ŠTEVILo RECEPTOV	DELEŽ RECEPTOV [%]	ŠTEVILo PREJEMNIKOV RECEPTOV
JOHNSON & JOHNSON d.o.o.	231.703	50,1	23.669	44,9	19.988
KRKA, d.d., Novo mesto	159.911	34,6	26.093	49,5	20.282
Infectopharm Arzneimittel GmbH	60.911	13,2	1.996	3,8	1.449
FARMADENT d.o.o.	9.916	2,1	942	1,8	897
4	462.441	100,0	52.700	100,0	42.616

Priloga 15: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini R glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.

IMETNIKI DzP	VREDNOST RECEPTOV [€]	DELEŽ VREDNOSTI RECEPTOV [%]	ŠTEVILo RECEPTOV	DELEŽ RECEPTOV [%]	ŠTEVILo PREJEMNIKOV RECEPTOV
GSK d.o.o., Ljubljana	6.673.898	26,3	198.734	20,2	90.778
Boehringer Ingelheim International GmbH	4.164.571	16,4	146.752	14,9	64.601
Chiesi Pharmaceuticals GmbH	2.829.401	11,2	38.497	3,9	14.617
AstraZeneca AB	2.804.488	11,1	30.331	3,1	11.201
Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	2.480.974	9,8	216.343	22,0	141.113
Novartis Europharm Limited	1.909.731	7,5	23.146	2,4	7.513
Glaxo Group Limited	928.775	3,7	40.478	4,1	26.222
KRKA, d.d., Novo mesto	752.619	3,0	67.021	6,8	39.428
MERCK SHARP & DOHME Limited	690.970	2,7	64.935	6,6	43.585
Lek d.d.	566.843	2,2	67.719	6,9	50.199
Takeda GmbH	501.759	2,0	13.557	1,4	6.594
UCB Pharma SA	314.496	1,2	27.465	2,8	18.252
sanofi-aventis d.o.o.	210.173	0,8	17.132	1,7	10.306
ROCHE d.o.o.	151.006	0,6	187	0,0	51
AstraZeneca UK Limited	116.442	0,5	4.278	0,4	1.888
ALKALOID - INT d.o.o.	87.925	0,3	9.638	1,0	7.437

Meda Pharma GmbH & Co. KG	54.227	0,2	2.692	0,3	1.643
Vitabalans oy	47.347	0,2	5.754	0,6	3.445
Novartis Consumer Health GmbH	37.400	0,1	7.500	0,8	6.016
Teva Pharma B.V.	24.887	0,1	995	0,1	400
Actavis Group PTC ehf.	5.537	0,0	323	0,0	193
PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	983	0,0	144	0,0	138
22	25.354.452	100,0	983.621	100,0	545.620

Priloga 16: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini S glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.

IMETNIKI DzP	VREDNOST RECEPTOV [€]	DELEŽ VREDNOSTI RECEPTOV [%]	ŠTEVILo RECEPTOV	DELEŽ RECEPTOV [%]	ŠTEVILo PREJEMNIKOV RECEPTOV
S.A. Alcon Couvreur N.V.	2.063.661	26,3	376.484	58,0	221.080
Alcon Laboratories (UK) Ltd.	1.322.142	16,8	62.335	9,6	30.707
Dr. G. Mann	1.017.261	13,0	49.629	7,6	25.927
Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	1.013.960	12,9	32.480	5,0	9.474
Allergan Pharmaceuticals Ireland	841.323	10,7	21.550	3,3	6.539
Laboratoires Thea	760.657	9,7	64.921	10,0	35.713
Pfizer Luxembourg SARL	724.845	9,2	34.691	5,3	9.712
KRKA, d.d., Novo mesto	36.884	0,5	3.693	0,6	3.231
LENIS d.o.o.	33.216	0,4	870	0,1	469
Eyepharm GmbH & Co. KG	32.711	0,4	2.142	0,3	833
JADRAN - GALENSKI LABORATORIJ, d.o.o. Ljubljana	8.460	0,1	530	0,1	216
GSK d.o.o., Ljubljana	40	0,0	4	0,0	4
12	7.855.160	100,0	649.329	100,0	343.905

Priloga 17: Imetniki dovoljenja za promet v ATC skupini V glede na vrednost in število ambulantno izdanih receptov in število prejemnikov amulantno izdanih receptov.

IMETNIKI DzP	VREDNOST RECEPTOV [€]	DELEŽ VREDNOSTI RECEPTOV [%]	ŠTEVILO RECEPTOV	DELEŽ RECEPTOV [%]	ŠTEVILO PREJEMNIKOV RECEPTOV
GENZYME EUROPE B.V.	1.332.024	42,8	3.850	37,6	1.270
Novartis Europharm Limited	960.503	30,8	669	6,5	113
STALLERGENES S.A.	510.207	16,4	2.643	25,8	1.271
Shire	227.390	7,3	659	6,4	235
Fresenius Medical Care Nephrologica Deutschland GmbH	83.763	2,7	2.424	23,7	1.184
5	3.113.887	100,0	10.245	100,0	4.073

Priloga 18: Imetniki dovoljenja za promet za inovativna zdravila.

Imetnik DzP	Število zdravil
Abbott Healthcare Products Ltd	2
AbbVie d.o.o.	3
AbbVie Ltd	6
Actelion Registration Ltd	3
Alcon Laboratories (UK) Ltd.	6
AOP Orphan Pharmaceuticals AG	1
Apogeha Arzneimittel GmbH	1
Astellas Pharma Europe B.V.	14
AstraZeneca AB	15
Aventis Pharma S.A.	1
Biogen Idec Limited	6
BMS Češka	2
BRISTOL-MYERS SQUIBB PHARMA EEIG	6
Bristol-Myers Squibb/Pfizer EEIG	3
Britannia Pharmaceuticals Ltd	1
Celgene Europe Limited	5
Daiichi Sankyo Europe GmbH	1
Eli Lilly Nederland BV	17
Gilead Sciences International Limited	5
Glaxo Group Limited	12
H. Lundbeck A/S	7
Janssen Biologics B.V.	2
Janssen-Cilag International NV	14
Laboratoires BESINS - INTERNATIONAL	1

Laboratoires Fournier S.A.	1
Les Laboratoires Servier Industrie	4
Marklas Netherland BV	1
Meda AB	2
Merck Serono	4
MERCK SHARP & DOHME Limited	28
Merus Labs Luxco S.a r.l.	4
Merz Pharmaceuticals GmbH	2
Mundipharma GmbH	4
Nordic Pharma B.V.	2
Novartis Europharm Limited	58
Organon N.V.	2
Orphan Europe S.A.R.L.	5
Otsuka pharmaceutical Europe ltd.	2
Pfizer Limited	29
ProStrakan Ltd.	5
Ratiopharm GmbH	15
Roche Registration Ltd.	35
Sanofi Clir SNC	6
Shire Orphan Therapies GmbH	1
Swedish Orphan Biovitrum AB (publ)	1
Teva Pharma GmbH	1
Teva Pharmaceuticals Ltd.	1
TMC Pharma Services Ltd	1
UAB "Sicor Biotech"	1
UCB Manufacturing Ireland Ltd.	4
UCB Pharma Ltd	1
ViiV Healthcare UK Limited	7

Priloga 19: Imetniki dovoljenja za promet

za generična zdravila.

Imetnik DzP	Število zdravil
Actavis Group hf	14
Actavis Grp	1
ALKALOID - INT d.o.o.	52
Alpharma AS	1
ALTAMEDICS d.o.o.	4
Apotex Europe BV	2
APTA MEDICA d.o.o.	2
Aspen Pharma Trading Ltd.	4
B. Braun Melsungen AG	2
BAXTER d.o.o. Skrajšana firma v angleškem jeziku: BAXTER LLC	1
Bayer Oy	1
BELUPO, d.o.o., Ljubljana	37
BERLIN-CHEMIE AG	2
Chemical Works of Gedeon Richter Ltd.	2
CHEPLAPHARM Arzneimittel GmbH	1
Chiesi Farmaceutici S.p.A.	1
CHIESI SLOVENIJA, d.o.o.	1
CSC Pharmaceuticals Handels GmbH	2
Cyathus Exquirere Pharmaforschungs GmbH	1
Deasma GmbH	2
Dr. A. Wolff	3
Dr. G. Mann	3
EBEWE Pharma	7
Ebewe Pharma Ges.m.b.H. Nfg.KG,	1
Eyepharm GmbH & Co. KG	1
FARMADENT d.o.o.	3

FARMEDICA d.o.o. Ljubljana	1
Fresenius Medical Care Nephrologica Deutschland GmbH	2
Generics (UK) Ltd.	11
Holsten Pharma GmbH	1
Infectopharm Arzneimittel GmbH	1
IPSEN PHARMA	3
JADRAN - GALENSKI LABORATORIJ, d.o.o. Ljubljana	7
Kemofarmacija d.d.	12
Laboratori Guidotti S.p.A.	1
Lekarna Ljubljana	5
LENIS d.o.o.	11
LEO Pharma A/S	3
McNeil Products Limited, Foundation Park, Roxborough Way	2
Medac	4
MEDICAL INTERTRADE d.o.o.	1
MEDIS, d.o.o.	23
Norgine BV	1
Novartis Consumer Health GmbH	4
Novartis Pharma AG, Basel,	2
Octapharma (IP) Ltd.,	3
Pfizer Europe MA, EEIG	5
Phadisco Ltd	2
PHARMAGAN, d.o.o.	1
PharmaSwiss d.o.o.	4
PLIVA LJUBLJANA d.o.o., Ljubljana	42
PRO.MED.CS.	6
Riemser Pharma GmbH	3
S.A. Alcon Couvreur N.V.	17
SALUS, Ljubljana, d.d.	4

SALUS, Veletrgovina, d.o.o.	2
Sandoz d.d.	5
Sandoz GmbH	33
Sanofi-aventis GmbH	1
SANOFI-AVENTIS Hungary Commercial and Servicing Private Company Limited by Shares	1
Shire	2
STADA Arzneimittel AG	29

STALLERGENES S.A.	7
Teva GmbH	2
Teva Pharma B.V.	63
UAB Norameda	2
United Therapeutics	3
Vitabalans oy	8
WÖRWAG Pharma	10

Priloga 20: Imetniki dovoljenja za promet za inovativna in generična zdravila.

Imetnik DzP	Število zdravil
Abbott Arzneimittel GmbH	7
Actavis Group PTC ehf.	114
Allergan Pharmaceuticals Ireland	4
Amgen Europe B.V.	22
Aspen Pharma Trading Limited	10
Astellas Pharma d.o.o.	8
AstraZeneca UK Limited	36
BAYER d.o.o.	27
Bayer Pharma AG	34
BGP Products B.V.	3
Boehringer Ingelheim International GmbH	37
Chiesi Pharmaceuticals GmbH	5
Dr. Falk Pharma GmbH	25
ELI LILLY FARMACEVTSKA DRUŽBA, d.o.o.	17
Ferring GmbH	7
Gedeon Richter Plc.	5
GENZYME EUROPE B.V.	5
Gruenthal Nem	9
GSK d.o.o., Ljubljana	62
GSP Proizvodi d.o.o.	14

JOHNSON & JOHNSON d.o.o.	37
KRKA, d.d., Novo mesto	286
Laboratoires Thea	8
Lek d.d.	158
LUNDBECK-PHARMA d.o.o.	4
Meda Pharma GmbH & Co. KG	8
Menarini International O.L.S.A.	14
MERCK d.o.o.	22
Merck Sharp & Dohme Ltd	5
Merck Sharp & Dohme, d.o.o.	45
N. V. Organon, Oss	7
Novartis Pharma GmbH	31
Novo Nordisk A/S	31
Orion Corporation	7
Pfizer Luxembourg SARL	70
PharmaSwiss Česká republika s.r.o.	21
ROCHE d.o.o.	22
sanofi-aventis d.o.o.	48
Sanofi-Aventis Deutschland GmbH	8
Sanofi-Aventis Groupe	4
SERVIER PHARMA d.o.o.	35
Takeda GmbH	8
Takeda Pharma A/S	13
Teva B.V.	24
UCB Pharma SA	14